

RASTILA-RASTIKANKAAN OSAYLEISKAAVA

Ehdotuksesta saadut lausunnot ja muistutukset sekä niihin laaditut vastineet

Lausunnot (7 kpl):

- Hämeen liitto (17.5.2021) – ei huomautettavaa
- Hämeen ELY-keskus (4.6.2021)
- Hämeenlinnan kaupunginmuseo (24.5.2021)
- Hämeenlinnan kaupunki (27.5.2021) – ei huomautettavaa
- Fingrid Oyj (28.5.2021) – ei huomautettavaa
- Janakkalan Vesi (31.5.2021)
- Kanta-Hämeen pelastuslaitos (26.5.2021) – ei huomautettavaa

Muistutukset (9 kpl):

- Muistutukset 1-5 yksityisiltä henkilöiltä (24.-29.5.2021)
- Muistutus 6, Iso-Hiiden kartano (28.5.2021)
- Muistutus 7, Frostagloss Oy (28.5.2021)
- Muistutukset 8-9 yksityisiltä henkilöiltä (27.-28.5.2021)

76 § Lausunto Janakkalan kunnan Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotuksesta

HL/142/03.01.00/2019

Janakkalan kunta pyytää 26.4.2021 saapuneella viestillä Hämeen liiton lausuntoa Rastila–Rastikankaan osayleiskaavaehdotuksesta. Lausunto pyydetään antamaan 29.5.2021 mennessä.

Osayleiskaava-alue sijoittuu Turengin taajamasta länteen Hämeenlinnan kuntarajan eteläpuolelle Hiidenjoen ja moottoritien väliin. Osayleiskaavan tarkoituksena on osoittaa alueita mm. asumisen, elinkeinotoiminnan, liikenteen ja virkistykseen tarpeisiin. Asumiseen tarkoitettuja alueita laajennetaan ja tiivistetään, osoitetaan Rastikankaan teollisuusalueen laajenemismahdollisuudet ja määritellään matkailun, kylämaisten alueiden sekä haja-asutusluontoisten alueiden rakentamisen mahdollisuudet. Ranta-alueiden osalta on kyse myös rantaosayleiskaavasta, jota on tarkoitus käyttää rakennuslupien myöntämisen perusteena. Lisäksi kaava ajantasaistaa oikeusvaikutteisen Turengin–Sälilammen osayleiskaavan vanhentuneita aluevarauksia ja merkintöjä. Kaavassa osoitetaan myös pääliikenneväylät ja rakentamisen ulkopuolelle jäävät alueet, kuten virkistys- ja suojelualueet sekä arkeologisen ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteet. Osayleiskaavalla pyritään edistämään Janakkalan kunnan maankäytön strategiaa mm. asumiseen, elinkeinoihin ja virkistykseen liittyen.

Kaava-asiakirjat ovat nähtävillä [Janakkalan kunnan internet-sivuilla](#).

Asian on valmistellut aluesuunnittelupäällikkö Heidi Koponen, puh. 044 555 2342.

Esitys

Maakuntajohtaja: Maakuntahallitus päättää antaa Janakkalan kunnalle seuraavan lausunnon:

Rastila–Rastikankaan teollisuus- ja työpaikka-alueiden laaja kehittäminen on tärkeä osa Suomen Kasvukäytävän kehittymistä ja Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan yhteisen Moreeni–Rastikangas-yritysaluekokonaisuuden kehittymistä.

Hämeen liitto on 17.6.2019 Janakkalan kunnalle osoitetussa lausunnossaan todennut kattavasti kantansa Rastila–Rastikankaan osayleiskaavaluonnoksesta. Lausunnossaan Hämeen liitto kehotti jatkotyössä huomioimaan maakuntakaava 2040:n mukaiset merkinnät: ulkoilureitit, joukkoliikenteen vaihtopaikka, itä-länsisuuntainen ohjeellinen uusi 110 kV voimajohtolinja sekä kaupan palvelujen sijoittuminen alueelle.

Rastila–Rastikankaan osayleiskaavaa on muutettu siten, että kaavaehdotus huomioi Hämeen liiton luonnosvaiheessa esittämät muutokset. Lisäksi kaavaselostus ottaa huomioon maakunnalliset tavoitteet sekä uuden maakuntakaava 2040:n aluevaraukset ja merkinnät. Hämeen liitto katsoo, että kaavaehdotus huomioi varsin hyvin voimassa olevan maakuntakaavan osoittaman maankäytön rakenteen, aluevaraukset ja merkinnät kaavahierarkian mukaisesti niitä hiukan tarkentaen, eikä Hämeen liitolla ole kaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Otteen oikeaksi todistaa
ALLEKIRJOITETTU SÄHKÖISESTI

Kandolin Mirva, hallintopäällikkö 20.05.2021

Maakuntahallitus

Kokouspäivämäärä
17.05.2021

Käsittely Aluesuunnittelupäällikkö Heidi Koponen kävi pääosiltaan läpi Janakkalan kunnalle annettavaa lausuntoa.

Päätös Maakuntahallitus päätti esityksen mukaisesti.

Aluesuunnittelupäällikkö Heidi Koponen poistui kokouksesta, kun tämä pykälä oli loppuun käsitelty kello 10.36.

Jakelu Janakkalan kunta

Otteen oikeaksi todistaa
ALLEKIRJOITETTU SÄHKÖISESTI

Kandolin Mirva, hallintopäällikkö 20.05.2021

Häme
Ympäristöyksikkö

Janakkalan kunta
Juttulantie 1
14200 TURENKI

Viite

Lausuntopyyntö 26.4.2021

Osayleiskaava, Janakkala, Turenki, Rastila-Rastikangas

Janakkalan kunta pyytää Hämeen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta. Kaavassa osoitetaan alueita asumisen, elinkeinojen, liikenteen ja virkistykseen tarpeisiin. Tavoitteena on myös määrittellä Turenkin taajaman sekä Rastikankaan teollisuusalueen laajenemismahdollisuudet ja ajantasaistaa oikeusvaikutteisen Turenkin-Säilälammin osayleiskaavan (Lh 18.12.1991) vanhentuneita aluevarauksia ja merkintöjä.

Ranta-alueiden osalta kyseessä on rantaosayleiskaava, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää ranta-alueilla rakennuslupien myöntämisen perusteena (MRL 72 §). Kaava laaditaan kokonaisuudessaan oikeusvaikutteisena ja se on siten ohjeena asemakaavaa laadittaessa.

Luonto ja virkistys

ELY-keskus huomautti luonnosvaiheen lausunnossaan, että laajat matkailua palvelevat alueet pirstovat harjumaismaa. Rakennettuja alueita (APRA-3, RA-3) on edelleen lisätty, ja yhtenäiset viheralueet pienenevät erillisiin osiin ja katkaisevat harjun laella kulkevan ohjeellisen ulkoilureitin. Alue on maakuntakaavassa merkitty urheilutoimintojen alueeksi (VU 462). Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee tarpeellisessa määrin ottaa huomioon myös yleisen ulkoilun tarpeet. Rakentamismääräyksen mukaan alueelle on sallittua urheilu- ja virkistystoimintoja palveleva rakentaminen. Yleiskaavassa on esitetty asuinrakentamisen alueita maakuntakaavan mukaiselle urheilutoimintojen alueelle. Yleiskaava on tästä osin ristiriidassa maakuntakaavan kanssa ja edellyttää uutta harkintaa.

ELY-keskus katsoo, että harjun lakialueet tulee myös luonnon erityispiirteiden säilymiseksi jättää rakentamisen ulkopuolelle. Harjun

laella olevan VU-1 alueen sisällä olevalla luo-alueella on paahdelajistoa, joka vaarantuu, jos alueella sallitaan määräyksen mukainen pienimuotoinen rakentaminen. (luo)-merkinnän määräykseen tulee lisätä, että alueen suojeluarvot tulee säilyttää.

Uuden AP-alueen laajuutta suhteessa maakuntakaavan urheilutoimintojen alueen rajaukseen ja tarkoitukseen tulee myös vielä harkita.

Hiidenjoen varressa on osoitettu AP ja RA/2 alueita osittain viitasammakon esiintymisalueille. Viitasammakon esiintymisrantaan rajautuvien rakennuspaikkojen ja tonttien käyttö on hyvin rajoitettua viitasammakon suojelustatuksen perusteella. Rantaan tukeutuva rakentaminen tulee lähtökohtaisesti sijoittaa alueille, joissa rantaa voidaan myös käyttää.

EV-alueiden määräyksiä tulee tarkentaa siten, että niiden todellinen käyttötarkoitus käy ilmi (esim. jos liittyy hulevesiin), muutoin määräys puustoisena säilytettävä alue.

Kaavaan olisi hyvä lisätä yleismääräys, jonka mukaan rantametsien hakkuissa tulee jättää puustoinen suojavyöhyke rantaa vasten.

Suunnittelualueella on Raimansuon Natura-alue. Natura-vaikutusten arviointia kaavaselostuksessa tulee täydentää. Natura-vaikutusten arvioimiseksi tulee olla riittävä tieto kaavan rakentamisen ja käytön aikaisista hulevesistä ja niiden mahdollisesti kaava-alueen ulkopuolelle aiheutuvista vaikutuksista. Hulevesiselvitys yleiskaavan vaikutusten arvioimiseksi näyttäisi tarpeelliselta. Natura-vaikutusten arvioinnissa ja johtopäätöksissä tulee ottaa huomioon myös Skanssin asemakaavoitus.

Yleiskaavassa on esitetty maakuntakaavaa laajempi alue teollisuustoiminnoille. Natura-arvioinnin yhteydessä tulee arvioitavaksi, ko. alueen rakentamisen edellytykset. Natura-alueeseen rajautuvan maa- ja metsäalueen merkintää ja määräystä tulee arvioinnin perusteella tarvittaessa tarkentaa.

Pohjavedet

Hämeen ELY-keskuksen luonnosvaiheessa antama lausunto on otettu kaavaehdotuksessa hyvin huomioon, mm. E1-alue on poistettu VT3:n ja Mt130 välisestä sorakuopasta. Kalpalinnan vedenottamon läheisyyteen sijoittuvien asuntoalueiden (AP) pohjavesivaikutusten arviointia tulee vielä tarkentaa alueella tehtävien maaperä- ja pohjavesitutkimusten perusteella. Samalla voidaan asuntoalueiden vedenottamon puoleisen rajan sijainti määrittää tarkemmin. Tämä todetaan kaavaselostuksessakin.

Viralan eritasoliittymän pohjoispuolelle osoitetun EO-1/T-2 -alueen pohjavesiolosuhteet ja virtausyhteys eteläpuoliseen Tarinmaan 1E-

luokan pohjavesialueeseen on selvittävä viimeistään maa-ainestenoton ja asemakaavoituksen yhteydessä.

Liikenne

Hämeen ELY-keskuksen luonnosvaiheen lausunto on otettu kaavaehdotuksessa hyvin huomioon. Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelle on tehty maanteiden 130 ja 292 liikenneselvityksen päivitys vuonna 2020 (WSP). Liikenneselvityksen päivityksen lähtökohtana on ollut vuonna 2017 valmistunut Maanteiden 130 ja 292 liikenneselvitys (Trafix). Liikenneselvityksessä on päivitetty tarkastelualueen liikennetuotokset, liikenne-ennusteet ja toimivuustarkastelut ja uudelleenarvioitu aiemmassa selvityksessä esitetyt toimenpidetarpeet. Liikennetilannetta on tarkasteltu kahdessa ajallisessa poikkileikkauksessa: ns. lähitulevaisuus noin vuonna 2030 sekä vuoden 2050 visio. Lopputuloksena on tuotettu selvitysalueen liikenteellinen kokonaisratkaisu.

Siankärsäntien eli mt 13839 osalta on kaavaselostuksen mukaan liikenneselvityksen valmistumisen jälkeen tarkasteltu vielä vaihtoehtoisia ratkaisuja tien linjaukseen. ELY-keskus ei ole ollut näissä keskusteluissa mukana eikä ole päässyt näkemään tehtyjä tarkasteluita. Koska ei ole tietoa millä tarkkuudella tien uutta sijaintia on tarkasteltu, ELY-keskuksen näkemyksen mukaan uusi linjaus tulee esittää yleiskaavassa ohjeellisena.

Kaavaselostusta koskevana yksityiskohtana ELY-keskus huomauttaa, että selostuksessa on esitetty vuoden 2017 liikennemäärät. Väylävirastolta on saatavilla jo vuoden 2020 liikennemäärätiedot mutta liikenteen osalta erilaisissa suunnitteluhankkeissa on yleisesti päädytty käyttämään vuoden 2019 liikennemäärätietoja, koska ne kuvaavat parhaiten ns. normaalia tilannetta ennen vallitsevaa koronapandemiaa.

Lausunnon antamiseen ovat osallistuneet ylitarkastaja Rauni Itkonen (luonto) ja hydrogeologi Petri Siiro (pohjavedet) Hämeen ELY-keskuksesta sekä maankäytön asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen (liikenne) Uudenmaan ELY-keskuksesta.

Lausunnon on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Rauno Penttinen ja ratkaissut johtava alueidenkäytön asiantuntija Annu Tulonen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Kaavaselostus

Kaavaselostuksen tulee kattaa MRA 17 § mukaiset asiat, mm. kuvauksen kaavan suhteesta maakuntakaavaan. Yleiskaavalla tulee edistää maakuntakaavan tavoitteiden toteutumista. Mahdolliset täsmennykset ja tarkempaan suunnitteluun perustuvat eroavuudet maakuntakaavan merkintöihin ja aluevarauksiin tulee perustella.

JAKELU

Janakkalan kunta

TIEDOKSI

Hämeen liitto, Hämeenlinnan kaupunginmuseo

Tämä asiakirja HAMELY/832/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/832/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Penttinen Rauno 04.06.2021 14:42

Ratkaisija Tulonen Annu 04.06.2021 16:52

LAUSUNTO

HML/2700/12.03.03.08/2021

24.5 2021

Janakkalan kunta

Maankäyttö

Juttulantie 1

14200 Turenki

Viite Lausuntopyyntö 26.4 2021

Asia **JANAKKALA, Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan kaavaehdotus**

Janakkalan kunta on pyytänyt Hämeenlinnan kaupunginmuseon - Kanta-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunnon Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan kaavaehdotuksesta. Kaava-alue sijoittuu Turengin taajaman länsipuoliselle alueelle Hämeenlinnan kuntarajan eteläpuolelle. Kaava-alue rajautuu idässä Hiidenjokeen ja lännessä aluetta rajaa valtatie 3. Etelässä kaava-alue ulottuu Turengintien eteläpuolelle. Museovirasto on lausunut (MV/519/05.02.00/2014) osayleiskaavan kaavaluonnoksesta 18.06.2019.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta osayleiskaavaa varten on laadittu arkeologinen inventointi (Mikroliitti Oy 2019), jossa tehdyt uudet löydöt sekä muinaisjäännösrekisterin tiedot muinaismuistolailla (295/1963) suojelluista kiinteistä muinaisjäännöksistä ja muinaismuistoalueista sekä muusta arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ovat kahta poikkeusta lukuun ottamatta merkittyinä oikein kaavakarttaan sekä huomioitu kaavaselostuksessa.

Muinaisjäännösalueeksi SM-merkinnällä määritelly **Vähä-Hiisi 1 ja 2** (mjtunnus 165010023, kohdetiedot: <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.165010023>) on kaavakartassa eteläosastaan rajattu virheellisesti. Museo esittää rajausta korjattavaksi muinaisjäännösrekisterin mukaiseksi tai sm-merkinnän lisäämistä alueen lounaiskulmaan, joka on nyt AP-alueena ilman muinaisjäännösmerkintää.

Vuoden 2019 inventoinnissa esitettiin harkittavaksi poistetuksi muinaisjäännökseksi määritellyn uhrilähteen **Vähä-Hiiden lähde** (mjtunnus 1000016658, kohdetiedot: <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000016658>) palauttamista kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Uhrilähde on palautettu kultti- ja tarinapaikkana muinaisjäännösrekisteriin kiinteänä muinaisjäännöksenä alkuvuodesta 2021. Kohteen sijainti on siis syytä lisätä kaava-karttaan (MY-alue) sm-merkinnällä sekä mainita sen kohdetiedot kaavaselostuksessa.

Museolla ei ole huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Vt. museonjohtaja

Liisa Koskelainen

Arkeologi

Antti Krapu

Rakennustutkija

Laura Vikman

JAKELU Janakkalan kunta

 Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

 Hämeen liitto

 Museovirasto

Lisätietoja: kulttuuriymparisto@hameenlinna.fi

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Hämeenlinnan kaupungin asianhallintajärjestelmässä

ASIAKIRJA

Alla oleva asiakirja on allekirjoitettu Visma X-Sign -palvelussa. Asiakirjan tunnus on ebad27f2-f60e-4c84-882a-beeb8d609a26

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	TARJA MAJURI
Allekirjoitusaika	27.05.2021 14:38

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Lausunto Rastila-Rastikangas OYK ehdotus.pdf
-----------	--

LAUSUNTO 27.5.2021
HML/2358/10.02.02/2019

Janakkalan kunta
Juttilantie 1
14200 Turenki
kirjaamo@janakkala.fi

Viite Lausuntopyyntö 26.4.2021
Asia Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotus

Janakkalan kunta pyytää Hämeenlinnan kaupungin lausuntoa Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta. Kaava-alue sijoittuu Turengin taajaman länsipuoliselle alueelle rajautuen pohjois-osaltaan Hämeenlinnan kuntarajaan. Suunnittelualueeseen kuuluu myös ranta-alueita Sälilammin ja Likolammin lisäksi kun kaava-alue rajautuu idässä Hiidenjokeen. Lännessä suunnittelualuetta rajoittaa valtatie 3 (moottoritie). Etelässä kaava-alue ulottuu Turengintien eteläpuolelle noin 700–1100 metrin etäisyydelle tiestä. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena yleispiirteisenä aluevarauskaavana.

Kaavalla osoitetaan alueita mm. asumisen, elinkeinotoiminnan, liikenteen ja virkistykseen tarpeisiin. Tavoitteena on myös määritellä Turengin taajaman sekä Rastikankaan teollisuusalueen laajenemismahdollisuudet ja ajantasaistaa oikeusvaikutteisen Turengin-Sälilammin osayleiskaavan aluevaraukset. Kaavassa osoitetaan rakentamiseen osoitettavat alueet niin asemakaavoitettavien kuin kylämäistenkin alueiden osalta. Lisäksi osoitetaan pääliikenneväylät ja rakentamisen ulkopuolelle jäävät alueet, kuten virkistys- ja suojelualueet. Yleiskaava todentaa toteutuessaan osaltaan kunnan maankäytön strategiaa mm. asumiseen, elinkeinoihin ja virkistykseen liittyen.

Hämeenlinnan kaupunki katsoo, että osayleiskaavaehdotus konkretisoi onnistuneesti seudulle laadittuja selvityksiä ja yhteisiä tavoitteita sekä edistää paitsi paikallisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä myös laajan MORE Industrial Park elinkeinoalueen kehittämistä. Kaavaehdotuksen mukaisesti Moreenin ja Rastikankaan alueet on mahdollista suunnitella toimivaksi yhdeksi koko-

naisuudeksi. Kaavaehdotuksessa on huomioitu myös yksityisen maanomistuksen, asutuksen, virkistykseen, liikenteen ja viheralueiden tarpeet sekä yhteensovitettu näin alueeseen kohdistuvat eri kohderyhmien ja arvojen odotukset myös pitkän aikajänteen tavoitteiden osalta.

Ehdotusvaiheen selostuksessa kaavaratkaisua on riittävästi perusteltu eikä Hämeenlinnan kaupungilla ei ole kaavaehdotukseen huomautettavaa.

Tarja Majuri
kaupunkirakennejohtaja

28.5.2021

Janakkalan kunta
Maankäyttö
kirjaamo@janakkala.fi

Lausuntopyyntö 26.4.2021

Rastila-Rastikankaan osayleiskaava, ehdotus

Kiitämme lausuntopyynnöstänne. Asemakaavan alueella sijaitsee Fingrid Oyj:n 110 kV 2x110 kV voimajohto Hikiä - Vanaja (kuva 1). Olemme lausuneet kaavaluonnoksesta 17.6.2019. Olemme tutustuneet kaavanlaatijan vastineeseen liittyen lausuntoihimme.

Fingridin lausunnon tietoja on tuotu laajasti kaavaselostukseen, mikä on hyvä tiedonkulun vuoksi ja yleensäkin taustoittamaan voimajohtomerkintää.

Tarkempi voimajohtojen huomioonottaminen ja yhteensovittaminen maankäytön kanssa kuuluvat pääosin asemakaavavaiheeseen ja jatkosuunnitteluun. Suvirannan matkailualueesta olemme lausuneet alueen asemakaavoituksen yhteydessä keväällä 2019.

Fingridillä ei ole huomauttavaa kaavaehdotuksesta, mutta edellisessä lausunnossamme esiintuodut seikat pitää ottaa huomioon myös jatkosuunnittelussa. Erityisesti muistutamme risteämälauseintojen tarpeesta hyvässä ajoin ennen rakentamista (risteamalausunnot@fingrid.fi).

Fingrid Oyj:n voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

28.5.2021

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
vanhempi asiantuntija

26.05.2021

Vastaanottaja

Janakkalan kunta
Kunnanhallitus
Juttilantie 1
14200 TURENKI

Kohde

Rastila-Rastikankaan oyk

Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotus

Janakkalan kunnanhallitus pyytää pelastusviranomaisen mahdollista lausuntoa Rastila-Rastikankaan osayleiskaavasta (ehdotusvaihe).

Tutustuttuani kaava-aineistoon totean, ettei pelastusviranomaisella ole huomautettavaa kaavaehdotukseen. Huomiona totean, että kaavoitettavan alueen vesihuoltoa suunniteltaessa ja edelleen alueen rakentuessa tulee mitoituksessa huomioida myös sammutusveden tarve.

Tämä lausunto perustuu Janakkalan kunnan maankäytön laatimaan ja 7.4.2021 päivättyyn osayleiskaavakarttaan sekä sitä koskevaan kaavaselostukseen.

Pelastuspäällikkö
Petri Talikka

Lähettilä: Piirtola Liisa

Lähetetty: maanantai 31. toukokuuta 2021 15:45

Vastanottaja: Kirjaamo <kirjaamo@janakkala.fi>

Aihe: Lausuntopyyntö MRL 65 §, Rastila-Rastikangas osayleiskaavaehdotus

Hei,

Janakkalan Vesi on lausunut aiemmin Rastila-Rastikangas osayleiskaavan luonnosvaiheeseen eikä näe tarvetta muuttaa tai täydentää aiempaa lausuntoa.

Osayleiskaavaluonnoksessa ja –ehdotuksessa esitetty Hiidenjoen rannan pientalovaltainen asuntoalue (Ilveslinnanranta) on edennyt asemakaavoituksen osalta luonnosvaiheeseen. Janakkalan Vesi on 19.11.2020 lausunut Ilveslinnanrannan asemakaavaluonnokseen ristiriidasta, joka muodostuu kun Janakkalan Veden jätevedenpuhdistamon purkualueelle kaavoitetaan rantatontteja rantasaunoineen. Lausunto on liitetty oheen.

Pahoittelut lausunnon myöhästymisestä annetusta aikataulusta.

Ystävällisin terveisin

Janakkalan Vesi

Toimitusjohtaja Liisa Piirtola

Harvialantie 7 B

14200 TURENKI

puh. (03) 680 1321

(lyhytvalinta 71321)

gsm 046 922 9179

Janakkalan Vesi liikelaitos
Harvialantie 7 B
14200 Turenki

LAUSUNTO

19.11.2020

**TURENGIN ASEMAKAAVALUONNOKSEN NÄHTÄVILLÄ OLO,
ILVESLINNANRANTA**

Kaavaluonnoksesta on jäänyt huomioimatta se karu tosiasia, että koko kaavalla muodostuva alue sijaitsee Janakkalan jätevedenpuhdistamon välittömällä jätevesien purkualueella. Puhdistamon purkuoja laskee Hiidenjokeen joen vastarannalla juuri alueen eteläpuolella, ylävirran puolella. Purkuoja ei näy kaavaluonnoksen asemakaavakartassa, vaan se rajautuu juuri kuva-alueen ulkopuolelle. Jätevesien purkuojaa ei myöskään ole merkitty kaavaselostuksen kuvassa 1, mutta purkuojan sijainti Hiidenjoen rannassa näkyy kaavaselostuksen kuvissa 5, 10 ja 16.

Loma- ja erillistalojen korttelialueet sijaitsevat noin 500 metrin pituisella ranta-alueella, jolle lasketaan jätevedenpuhdistamolta käsiteltyjä jätevesiä joka vuorokausi kesät talvet noin 4 000 m³/d. Janakkalan puhdistamolle johdetaan koko kunnan eli Turengin, Tervakosken, Leppäkosken ja Kirkonkylän taajamien jätevedet. Asumajätevesien lisäksi teollisuudesta tulee merkittävä määrä jätevesiä. Vuonna 2019 puhdistamon vuorokausikuormituksen vuosikeskiarvon mukainen asukasvastineluku AVL oli 23 400 ja maksimin mukainen 57 600. AVL kertoo puhdistamon koon tulokuormituksesta laskettuna asukkaiden määränä eli näin monen ihmisen tuottama jätevesi lasketaan käsittelyn jälkeen Hiidenjokeen Ilveslinnannannan asemakaavalla muodostettavien korttelialueiden kohdalle.

Lupaehtojen mukaisesta käsittelytuloksesta huolimatta käsitelty jätevesi ei ole puhdasta vettä vaan käsiteltyä jätevettä. Laatu ei esimerkiksi täytä talousveden valmistuksen raakaveden, luonnon vesistön tai uimaveden laatusormeja. Tämän lisäksi puhdistamon mahdolliset häiriötilanteet näkyvät välittömästi puhdistamon välittömällä purkualueella. Osoittaessaan kaavalla puhdistamon purkualueelle omarantaisia tontteja rantasaunoineen Janakkalan kunta antaa viestin, että jätevedenpuhdistamon purkualue olisi terveellinen ja turvallinen uimapaikka. Janakkalan Vesi ei suosittele uimista Hiidenjoessa näin lähellä jäteveden purkukohtaa. Kaavaselosteeseen on kirjattu, että Hiidenjoen vedenlaatu ja yleinen käyttökelpoisuus olisi kokonaisuudessaan luokiteltu välttäväksi ja, että joessa voi uida.

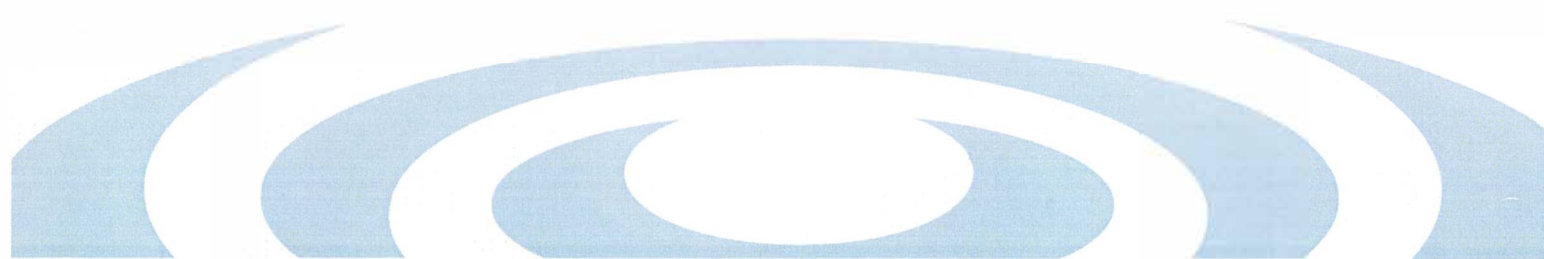
Luokittelusta on huomattava, että se ei huomioi erikseen pistekuormituksen purkukohtia.

Siltä varalta, että esitetystä asemakaavoitustavoitteesta juuri tälle alueelle pidetään edelleen kiinni ja keksitään esittää jäteveden purkukohdan siirtämistä alavirtaan esitetyn alueen pohjoispuolelle, Janakkalan Vesi lausuu jo nyt vastustavansa myös tätä. Janakkalan Vesi katsoo, että turvaetäisyyttä purkukohdasta alavirtaan sijaitsevalle Harvialan asuinalueelle ja sen uimarannalle ei tule lyhentää. Myös Ilveslinnanrannan ja Harvialan välisellä alueella on yksittäisiä rantakiinteistöjä, joille jätevedestä aiheutuva haitta kasvaisi purkukohtaa alavirtaan siirrettäessä. Janakkalan Vesi katsoo paremmaksi säilyttää jäteveden purkukohta lähellä jätevedenpuhdistamoa niin, että se on Janakkalan Vedellä valvonnassa, jolloin tarvittaessa mahdollisen ympäristövahingon torjuntatoimet ovat nopeasti aloitettavissa ja toteutettavissa.

Jätevesien purkualueeseen liittyvien ongelmien jälkeen seuraava kaavaluonnokseen liittyvä ongelma on mahdolliseen paineelliseen pohjaveteen liittyvä riski Kalpalinnan vedenottamolle. Pohjavedenpinnan esiintyminen lähellä maanpintaa sekä mahdollinen paineellisen pohjaveden esiintyminen voivat aiheuttaa riskin rakentamisesta aiheutuvista määrällisistä pohjavesivaikutuksista haitallisen pohjaveden purkautumisen seurauksena. Janakkalan kunnan vesihuollon kannalta Kalpalinnan vedenottamosta saatava vesimäärä ja -laatu ovat aivan kriittisiä, eikä niiden osalta tule ottaa mitään riskejä.

Kaavaluonnokseen liittyvistä ongelmista pienin lienee se, että Ilveslinnanranta ei ole viemäritäivissä ilman pumppausta.

Liisa Piirtola
toimitusjohtaja

Lähettäjä: Teknisenkirjaamo
Lähetetty: torstai 27. toukokuuta 2021 12:53
Vastaanottaja:
Aihe: VL: Rastila-rastikankaan-osayleiskaavaehdotus
Tärkeys: Suuri

Lähettäjä: Kirjaamo
Lähetetty: torstai 27. toukokuuta 2021 12:24
Vastaanottaja: Teknisenkirjaamo
Aihe: VL: Rastila-rastikankaan-osayleiskaavaehdotus

Lähettäjä
Lähetetty: torstai 27. toukokuuta 2021 12:19
Vastaanottaja: Kirjaamo <kirjaamo@janakkala.fi>
Aihe: Rastila-rastikankaan-osayleiskaavaehdotus

Hei, Tässä muistutukseni/kannanottoni asiasta. Asiani siis koskee kyseistä kaavaehdotusta, joka on moninpuolin erittäin kyseenalainen hanke. Ottaen huomioon mm:

-Kyseisellä alueella on jo aikaisempien rantatonttien käyttöönottoa evätty siellä elävien erittäin harvinaisten viitasammakoiden vuoksi.

-Alueella sijaitsee hyvin tärkeä pohjavesialue, joka on hankaloittanut jo nykyistenkin asukkaiden liiketoiminnan harjoittamista veden laadun ylläpitämisen suhteen.

-Hiidenjoen rehevöittymisen ennalta ehkäisyyn, sen varten rakennettavia asutuksia olisi ehdoton välttää. Turengissakin on paljon vielä tilaa ilman vesistöjen holtitonta kuormittamista/ tuhoamista jonka asutusten/rakennusten tolkuton lisääminen niiden varrelle ennenpitkää väistämättä aiheuttaa.

-Alueella on hiljattain lisätty hevosharrastetoimintaa, joka tukee paikan maalaisidylliä ja myös osaltaan lisää vetovoimaisuutta alueella. Jälleen asutusten lisääminen hankaloittaisiin näitäkin toimintoja tilojen ahtaantumisella.

-Alueella on todella runsas eläimistö, joka elää tällä hetkellä täysin harmoniassa nykyisillä puitteilla. Tämäkin eittämättä kärsisi radikaalisti, mikäli alueesta tehtäisiin täyteen tungettu pientaloalue.

-Kalpalinnan alueen tapahtumatoiminta on jo nykyisellään häiritsevää sen tuottavan kohtuuttoman metelin vuoksi. Äänet kaikuvat todella ikävästi ympärillä oleviin asutuksiin. Lisäksi liikehdintä on alueella vilkastunut jo merkittävästi.

Lisäksi

-Alueella on uskomattoman upeita luonnon alueita, metsäteitä joiden suojassa käyskennellessä on monen ihmisen hyvinvointi eheytynt. OLEN huomannut, että liikehdinnän lisääntytyä alueella, olen joutunut keräämään lukuisia roskia metsistä.

Toivon että nämä seikat todella otetaan huomioon vakavasti. KIITOS

KOMMENTIT KOSKIEN RASTILA-RASTIKANKAAN OSAYLEISKAAVA-EHDOTUSTA:

Olemme tutustuneet Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotukseen ja esitämme seuraavat näkökohdat.

Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaluonnoksessa 6.5.2019 on Rastilantien ja Siankärsäntien alueelle merkitty kaavamerkintä AT ja kaavaselostuksessa on lause: ”Alueet on tarkoitettu pääasiassa vakituiseen asutukseen sekä palvelu- ja elinkeinotoimintaa varten. Alueelle voidaan sijoittaa myös ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta pienyritystoimintaa.”

Uudessa kaavaehdotuksessa 7.4.2021 on Rastilantien alueella merkintä AT ja Siankärsäntien alueella merkintä AT1. Siankärsäntien asuinalueelle siis sallittaisiin ympäristöhäiriöitä aiheuttamaton pienyritystoiminta. **Siankärsäntien asuinalueen merkintä on muutettava AT merkinnäksi kuten Rastilantien alueella eli ei sallita ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta pienyritystoimintaa.** Nyt tällä uudella kaavaluonnoksella pyritään suojelemaan enemmän Rastilantien asutusta kuin Siankärsäntien asutusta. Alueet ovat aivan yhtä arvokkaita asukkaille. Tähän uuteen kaavaluonnokseen on onneksi jo saatu muutettua Siankärsäntiekin historialliseksi tieksi. Mitä kaavoittaja on tavoitellut muuttamalla Siankärsäntien asuinalueen statuksen AT1:ksi? Mitä edes on ympäristöhäiriöitä aiheuttamaton pienyritystoiminta? Liikenne ainakin lisääntyisi.

Ensisijaisesti tuntuu oudolta Siankärsäntien linjauksen muuttaminen, mutta saattaa olla hyvä ajatus tehdä kaavaselostuksen mukainen mutka Turengintielle. On kuitenkin ehdottomasti varmistettava, että missään vaiheessa ei avata yhteyttä Rastikankaalle, jotta Siankärsäntielle ei ohjautuisi mitään ylimääräistä läpiajoliikennettä. Väyläviraston sivuilta löytyy 8.10.2020 julkaistu ilmoitus Janakkalan kunnan aikeista rakentaa liittymä Välrastin kohdalle. Kuitenkaan kaavaehdotuksessa ei tällaista liittymää ole. Jos se on poistettu suunnitelmista, niin syntykö Siankärsäntien linjauksen muutoksesta houkutus avata kulku Rastikankaalle joskus tulevaisuudessa? Kaavaselostuksessa sivulla 123 mainitaan, että uuden tielinjauksen vieminen Turengintieltä kohti Rastikankaan katuverkkoa läpiajotienä ei ole kuitenkaan mahdollinen. Tämä sivun viimeinen lause on hiukan epäselvä, mutta me tulkitsemme tämän tarkoittavan, että tästä kohdasta, jossa Siankärsäntie tulisi yhdistymään Turengintiehen ei ole mahdollista tehdä tielinjausta Rastikankaan katuverkkoon.

Kolmantena asiana haluamme tuoda esiin yleiskaava-alueen jatkuvasti lisääntyvän melun. Miten kunta aikoo puuttua asiaan? Nykyään jo tunnustetaan, että melu on terveysriski. Noin vuosi sitten keskustelimme kaavoittajan kanssa asiasta. Hän totesi, että alueella on ollut liikennemelua aiemminkin ennen moottoritietä nykyisen 130-tien ollessa valtaväylänä. Tästä ajasta on jo 30 vuotta ja Viralan risteys oli pelkkä kylätien risteys, jossa liikenne oli hyvin vähäistä. Nykyään liikennemäärät ovat aivan toista luokkaa ja moottoritien liittymän lisäksi myös 130-tien ja 292-tien risteyksessä on paljon liikennettä, joka tulee lisääntymään lähivuosina vaikka uusi moottoritien liittymä valmistuukin.

Yritysalueiden toiminnan aikainen melu on myös hyvin häiritsevää. Esimerkiksi Rastikaarentien varresta kuuluu aika ajoin todella kovaa ja häiritsevää kolinaa. Kunnan tavoitteena on ollut, että yritysalueella oleva toiminta on melua aiheuttamatonta. Onko niin, että melua silti saa olla, kunhan se ei ole jatkuvaa? Esimerkiksi kerran päivässä tapahtuva järkyttävä kolina.

Toinen hyvin kiusallinen meteli syntyy yritysalueilla tapahtuvasta ”rallista” iltaisin ja viikonloppuisin. Esimerkkinä juttu 6.5.2021 Janakkalan Sanomissa Tervakosken mopomiitistä. Tämä on todella ongelma. Kun muu liikenne hiukan hiljenee lauantai-iltaisin, niin Rastikankaalta alkaa kuulua järjetön moottorien ulina ja kuminkäry haisee. Kyllä tähän joku ratkaisu pitää löytää!

Vielä kommenttimme seuraaviin Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotuksen osioihin. Näitä asioita olemme jo kommentoineet Kanssin alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelman osalta, mutta haluamme tuoda ne esiin myös tässä.

2.1.1. maaperä , sivu 5 kuvassa 2 on merkitty maaperän koostumukset eri väreillä. Myös MT3 ja 130-tien välillä Kanssinvuorentien eteläpuolella oleva maaperän koostumus on ollut tiedossa.

Miksi piti helmikuussa 2021 vielä käydä urittelemassa aluetta vedoten maaperä-tutkimukseen, kun oli jo tiedossa alueen koostumus?

2.5.6. Kuvassa 16 esitetään toimenpidetarpeita mt 130 uusiin liittymiin. **Miksi pitää tehdä seututiestä 130 liikennesumppu liian monella liittymällä? Turengintieltä Rastikankaalle on vain yksi liittymä. Aivan hyvin 130-tielle riittää yksikin liittymä alueelle esimerkiksi nykyisen Lähdelammintien kohdilta. Alueen liikenne kulkekoon sen sisällä mahdollisimman lähellä moottoritietä.**

2.6.4. pohjavesialueet, sivu 30 kuva

Kanssin alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä tässä Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotuksessa tuodaan esiin, että Kanssinvuoren metsätien eteläpuolella on tärkeä pohjaveden muodostumisalue sekä pohjavesialue. Myös mainitaan, että tämän pohjavesialueen luokitus on muutettu I-luokasta luokkaan 1E. E-luokituksen perusteena on alueen keskivaiheilla sijaitseva laaja ja monipuolinen lähteikköalue (kaava-alueen ulkopuolella). Kyseinen alue on luonnontilaltaan hyvin säilynyt ja sen ekosysteemi on suoraan pohjavedestä riippuvainen sekä merkittävä. Alueella kasvaa myös uhanalainen, pohjavesivaikutteinen sammallaji. Lähteikköalue on suojeltu vesilain ja metsälain nojalla.

Ramboll on tehnyt vuonna 2019 hydrogeologisen lausunnon alueelle. Tämä lausunto käsittelee vain Kalpalinnan vedenottamoa. Vaikka Kanssin alueen sekä tämän suuremman osayleiskaavan tekstissä mainitaan pohjavesialue, joka alkaa Kanssinvuorentien eteläpuolelta, niin nämä maininnat ovat lyhyitä ja ohimeneviä aivan kuin ujosteltaisiin niistä kertomista. Kerrotaan, että moottoritien Viralan liittymään tehdään pohjavesisuojausta aivan kuin se pelastaisi koko pohjavesialueen.

Paperilla tämä pohjavesisuojaus näyttää varmaan erittäin hienolta, mutta kuinka lieenee todellisuus. Tie 292 ja seututie 130 kulkevat osittain pohjavesialueen päällä. Niille tuskin on tehty kummoistakaan suojauksia. Nyt moottoritien liittymän suojauksen rakentamisen aikana on ”Hallenbergin monttuun” ajettu suuret määrät erilaista ainesta ja se on varastona rakentamisen aikaisille tarvikkeille. Roskiakin alueella näyttää olevan paljon. Alueella on käsittääksemme pohjavesi lähellä pintaa ja onko millään tavalla arvioitu rakentamisen aikainen vaikutus pohjaveden laatuun?

Alla olevassa kuvassa se mikä on jäljellä entisistä Lukonlammista.

Pohjavesialueen keskivaiheilla oleva suojeltu lähteikköalue on pääpiirteiltään samankaltainen kuin Kanssinvuorentien eteläpuolella oleva lähes satavuotias kuusikkoalue. Alue ei ole ihan niin synkkä, kuin mainittu lähteikköalue, mutta sekin on hyvin kostea. Jos Kanssinvuoren metsätien eteläpuoliseen pohjaveden muodostumisalueeseen puututaan minkäänlaisilla toimenpiteillä se vaarantaa ei vain pohjaveden laadun niin myös suojellun lähteikköalueen, koska nimenomaan pohjaveden laatu vaikuttaa sen alueen ekosysteemiin.

Janakkalan kunnan kuulutuksissa on 29.4.2021 julkaisu, jossa Janakkalan Vesi pyytää tarjouksia Tarinmaan vedenottamon rakennustöistä. Tämä herättää yhä enemmän ihmetystä siitä, mitä kummaa suunnitellaan tehtävän pohjavesialueen pohjoispäässä.

Lait määrittävät pohjavesialueiden ja myös tiettyjen metsäalueiden sekä puiden suojelusta. Tällaisia lakeja ovat mm. YSL 17§, VL 2.luku 11§, VL 3.luku 2§ ja metsälaki 10§. Vaikka osayleiskaavaselostuksen sivulla 142 on otettu kantaa pohjavesialueiden suojeluun, niin tässä jälleen jätetään ottamatta pohjaveden laatu tärkeäksi ohjenuoraksi. Onko niin, että se mikä on suunnittelualueen ulkopuolella ei kiinnosta vähääkään?

2.7.4. Historialliset tiet, sivu 40

On hyvä, että historialliset tiet on selvitetty ja myös merkitty. Yksi on kuitenkin unohdettu täysin. Ikivanha kärrypolku, joka kulkee Kanssinvuorentien eteläpuolella. Kärrypolun alku näkyy jo 1776-1805 kartassa ja se näkyy myös uudemmissa kartoissa. Maastossa polku katoaa pikkuhiljaa moottoritien läheisyydessä koivikkoon ja se on jäänyt osittain Kanssinvuorentien alle. Jostain syystä kärrypolku ei koskaan muodostunut tieksi kuten Siankärsäntie ja Rastilantie, mutta mielenkiintoista siinä on, että se näkyy edelleen satojen vuosienkin jälkeen. Koska se on karttoihin merkitty, se on ollut myös tärkeä reitti eikä sitä saisi mitenkään enempää tuhota.

Tällainen satojen vuosien ajan ihmisten käyttämä kulkureitti on mielenkiintoinen ja se olisi myös tärkeä merkitä ja säilyttää mahdollisimman hyvin vielä, kun se osittain on maastossa nähtävissä.

3.4. Janakkalan rakennemallit

Rakennemalleissa on osoitettu Rastilan kylämäisen asutuksen alue. Entä Siankärsäntien asuinalue? Eikö tämäkin alue ole kylämäinen? Näyttää olevan niin, että toisessa kohdassa

annetaan arvoa Siankärsäntien alueelle ja toisessa kohdassa sivuutetaan täysin. Todella outoa!

8.7. vaikutukset maisemaan ja taajamakuvaan

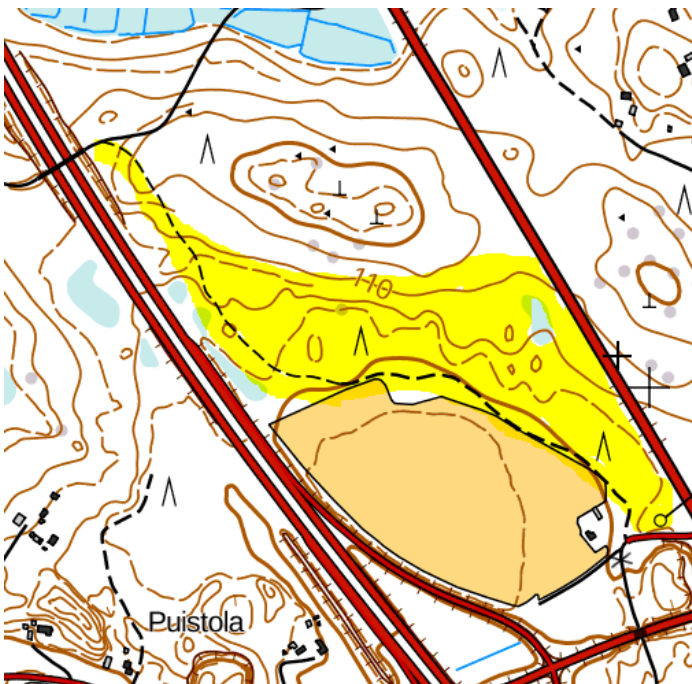
Olemme huomauttaneet, että luontoselvitykset on tehty erittäin suppeasti koskien vain uhanalaisia lajeja. **Sen sijaan MRA 1§ mukaisia vaikutuksia ei ole arvioitu lähellekään oikean suuruisina. Mitenkään ei ole selvitetty sitä, miten metsän tuhoaminen lisää pölyä, melua ja saasteita lähialueelle. Lisäksi kallion murskaus, tasoitus ja sammaleiden peittäminen ja tasoittaminen muuttavat lähialueen ilmasto-olosuhteita peruuttamattomasti.**

8.8. vaikutukset luontoon ja luonnonvaroihin, sivu 141

Muuttuvan maankäytön alueiden osalta on syytä tehdä vielä uudet luontoselvitykset asemakaavoituksen yhteydessä, varsinkin, jos aikajänne on pitkä, jolloin luonnon erityispiirteet tulevat huomioiduksi myös asemakaavavaiheessa ja alueiden toteuttamisen yhteydessä. Kanssin asemakaava-alueen osalta tätä vaadetta ei kuitenkaan ole, sillä alue on tutkittu asemakaavan vaatimalla tarkkuudella yleiskaavoituksen yhteydessä.

Kommentti: erityisesti Kanssinvuoren metsätien eteläpuolen arviointi on erittäin suppea eikä oteta mitenkään esille pohjaveden muodostumisalueen ja pohjavesialueen erityispiirteitä eikä vaikutuksia suunnittelualueen ulkopuolelle.

Sivulla 91 mainitaan, että aluevaraukset Kanssin asemakaava-alueella on merkitty vastaamaan omistajan ”tahtotilaa” alueen tulevasta kehityksestä. Olemme esittäneet, että koko alue Kanssinvuoren metsätiestä etelään pitäisi suojella tai ainakin osa siitä. Kanssinvuoren metsätiestä etelään 130-tien länsipuolelle pitää jättää luonnolliseksi meluvalliksi vähintään 50 metrin suojavyöhyke tien suoja-alueen lisäksi. Ehdotamme Kanssin alueen viheryhteydeksi ainakin alla olevaan karttakuvaan karkeasti keltaisella merkittyä aluetta, joka on pohjaveden muodostumisaluetta sekä pohjavesialuetta. Tämä alue tulee suojella kaikenlaiselta maankäytöltä ja rakentamiselta.

Lopuksi haluamme tuoda esiin vielä seuraavat seikat.

Hämeen Sanomissa 25.2.2021 kerrottiin, että Rastikankaalla on 23 rakennettua tonttia, 7 varattua tyhjää tonttia sekä yhteensä 41 vapaata tonttia. Tyhjiä tontteja on siis 2 kertaa enemmän kuin rakennettuja tontteja.

Janakkalan kunta on kaavoittamassa yritysalueita myös lähelle Riihimäen rajaa. Rastikankaalla on siis lähes 50 tyhjää tonttia ja sen lisäksi on suunniteltu Punkan alue. Rastikangas on aloitettu jo 1990-luvulla ja sitä on kasvatettu ja kasvatettu ja vieläkin on suurin osa tonteista tyhjiä. Ja vielä pitäisi saada Kanssin alue, joka on lähes 100 ha. Suuri kysymys kuuluu: Mistä kunta luulee löytävänsä näille kaikille alueille yrityksiä edes sadan vuoden sisällä?

Mikäli esityksemme mukaisesti Kanssinvuorentien eteläpuolinen alue suojeltaisiin osittain tai kokonaan, niin tuskin se sata vuotta eteenpäin vaikuttaisi Janakkalan asukasmääriin ja työpaikkoihin yhtään mitään.

Nykyään jatkuvasti tuodaan esiin kuinka tärkeitä ovat hiilinielut, pörriäisten ja muidenkin eliöiden suojelu sekä luonnon monimuotoisuuden varjelu ja lisääminen. Hämeen Sanomissa 20.5.2021 on artikkeli luonnon monimuotoisuuden heikosta suojelusta Kanta-Hämeessä. Nyt Janakkalan kunnalla on erinomainen hetki lähteä suojelun tielle ja todella jättää luonnon tilaan suojelluksi alueeksi Kanssinvuorentien eteläpuoli!

Terveisin

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettilä: Kirjaamo

Lähetetty: maanantai 31. toukokuuta 2021 06:42

Vastaanottaja: Teknisenkirjaamo

Aihe: VL: Mielipide Rastila-Rastinkankaan osayleiskaavaehdotukseen

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettilä:

Lähetetty: lauantai 29. toukokuuta 2021 15:34

Vastaanottaja: Kirjaamo <kirjaamo@janakkala.fi>

Aihe: Mielipide Rastila-Rastinkankaan osayleiskaavaehdotukseen

Hei!

Kaava ei saa sallia Kalpalinnan alueella moottoriurheilutoimintaa missään muodossa. Melu on todellinen ympäristöhaitta, mikä on ehdottomasti huomioitava alueen suunnittelussa. Alue on myös tärkeää pohjavesialuetta.

Hyvin laajat Kalpalinnan alueelle suunnitellut rakentamispaiikat rikkovat toteutuessaan kulttuurihistoriallisesti arvokasta luonnonmaisemaa ikävällä tavalla. Rakentamisalueita tulisi keskittää, eikä levittää sinne tänne Kalpalinnan alueelle. Vastustan Epinmäen ympäristöön suunniteltuja rakennusalueita. Ne ovat tulossa liian lähelle maaseutumiljöökseksi luokiteltuja olemassa olevia asuinkiinteistöjä.

Yst.

Lähettäjä: Kirjaamo

Lähetetty: maanantai 31. toukokuuta 2021 06:42

Vastaanottaja: Teknisenkirjaamo

Aihe: VL: Rastila-Rastikangas muistutus

Lähettäjä:

Lähetetty: lauantai 29. toukokuuta 2021 00:00

Vastaanottaja: Kirjaamo <kirjaamo@janakkala.fi>

Aihe: Rastila-Rastikangas muistutus

MUISTUTUS RASTILA-RASTIKANKAAN OSAYLEISKAARVAEHDOTUKSESTA

ALUEEN NIMEÄMINEN

Ensinnäkään en lainkaan pidä siitä, että läpi koko aineiston puhutaan ”Kalpalinnan alueesta”, kun tarkoitetaan myös muiden lähistön maanomistajien alueella olevia asioita. Meidän muiden kiinteistöt ja tilat eivät millään tavalla kuulu Kalpalinnaan. Kalpalinnan alueen rajautuminen on täälläpäin ristiriitainen asia jo valmiiksi, joka näkyy esimerkiksi siten, että kun sieltä on saatu lupa moottoriajoneuvolla ajamiseen ”Kalpalinnan alueella”, niin nämä luvan saaneet käsittävät koko lähiympäristön Kalpalinnaan kuuluvaksi, mikä ei tietenkään pidä paikkaansa. Vastaava ongelma on tällä hetkellä myös esim. suunnistuskartoissa. Käsitteistöä tulisi muutettavan siten, että puhuttaisiin esimerkiksi Kiianlinnan alueesta, korkeimman huipun ja historiallisen nimen mukaan, tai vaihtoehtoisesti alueen pääharjun, eli Annakantornin alueesta, eikä minkään yksittäisen yrityksen tai omistajan nimen mukaan, varsinkaan, kun tosiaan tästä harjualueesta Kalpalinnan tontilla on ehkä korkeintaan kolmannes. Kun jatkossa tässä tekstissä puhun Kalpalinnasta, tarkoitan nimenomaan kyseisen yrityksen alueita ja toimintoja.

KALPALINNA

Olen huolissani Kalpalinnan alueen, eli nimenomaan heidän kiinteistöjensä/tonttiensa, suunnitelluista vakituisen ja loma-asumisen rakentamisen vaikutuksista. En lainkaan ymmärrä tällaista tarvetta kokonaisille laajoille asuntoalueille urheilukeskuksessa. Ei kukaan kaavoita asuntoja raviradalle tai golf-kentällekään, tai keskelle yleisurheilualuetta. Kalpalinnan alue on maaseutua, ei taajamaa. Kunnan maille ihan viereen on jo kaavoitettu

asuntoalueita ja kyliin ja teiden varsille vielä lisää. On täysin tarpeetonta käynnistää mittavaa asuntotuotantoa alueelle, joka on osoitettu vapaa-ajan, virkistys- ja urheilun toiminnoille ja joka on lisäksi merkittävä pohjavesien muodostumisen kannalta, puhumattakaan valtavista vaikutuksista maisemaan ja geologisten muodostelmien säilymiseen. Kalpalinnan alueen toiminta on muutenkin jo vaikuttanut luonnonarvojen katoamiseen, kuten alueelta tehdyistä selvityksistäkin voidaan lukea, ja nyt se tämän suunnitelman mukaan levittäytyisi vielä suuremmalle alalle tuoden ihmisiä, koneita, maamassoja ja muokkauksia sellaisiin paikkoihin, joissa luonto on vielä toistaiseksi hallitseva elementti ja muodostelmat koskemattomia.

Todella erittäin jyrkkiin rinteisiin kaavaillaan asuntoja. Mitä järkeä tällaisessa on? Sään ääri-ilmiöt ovat voimistumaan päin ja jo nyt voidaan sateiden jälkeen havaita paljailla rinteillä voimakasta eroosiota. Ei niihin taloja kuulu rakentaa, vaan käsiteltyjen rinteiden maamassa pitää sitoa kasvillisuuden ja puuston avulla, ja vielä käsittelemättömiin ei pidä lainkaan koskea. Soraharjut ovat arvokas luonnonvara, näiden harjujen suojelun pitäisi olla myös Kalpalinnan asia. Myös muualta tuodut ja tuotavat maamassat ja niiden puhtaus mietittyvät. Petaako jyrkkiin rinteisiin asuintonttien kaavoitus mahdollisuutta täyttää aluetta muualta tuotavalla täyttömaalla? Jälleen herää kysymys luonto- ja luonnonperinnön arvojen säilyttämisestä, pohjavesien suojelusta, haitallisista vieraslajeista ja luonnonvarojen kestävästä käytöstä.

En lainkaan hyväksy pohjoisimman APRA-3 alueen ja RA-3 suunnitelmia, enkä yllä olevan perusteella käsitä suurta osaa (rinteet) keskimmaisesta APRA-3-alueesta. Pidän erittäin kyseenalaisena myös R-1, eli Ebbin majan ympäristön rakentamista.

Esimerkiksi RA-3 on keskellä jyrkkää Kiianlinnan luoteisrinnettä, ja sen välittömässä läheisyydessä yläpuolella on Kiianlinnan huippu, jonka nyt tehdyssä luontoselvityksessä havaittiin edustavan uhanalaista luontotyyppiä ja sitä pidetään arvokkaana elinympäristönä harvinaisine kasvi- ja hyönteislajeineen. RA-3 alueen välittömässä läheisyydessä alapuolella meidän maalla sijaitsee Suomen syvimmäksi supaksi mainitun Vorokkilukon satumaisen kaltainen maailma, elinympäristö, joka on toistaiseksi ollut suurelta yleisöltä rauhassa ja jonka luonnonrauhan säilyminen on minusta niin tärkeää, että jätämme sen omissakin metsätalouden suunnitelmissa edelleen täysin koskematta. En pidä mitenkään mahdollisena, että näiden kahden arvoalueen väliin voi rakentaa minkäänlaista asuin aluetta vaarantamatta niitä aivan välittömästi, joten vastustan tätä RA-3 aluetta jyrkästi.

Se, että juuri Kiianlinnan huipulla ja rinteillä on säilyneitä luo- ja sm-kohteita, johtuu todennäköisesti siitä, ettei siihen ole aiemmin rakentamisella ja maapohjan muotoilulla juuri kajottu, toisin kuin on käynyt Kilpivuoren ja Inkolinnan kohdalla. Mielestäni mahdollinen uusi rakennustoiminta on perustellusti syytä ohjata kokonaan pois luontoarvoiltaan vielä ainutlaatuisen arvokkaana säilyneeltä harjulta ja näinollen myös sen rinteiltä.

Mitään vakituista moottoriurheilua ei Kalpalinnan alueella edelleenkään pidä sallia. Olemme huomanneet, että jo satunnaisestakin toiminnasta aiheutuu merkittäviä

meluhaittaa ja häiriötä. En missään tapauksessa hyväksy suurten yleisö- ja konserttitapahtumien järjestämistä, sillä nämä aiheuttavat edellämäinittujen meluhaittojen lisäksi mittavaa roskaantumista, puhumattakaan suoranaisestä vaarasta, jonka humalaiset tai huumaavan aineen vaikutuksen alaiset kulkijat aiheuttavat lähialueen asukkailla ja esimerkiksi laiduntaville eläimille, meidän tapauksessa siis Vähähiidentien varressa laiduntaville hevosille. Viime vuonna me naapurit ”pääsimme” kuulemaan ravintolalta kantautuvaa meteliä, jota jopa markkinoitiin ”mökämusana”, ja ainakin itse ”sain” ohjata useampia eksyneitä tapahtumaosallistujia pois pihamaaltamme. Alueemme Ikaaloinen on ollut tähän asti rauhallinen, turvallinen, terveellinen ja viihtyisä ja haluan sen säilyvän sellaisena.

Kalpalinnan toimintaan on syytä suhtautua erittäin suurella varauksella eikä sille pidä sallia liian suuria vapauksia. Toivottavasti ulkopuolinen valvonta pelaa, koska pelkään nykyistä tilannetta, jossa on pukki kaalimaan vartijana. Toivon yritykselle kaikkea hyvää, mutta menestys ei saa tulla kaikkien muiden kustannuksella. Uudet yrittäjät ovat kuuleman mukaan olleet päättäjiin aktiivisesti yhteydessä, mutta eivät nauti naapuruston luottamusta eikä tätä luottamusta lisää aiemman ympäristörikostaustan ohella sekään, että yrityksestä ei olla lainkaan yhteydessä edes merkittävimpiin rajanaapureihin toimintaa suunniteltaessa. Pidän perin erikoisena ja ylimielisenä, että lehtiin annetaan kartta, johon on piirretty harhaanjohtavasti mökkejä/taloja myös Kalpalinnan oman alueen rajojen ulkopuolelle, ja että asiat esitetään väheksyvästi niin, että eihän naapurustossa asu ”ketään”.

RAKENTAMINEN MAATALOUSMAALLE

Kaava-alueen pellot ovat ja ovat olleet Suomen parhaita viljelysmaita. Esitän jälleen huoleni Suomen maatalousmaan häviämisestä. Maailmalla siitä ollaan huolissaan maapallon ruokittavan väestön kasvaessa. Suomessa maatalousmaa näyttäytyy tyhjänä kohtana kartassa, rakennuskelpoisena mutta muuten liki arvottomana. Siihen voidaan talojen ja teollisuuskiinteistöjen lisäksi vetää surutta ja helposti tiet, kevyenliikenteenväylät, sähkölinjat ja täysin luonnottomat ”maisemoinnit” maavallit, joita meluaidoiksikin kutsutaan. Kun pellot jäävät rakentamisen alle, ne menetetään, niitä ei tule mistään lisää, ne poistuvat ikiajoiksi ekosysteemistä, maisemasta ja ruoantuotannosta. En lainkaan pidä tällaisesta peltöjen tuhoamisen kulttuurista.

METSÄALUEIDEN PIENENEMINEN JA PIRSTALOITUMINEN

Olen todella huolissani myös yhtenäisten metsäalueiden pienenemisestä paitsi eläinten ja ekosysteemien kannalta, mutta myös ihmisten kannalta. Luonto on tärkeä asia janakkalaisille ja ensiarvoinen vetovoimatekijä. Metsät ovat merkittävä paitsi taloudellinen mutta ennen kaikkea henkinen voimavara, moninaisine harrastusmahdollisuuksineen. Onko valtaisa teollisuusalue todella tarpeen Turengin pääväylän varrelle Hiidenkorven puolelle? Luodaanko Janakkalan kunnan elinvoimaa kaventamalla elinvoimaa yksityisiltä maanomistajilta? Suunnitellut suojaviheralueet vaikuttavat minusta kovin kapeilta ja riittämättömiltä, mikäli rakentamista tapahtuu kartan osoittamassa laajuudessa. Miksi Ilveslinnan pohjoispuolen metsä kunnan nykyään

omistamalla alueella on merkitty VL eikä MUY? Muutetaanko metsä siltä kohden puistoksi? Miksi? Lisäksi mahdollinen uusi sähkölinja on piirretty halkaisemaan vielä toistaiseksi pirstaloitumaton harjuinen metsäalue Annakantornilla ja sen välittömässä läheisyydessä jättäen alleen valtaisan johtoaukean reunavyöhykkeineen. Vanhat rumat sähkölinjat hallitsevat jo peltomaisemaa ja hankaloittavat työskentelyä pellolla, ja sinnekin niitä haluttaisiin vielä lisää? Tänä päivänä olisi mahdollisuus maakaapelointiin, toivon että sitä voitaisiin sähköyhtiöiltä vaatia jo kaavoituksen yhteydessä.

MAISEMA, HISTORIA, HARJUT, SUOJELU JA YHDENVERTAISUUS

Maiseman, historian ja metsien arvo pitää ottaa huomioon. En kannata mitään täydellistä suojelua ja ymmärrän kehitystarpeita elinkeinotoiminnan kannalta, mutta tällä hetkellä näyttää siltä, että tämän harjualueen alkuperäisten luontoarvojen ja elinympäristöjen säilyttämisestä olemme pääasiassa vastuussa me, alle viisi yksityistä maanomistajaa, koska Janakkalan kunnan ja Kalpalinnan intresseissä ne eivät näytä olevan. Myös harjujen suojelu maa-ainesten ottamiselta on yhteinen asia. Viitasammakot estävät yksityisen maanomistajan loma-asunnon sijoittamisen rantaan, mutta eivät kunnan Ilveslinnanrannan vakituisen asumisen kaavoittamista. Miten se voi olla niin, että toisilla on vastuut ja velvollisuudet ja toisilla oikeudet ja vapaudet?

KAABAEHDOTUS HEVOSTALOUDEN NÄKÖKULMASTA

Meidän tilan yksi merkittävä tuotantosuunta on hevostalous. Hevostalouden elinvoimaisuuden kannalta lisääntyvä asutus, liikenne, meteli, harrastustoiminta ja metsien virkistyskäyttö esim. maastopyöräillen ja (luvattomasti irrallaan kulkevien) koirien kanssa lenkkeileminen (edellä mainitusta luvattomasta moottoriurheilusta puhumattakaan) muodostavat merkittävän uhan sekä meidän että toisen alueellamme toimivan hevosyrittäjän toiminnan kannalta. Hevonen on eläin, joka pakenee säikähtäessään, vaikka se olisi kuinka turvallinen ja hyvin koulutettu.

On vaikea ymmärtää, että omassa metsässä kulkua ei voi muilta kieltää tai rajoittaa, vaikka se olisi häiriöksi ja jopa vaaraksi itselle ja omille toiminnoille. Voisi olla tarpeen miettiä osoitetun ulkoilureitin kunnostusta ja merkitsemistä maastoon, saisiko sillä rauhoitettua harjualueen muut polut (ja piha-alueen), että pääsisimme myös jatkossa ratsastamaan turvallisesti edes omiin metsiin? Myös esimerkiksi metsästys alkaa jo nyt olla mahdotonta meidän metsissä, kun siellä on niin paljon ihmisiä.

Jo nyt alueen maastoratsastusmahdollisuudet ja -reitit ovat merkittävästi kaventuneet aiemmasta asunto- ja teollisuusrakentamisen myötä, esimerkiksi Rastikankaalla kulki aiemmin hyvä ja paljon käytetty reitti Kilpiälästä Matikan kautta Lemolaan, ja sieltä pääsi esimerkiksi Santasillantielle pikkuteitä ja pellonreunoja pitkin. Nykyään Rastikankaalle ei ole enää mitään asiaa hevosilla melun ja liikenteen vuoksi eivätkä entiset polut edes yhdisty mihinkään lenkkiin. Rastilasta tullessa vastassa on meluvalli ja Kilpiälästä Lidlin

keskusvaraston verkkoaita.

Hevosalan pitkän linjan ammattilaisena arvioin, että todennäköisesti Kalpalinnan alue muuttuu lisääntyvien toimintojen myötä ennen pitkää mahdottomaksi kulkea hevosen kanssa (se on sitä jo nyt, paitsi aukioloaikojen ulkopuolella), vaikka maastoratsastus- ja ratsastustilatoiminta näemmä mainitaan Kalpalinnan suunnitelmassa. Asuntoalueen rakentuminen ja Kalpalinnan toiminta blokkavat jatkossa hevosella kulkukelpoiset reitit Turengintien eteläpuolelle Hiidenkorpeen ja Iso-Hiiteen. Meille tällä hetkellä tärkeimpiä reittejä (oman tontin ulkopuolella Vähähiidentien lisäksi) ovat mm. polku Nurkkalan pellonreunassa Vähähiidentieltä Kalpalinnaan (keskellä nykyistä Ilveslinnan pohjoisosan aluetta), polku Nurkkalan ladon takaa harjua pitkin Kalpalinnan takaravintolalle (itse asiassa koko matkalta vihreällä pallonauhalla piirretyt ohjeelliset ulkoreitit, lukuunottamatta suota, jonne ei voi hevosella tietenkään mennä, eikä Mäntyniemeä, joka on liian kansoitettu että siellä olisi turvallista kulkea), yhteys Kalpalinnasta eteläpuolitse Kiianlinnantielle, sekä Kiianlinnantie ja Sälilammentie polkuyhteyksineen. Toivoisin selvitetävän mahdollisuutta kaavoittaa erillinen ratsastuspolku/polkuja esimerkiksi Nurkkalan pellolle VL-merkitylle alueelle ojan varteen, mikäli tämä nykyinen polku häviää kokonaan tai muuttuu asfaltoiduksi. Polkua ei tarvitse erikseen rakentaa, sillä esim. kantava (heinäpellonkaltainen, juuristoltaan tiheä) nurmipohja riittää hevosten kulkuun, mutta olisi edes reitti jolla on turvallista ja luvallista hevosella jatkossakin kulkea.

MUUT ASIAT

Lisäksi haluaisin, että tutkittaisiin mahdollisuutta siirtää omistamani emätila Rekolan 2:61X yksi lomarakennuspaikka tilalle 165-443-2-88. Tätä asiaa täydennetään tarvittaessa, mikäli xxxxxxxxx niin toivoo.

Ystävällisin terveisin,

~~~~~

27.5.2021

Viite: Rastila-Rastikangas osayleiskaavan ehdotus

Vastaehdotus

Haluamme ystävällisesti tuoda kaavoituksen suunnittelijoille tiedoksi oman ehdotuksemme osayleiskaavasuunnitelmasta .

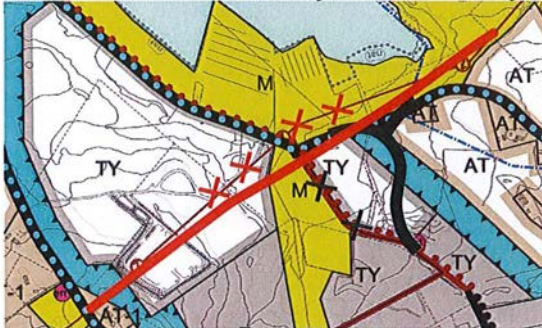
1. Rastikankaantien jatke Rastilantielle

Vastustamme jyrkästi Rastikankaantien jatkeen suunniteltua linjausta pellon läpi Rastilantielle . Esitämme vaihtoehtoista tielinjausta oheisesti.

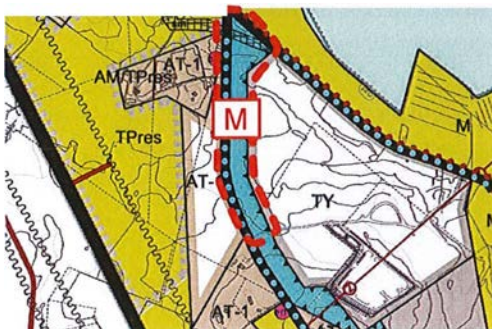
2. Ohjeellinen uusi voimajohtolinja 110kV

Haluamme tarkentaa ohjeellisen voimajohtolinjan linjausta oheisesti.

4. Maa- ja metsätalouden toiminnan turvaaminen

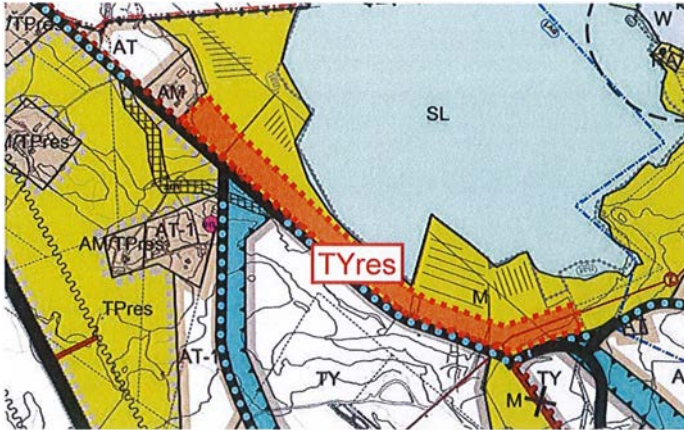
Haluamme Siankärsäntien varresta EV alueen muutettavaksi M alueeksi. Näemme tärkeäksi , että osayleiskaavalla ei rajoiteta alueella normaalin metsätaloussuunnitelman mukaista metsänhoitoa.

27.5.2021

4. TPres tai TYres alueen lisäys

Rastilantien varteen ehdotamme TPres ja/tai TYres merkintää. Natura-alue ei ole rajoittava, kun väliin jää M alue. On huomattavaa, että on myös rakennettuja tontteja, jotka ovat kiinni Natura-alueessa.

Toivomme että osayleiskaava ottaa huomioon alueella tapahtuvan maa- ja metsätalouden harjoittamisen mahdollisen teollisuustoimintaan varatun alueen rinnalla.

Rastilassa 27.5.2021

Muistutus

Rastila-Rastikangas osayleiskaavaehdotus 7.4.2021

Emme hyväksy Iso-Hiiden Kartano OY:n (165-403-3-33) omistamien Turengintien eteläpuolisten alueiden kaavoittamista kaupallisten palveluiden, teollisuus ja varasto sekä asuntoalueiksi. Vaadimme alueen kaavamerkintöjen muuttamista KM, TY, EV, Tres, TYres ja APres-alueiden osalta M-alueeksi.

Vaadimme myös palauttamaan osayleiskaavaaluonnoksessa 6.5.2019 esitetyn AP-alueen Hakoistentien itäpuolelle Kanta-Hiisi -tilalle (165-403-3-16).

Perustelut

Osayleiskaavaaluonnos ei toteuta "Valtioneuvoston päätöstä valtakunnallista alueidenkäyttötavoitteista" (14.12.2017), joissa suunnittelualueilla mm:

" Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä

Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta

Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden... säilymisestä "

Hiidenkorven kaavoittaminen pirstoisi yhtenäisen metsäalueen.

Ilmastonmuutoksen torjunnassa metsien muodostamat hiilinielut ovat avainasemassa. Yhtenäinen metsäalue on tärkeä ympäristön eläin- ja kasvilajeille. Rakentamisella eläinten luontaiset reitit muuttuvat mikä vaikuttaa myös liikenneturvallisuuteen. Alue palvelee ympäristön asukkaita lähivirkistysalueena, siellä marjastetaan, sienestetään, ulkoillaan, hiihdetään ja suunnistetaan. Hiidenkorpi yhdessä naapureiden metsäalueiden kanssa muodostaa luonnollisen melumuurin moottoritien ja läheisten kylien asukkaille. Metsätalous on Iso-Hiiden Kartanon toiminnan vankka kulmakivi.

Uuden moottoriteliittymän myötä työpaikka-alueen kehittämisen painopiste luontaisesti siirtyy lähemmäksi Hämeenlinnaa. Osayleiskaavaehdotus on siinä mielessä Iso-Hiiden Kartanon osalta vanhentunut.

Osayleiskaavaluonnoksessa 6.5.2019 esitetty AP alue tukeutuisi olemassa olevaan Nuolialan nykyiseen kylärakenteeseen. Nuolialan kylä on 1800-luvun loppupuolelle sijainnut ko AP alueen vieressä. Nykyinen Nuolialan kylä on rakentunut viime sotien jälkeen Iso-Hiiden Kartanosta lohkaistuille karjalaisten asustustiloille. Museoviraston lausunto (18.06.2019) ” ei pidä hyvänä merkittävän maisema-alueen uhraamista pientaloasutukselle” on ristiriitainen. Kanta-Hämeen maakunnallisten arvokkaiden maisema-alueiden rajausta kattaa myös osayleiskaavaehdotuksessa Iso-Hiiden Kartanon alueelle merkityn AP-alueen. Saman rajauksen sisäpuolelle jää myös Ilveslinnan, Kalpalinnan, Nuolialan ym alueita, yhteensä kymmeniä neliökilometrejä.

Lopuksi ote Hämeen liiton vastineesta 23.4.2019 Iso-Hiiden Kartano Oy:n muistutukseen Kanta-Hämeen Maakuntakaava 2040:sta

”Kyseiset maakuntakaavan aluerajaukset (Ar ja TP) edellyttävät toteutuakseen kunnan yksityiskohtaisempaa ja maanomistajan myötävaikutuksella laadittavaa yleiskaavoitusta ja asemakaavoitusta. Mikäli kunta ja maanomistaja eivät juuri nyt löydä yhteisiä perusteita, voi maankäyttö jatkua nykyisenä maa- ja metsätalouden harjoittamisena. Kunta ja maanomistaja voivat palata asiaan tulevaisuudessa vapaaehtoisten neuvotteluiden merkeissä. Kyseiset maakuntakaavan aluevaraukset tulee nähdä lähinnä tulevaisuuden mahdollisuuksina ja alueiden kehittäminen ratkaistaan kuntakaavoituksessa yhteistyössä maanomistajien kanssa, jossa määritetään eri maankäyttömuotojen rajaukset ja sijoittuminen.”

Janakkalan kunnan yhteistyö maanomistajan kanssa osayleiskaavaprosessin eri vaiheissa on ollut niukkaa.

Pyydämme että muistutuksemme otetaan huomioon kaavan jatkokäsittelyssä ja että meille lähetetään kirjallinen vastaus muistutukseen.

Aitoa yhteistyötä odottaen.

Turengissa 28.5.2021

Iso-Hiiden Kartano Oy
Kanta-Hiisi

Iso-Hiidentie 1
14200 Turenki

Rastila-Rastikangas osayleiskaava

Vastustan uutta kaavaehdotusta: se ei ota huomioon kaikkia alueen olemassa olevia asukkaita tai yrityksiä.

Olen muuttanut Janakkalaan sekä perustanut yritykseni tänne vuonna 2016. Janakkala on kertonut olevansa paikka jossa on mukava asua.

Siitä huolimatta olemme viimeiset pari vuotta eläneet täällä jatkuvan uhan alla, Ikaaloisten maalaisrauhan ja lähialueiden metsien menettämisen pelossa.

Kalpalinna

Vastustan ehdottomasti Kalpalinnan metsäalueiden muuttamista asuntoalueeksi tai loma-asuinalueeksi.

(Liitteenä kuva kartasta, sinisillä nuolilla.)

RA-3, R-1 sekä APRA-3 alueet sijoittuvat aivan oman maani rajalle.

Talojen tai mökkien rakentaminen ja niiden asutusvaikutukset aiheuttavat meille merkittävää haittaa sekä lisäävät liikennettä, joka ei alueelle kuulu ollenkaan.

Alueen metsät ovat todella suosittua ulkoilualueutta, samoin Kalpalinnan hiekkakuopan ympäristö, sinne ei kuulu rakentaa.

Esimerkiksi RA-3 on suunniteltu syvään solaan, jossa on suuret korkeuserot, mm. pystysuoria seinämiä. Lenkkipolut menevät molemmin puolin aivan välittömässä läheisyydessä.

Mikä on todellinen rakennustarve tälle alueelle? Nykyisellään alue ei kelpaa minkäänlaiseen rakennuttamiseen, halutaanko sinne tuoda mahdollisesti muualta jätemaata täytteeksi tai viedä nykyistä maata pois myyntitarkoituksella?

Näitä metsän polkuja käyttää myös yritykseni ja jos kaava menee tällaisenaan läpi sekä rakentamiset alkaa, tarkoittaa se yritykseni toiminnan loppumista.

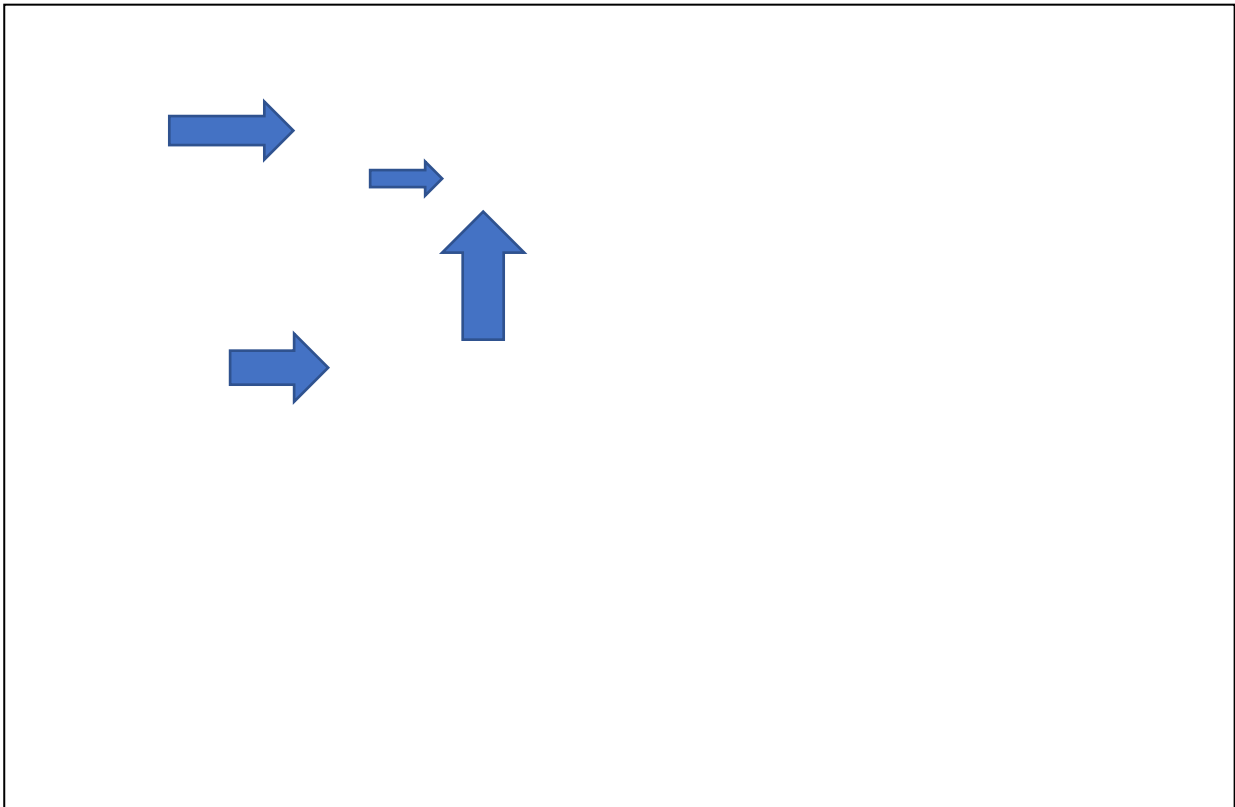
Jo nykyisellään Kalpalinnasta kuuluu ympärivuoden ääniä Ikaaloisten alueelle (varmasti muuallekin), näiden ei siis kuulu lisääntyä entisestään asukkaiden viihtyvyyttä ajatellen.

Mahdolliset vuosien rakennustyöt ovat pelkästään jo suuri haitta. Jos alueelle kaavaillaan mökkejä (esim.vuokrattavaksi), sieltä kantautuva meteli sekä häiriökäyttäytymiset vaikuttavat suuresti meidän maalaismiljööseen sekä rauhaan.

Ikaaloisten maalaismaisema tulee ehdottomasti pitää nykyisellään. Alueemme kehittämistä ei ole se, että tänne suunnitellaan isompaa asuinaluetta ja liikenteen lisäämistä.

Alueen luonto eläimiseen, historia sekä suojelukohteet ovat tärkeitä ja niistä tulisi pitää huolta.

Ehdottomasti painotan myös, että alueen muutkin yrittäjät pitää huomioida. Kalpalinnaa ei tule suosia kunnan toimesta. Koko kaava-alueella toimii usea maatalousyrittäjä sekä muita eri alan yrityksiä.

Vähähiidentie

Uuden kaavan mukaan Vähähiidentie katkaistaisiin ennen yksityistien alkua.

Miten on mahdollista, että näin suuri asukkaisiin vaikuttava ehdotus on tehty kysymättä sitä asukkailta? Vähähiidentie on alkuperäinen tie, eikä osaa sen asukkaista saa pakottaa kiertämään Ilveslinnan kautta.

Vastustan tätä muutosta tällaisenaan ja haluan että asia otetaan vielä esiin kaikkien vaikutuksen alla olevien asukkaiden kanssa, sekä perustellaan syy tähän muutokseen huolellisesti että annetaan asukkaille mahdollisuus vaikuttaa asiaan.

Ilveslinnanranta

Rantaan kaavaillaan kymmenkunta asuintaloa. Huomautan että tämäkin vaikuttaa Ikaaloisten ja Vähä-Hiiden asuinalueeseen sekä maisemiin, liikenteeseen sekä nykyiseen asumisrauhaan.

Hiidenjoen kunto on myös huolestuttanut jo pidemmän aikaa (esim. jätevedenpuhdistamon vedet). Onko rakennustarve todellinen näin suurella mittakaavalla? Onko joen kunnon takia ostajilla kiinnostusta alueeseen?

Hiidenjoen rannalla on esiintynyt rauhoitettua viitasammakkoa.

Ilveslinna

Metsään kaavailtu asuinalue (AP sekä myös APRA-3) on tällä hetkellä suosittua ulkoilualuetta. Tämänkin alueen menettäminen talojen alle huolestuttaa myös.

Ilveslinnan peltotontit eivät ole suurta suosiota osoittaneet, onko järkevää laajentaa asuinalueetta metsän puolelle välittömään Kalpalinnan läheisyyteen? Onko niille kysyntää? Miksi alueen ulkoilumahdollisuuksiin ei voida panostaa rakentamisen sijaan?

Ilveslinnan metsissä liikkuu ulkoilijoita niin Vähähiidentien varrelta, Rastilasta kuin Mäntyniemenkin alueelta päivittäin. Alue on monelle lähin metsäinen ulkoilualue.

Voimalinja

Kaavassa on myös tuloillaan uusi linja.

Miksi linja pitää sijoittaa läpi metsän sekä viljelymaan? Tämänkin rakennus ja olemassaolon vaikutus kohdistuu suoraan puhuttuihin metsä- sekä maalaismaisemiin, samoin alueen omistavaan maatalousyrittäjään.

Metsäalue, josta linja laskeutuu Kinnarin tilan pelloille, on kaunis korkea kaistale, josta on upeat maisemat (Annakkatorni).

Tämä on osa suosittua ulkoilualuetta, josta syystä linjan sijainti tulisi tarkoin harkita uudelleen.

Harju on myös merkittävä alue luonnon sekä eläinten kannalta.

Loppusaate

Tämän kaavan ehdotukset ovat siis vaikutukseltaan todella suuret asuinalueelleni.

Kaavaa ei tule tällaisenaan hyväksyä, vaan sen kuuluu ottaa huomioon myös alueella jo asuvat ihmiset sekä yrittäjät.

Toimin hevosalan yrittäjänä ja tarjoan asiakkailleni hevoselämyksiä näissä kauniissa maalaismaisemissa sekä upeissa harjuisissa metsissä. Kuten jo mainitsinkin, rakentaminen alueelle vie minun toimintani mahdollisuudet. Luonnollisesti olen hyvin huolissani niin omasta hyvinvoinnistani sekä yritykseni toiminnasta.

Kalpalinnassa on järjestetty uusien omistajien toimesta myös moottoriurheilutapahtumia. Kalpalinna sijaitsee joka suunnasta asuinalueiden keskellä ja tapahtumien metelihaitta vaikuttaa suureen määrään ihmisiä. Moottoriurheilun jälkeen myös metsäpolut ovat olleet pilalla eikä niitä ole kunnostettu.

Kalpalinnan suunnitelmissa on myös ollut järjestää konsetteja ym. kovia ääniä aiheuttavia tapahtumia.

Nämä kaikki vaikuttavat suoraan asumisen lisäksi myös minun yritykseeni; jos suurta meteliä tai tärinää oleva tapahtuma on tiedossa, minä joudun pitämään oman toimintani kiinni sen ajan. Yritykseni on siis menettänyt tulonsa noilta päiviltä eikä sitä kukaan korvaa.

Moottoriurheilutapahtumat avaavat ovet myös luvattomille ajajille, näitä on jo tähän mennessä ollut useita tapauksia.

Lisäksi Kalpalinnan tapahtumasuunnitelmat ovat ristiriidassa alueen rakennuttamisen suhteen.

Onko asuinalueelle kysyntää suurten tapahtumien keskelle?

Haluaako kukaan ylipäättään muuttaa asumaan ympärivuotisen hissien kolinan, talvella lumitykkien äänen äärelle tai asiakasliikenteen keskelle?

Edes alueen asukkaita ei informoida tapahtumista, joudumme itse päivystämään mitä seuraavaksi on tuloillaan, näin joudumme myös kunnan tekemisiä seuraamaan. Olen monesti ihmetellyt, että miksi suurista muutoksista ei voida tiedottaa suoraan asukkaille? Oli sitten kyseessä asuinalueeseen vaikuttava asia tai yksittäinen tapahtuma Kalpalinnassa. Lain mukaan naapureita pitää monessa asiassa kuulla, miksi ei tässäkin?

Tämä tuntuu todella epärealistiselta toiminnalta kaikin tavoin. Eikö muutoksista haluta läpinäkyvästi informoida alueilla joita ne koskee, vaan pyritään pitämään hiljaiseloa valitusajan umpeutumiseen saakka?

Lisäksi usein kuulee puhuttavan ”Kalpalinnan maista”, joita myös mainostetaan kertomalla heidän upeista maastoista. Tämä tulisi ehdottomasti korjata, sillä vain osa alueesta kuuluu Kalpalinnan omistukseen, muut alueet ovat yksityisten omistuksessa. Kalpalinnan suunnittelemaat muutokset vaikuttavat suoraan muiden maiden omistajiin, eikä heitä ole kuultu mikä on tahtotila maiden käytön ja suosion suhteen.

Hämmästelän suuresti näin valtavaa talorakennustarvetta ylipäättään. Janakkala ei ole kaupunki, tänne muuttavat ihmiset todennäköisemmin hakeutuvat ennemmin rauhallisen asuinalueen pariin kuin jatkuvaan vilinään. Ilveslinnan alue kokonaisuudessaan Kalpalinnan kera sijaitsee ison tien varrella, jossa vilkas liikenne. Samoin tehdasalueen meteli kantautuu hyvin alueelle.

Vähähiidentien maalaisidyllin sekä asuinrauhan vuoksi me tänne muutimme ja toivon suuresti että näin saamme elää Janakkalassa jatkossakin.

Turengissa, 28.5.2021

Frotagloss Oy

Vähähiidentie 215, 14200 Turenki

Lähettäjä: Kirjaamo

Lähetetty: torstai 27. toukokuuta 2021 18:21

Vastaanottaja: Teknisenkirjaamo

Aihe: VL: Muistutus Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotus

---

Lähettäjä:

Lähetetty: torstai 27. toukokuuta 2021 16:56

Vastaanottaja: Kirjaamo <kirjaamo@janakkala.fi>

Aihe: Muistutus Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotus

Hei,

Vastustan Kalpalinnan VU-1 alueen kaavoittamista alueen pohjoislaidalta APRA-3 ja RA-3 alueiksi. APRA-3 alue rajautuu oman tonttini rajaan ja kyseinen kaavamerkintä mahdollistaisi tuolle alueelle loma- ja vakituisen asutuksen rakentamisen. RA-3 alue on aivan oman tonttini rajan tuntumassa ja kyseiselle alueelle jatkossa olisi mahdollista rakentaa vapaa-ajan asutukseen soveltuvia rakennuksia. Olen laittanut tämän viestin liitteeksi kartan, josta tarkoittamani alueet täsmentyvät.

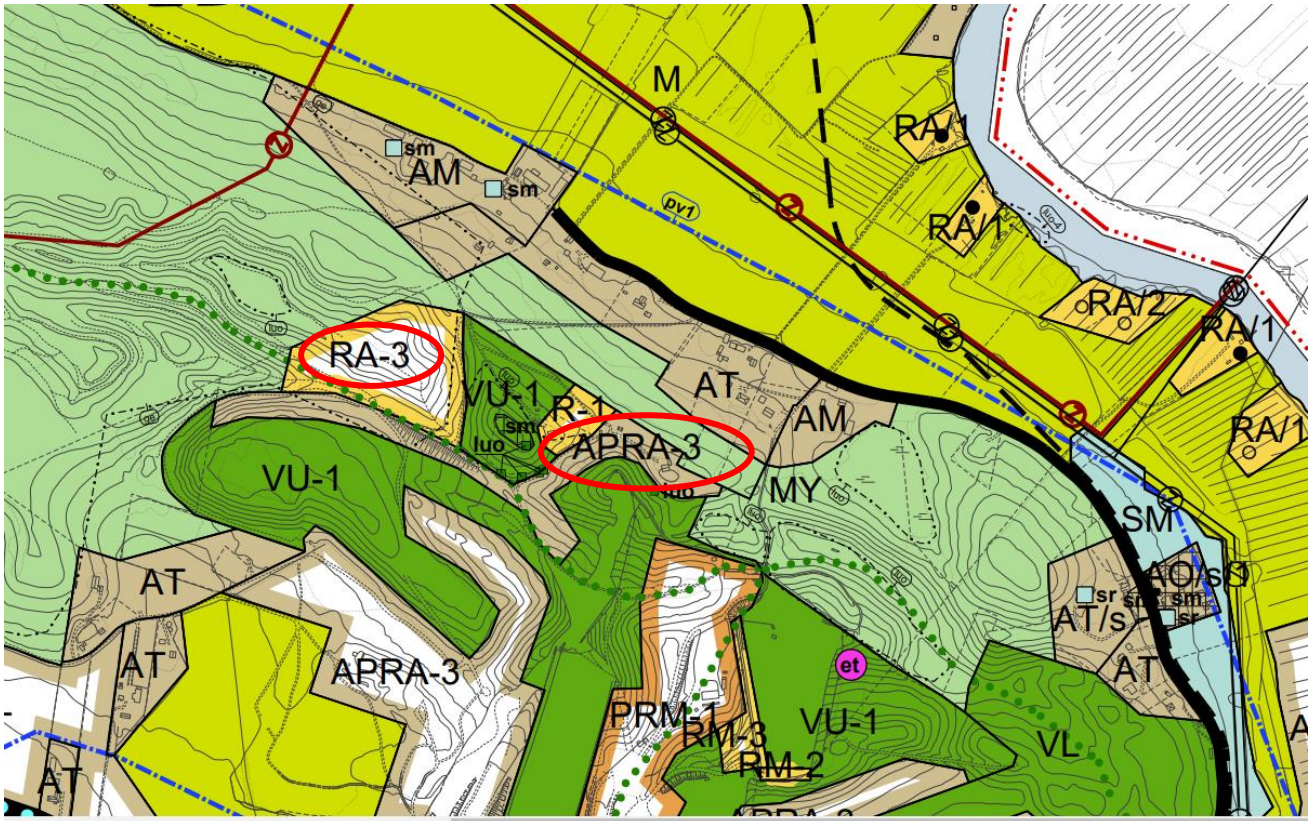
Jos alueelle rakennetaan asutusta siitä aiheutuu varmasti Vähähiidentielle jatkossa häiriöääntä ja liikennettä. Sillä tämä nykyinen maalaismaisema pilataan.

Huoli on myös että jos alueelle tulee loma-asutusta, varsinkin vuokramökkejä, niistä kantautuu varmasti suurta meteliä sekä häiriökäyttäytymisiä.

Ikaaloisten alueen maalaisidylli tulee siis pitää nykyisellään.

Kalpalinnan hiekkakuopalta tuleva tie tulee myös osittain tonttini läpi ja menee rajaa pitkin. Tämä tie ei ole moottoriajoneuvoille olevassa käytössä, mutta tälle tielle tulee varmasti lisää liikennettä, jos näille alueille aletaan rakentamaan. RA-3 alueeksi kaavoitettu alue on todella syvä ja jyrkkä sola, joka pilataan rakentamalla siihen rakennuksia. Näillä alueilla on paljon luonnossa liikkujia. Liikkujia on niin kävelijöitä, pyöräilijöitä kuin ratsastajia, joten alue pitää pitää Urheilu ja virkistys palvelujen alueena ja kehittää sitä.

Terveisin

Lähettilä: Kirjaamo

Lähetetty: maanantai 31. toukokuuta 2021 06:43

Vastanottaja: Teknisenkirjaamo

Aihe: VL: Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotus - muistutus

---

Lähettilä:

Lähetetty: perjantai 28. toukokuuta 2021 21:54

Vastanottaja: Kirjaamo <kirjaamo@janakkala.fi>; Anttila Sanna <sanna.anttila@janakkala.fi>

Aihe: Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotus - muistutus

Janakkalan kunnanhallitukselle,

Rastila-Rastikankaan osayleiskaava - muistutus

Esitän seuraavat huomioni muistutuksena Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotuksesta koskien omistamaani kiinteistöä Kansola (rek.nro 165-443-2-69) sekä sen lähialuetta:

1. Rantarakennuspaikka: Kiitän Kansola-tilan perustamista koskevien tietojen huomioon ottamisesta rantarakennuspaikan määrittämisessä. Pyydän kuitenkin, että rakennuspaikka siirretään keskelle Kansolan rantamaa-aluetta (rantasuota). Siten mahdollistetaan helpompi (lyhyempi) kulku (tieyhteyden luominen) omaa kiinteistöäni käyttäen sekä kylätieltä (Vähähiidentie) että tilan talouskeskuksesta rantarakennuspaikalle. Samalla mökille syntyisi mahdollisuus parempaan yksityisyyteen ja rauhaan suhteessa vieressä oleviin rantarakennuspaikkoihin (mökkeihin).
2. Kansolan metsä, ja Kansolan harjulle esitetty ulkoilureitti: Metsän yleiskaavaklassifiointi muutetaan kaavaehdotuksessa metsätalouskäyttöä tarkoittaneesta merkinnästä merkinnäksi MY alueelle identifioitujen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden ("luo") vuoksi (kolme aluetta). Lisäksi Kansolan harjulle on merkitty ulkoilureitti. Vastustan ehdottomasti ulkoilureittimerkintää, ja pyydän sen poistamista Kansolan harjulta. Sen sijaan reitille voidaan helposti löytää vaihtoehtoinen, ja tarkoitukseensa paremmin sopiva reitti Kalpalinna-kiinteistön ja Janakkalan kunnan omistuksessa olevan metsän kautta (esimerkiksi Kalpalinna Oy:n alueen kehittämissuunnitelmassa olevan näköalaravintolan kautta, mikä samalla hyödyttäisi Kalpalinna Oy:n liiketoimintaa, tai

hyödyntäen Kalpalinna-kiinteistölle raivattuja kulkyhteyksiä ja alueen uusia suunnitelmia täten edelleen yhdistäen Raimansuolta päin tulevan reitin Ilveslinnan asuinaluepellon luo johtavalle rinnepolulle, joka on nykyisin Janakkalan kunnan omistuksessa.)

Reittiä ei tule merkitä Kansolan harjulle, koska se on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi. Erittäin kapean harjun laella kulkeva ulkoilureitti, jota lisääntyvät ulkoilijamäärät - myöskin maastopyöräilijät ja valitettavasti jotkut moottoripyöräilijät - käyttävät, tuhoaa erittäin herkkää harjuluontoa (mm. jäkäliä, sammalia, muita herkkiä "luo"-alueen kasveja), ja täten myös sitä hyödyntäviä eliöitä (hyönteisiä, jne). Luonnollisesti myös alueen puusto kärsii puunjuurien vaurioituessa ja alueen puuston luonnollinen uusiutuminen häiriintyy puuntaimien kärsiessä. Tämä kehitys on jo nähtävillä alueella parin viime vuoden aikana huomattavasti lisääntyneen ulkoilijamäärän seurauksena (mm. isoja koiria juoksutetaan vapaana harjulla ja rinteillä, vaikka se on lainvastaista). Kansolan harjua ei oltu identifioitu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi ("luo") silloin, kun maakuntakaava tällä ulkoilureittimerkinnällä on valmisteltu. Täten reitin poisto harjulta on mahdollista. Reittimerkintä vaikeuttaisi myöskin omia suunnitelmiani metsäni käytön osalta. Jo aikaisemmassa kaavassa myöskin kiinteistöni päälle erheellisesti tehty Kalpalinnan hiihtokeskuksen aluetta tarkoittanut merkintä ja muut vastaavat virheelliset ilmaisut ovat jo useasti estäneet metsälleni suunnittelemani toimenpiteet. Näin ei tule tapahtua vastaisuudessa.

3. Harjualueesta käytetty nimistö: Pyydän, että kaavassa käytetään harjualueen erillisharjuista ja mäenhuipuista niiden alkuperäisiä, vuosisatoja vanhoja historiallisia nimiä, jotka ovat esiintyneet kautta vuosisatojen kartoissa ja mm. historiallisessa tutkimuksessa ja kirjoituksessa: esimerkiksi Kiianlinna, Ingosenlinna, ja erityisesti Kansolan harju, joka ei ole osa Kalpalinnaa. Kalpalinna on 1960-luvulla muodostettu kiinteistö, ja tällä hetkellä myös liikeyritys, mutta ei koko harjualueen nimi eikä kata alueen muiden maanomistajien alueita. Kaavassa oleva nimistö on tärkeä mm. omistuspohjan ja siihen liittyvän päätäntävällän selventämiseksi alueen yrittäjien ja alueella liikkuvien mielissä.
4. Uusi voimajohtolinja: Toivon, että Janakkalan kunta pyrkii muuttamaan kaavassa olevan uuden voimajohtolinjauksen, joka ilmeisesti syöttäisi sähköä Harvialasta joen yli Ikaaloisten, mm. Raition ja Kansolan peltoja pirstoen, Moreenin teollisuusalueelle päin, siten, että linjalle etsitään vaihtoehto muualta kuin joen yli Harvialasta sähköä syöttäen. Täten Ikaaloisten peltoja pirstoisi ainoastaan jo nykyisin oleva voimajohtolinja, jonka varoalueita mm. levennettiin kymmenisen vuotta sitten. Linja jo nykyisellään vaikeuttaa alueen maanomistajien maankäyttöä, ja voimajohtolinjoilla oletetaan olevan kielteisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen.
5. Yhdystie Kauriinmaa-Virala harjualueen yli: Kuvassa nro 55 sivulla 59 on edelleen yhdystieluonnos Harvialan (Kauriinmaan/Harvialan ja Viralan yhdistämiseksi rautatien, joen ja harjualueen yli). Jo aikanaan Pöyryn konsulttiselvityksen käsittelyn yhteydessä on käsittääkseni todettu tien olevan epärealistinen, mitä se mm. linjauksensa osalta onkin nyt ja tulevaisuudessa entistä pahemmin alueen asutuksen

lisääntyessä nykyisen osayleiskaavan mukaisesti. Linjaus tulisi poistaa.

6. Kiianlinnan rinteessä oleva Ebbien perheen pojan hauta: Kiianlinnan rinteessä ns. Ebbin majalta jonkin matkaa rinnettä alaspäin oleva Ebbin perheen pojan hautapaikka tulisi merkitä karttaan asianmukaisin merkinnöin sen lainmukaisen hautarauhan turvaamiseksi.
7. Kalpalinnan hiihto- ja alamäkipyöräilykeskuksen kehittämiseksi varattu harjualue: Kalpalinnan liiketoiminnasta kaavaehdotuksessa esitetyt suunnitelmat voimistavat alueen asukkaissa parin viime vuoden aikana heränneen huolen harjualueen turmelemisesta ja huolen sen vaikutusalueen säilymisestä terveellisenä, rauhallisena ja turvallisena asuinalueena siellä jo oleville asukkaille ja alueelle suunniteltujen uusien asuinalueiden, kuten Ilveslinna ja Ilveslinnan ranta, asukkaille. -- Olemme jo moninaisissa aikaisemmissa lausunnoissamme Janakkalan kunnalle (mm. mielipiteet kunnan myöntämistä meluluvista Kalpalinnassa järjestettyjä moottoriurheilutapahtumia varten) ilmaisseet huolestamme Kalpalinnan liiketoiminnan kielteisistä vaikutuksista, mm. riski pohjavedelle (sekä laadullisesti että jopa määrällisesti). Kalpalinnan hiihtokeskukselle aikanaan myönnettyä vedenottolupaa tulisi tarkastella uudelleen ottaen huomioon, että mm. hiihtokeskuksen nykyisten lukuisten lumetustyykkien vedenkulutus lienee suurempi kuin aikaisempien, ja lähistön kotitalouksien kaivojen veden riittävyys tulee turvata myöskin hyvin alhaisen pohjaveden korkeuden talvina (kuten 2019-20), joita sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä todennäköisesti tulevaisuudessa on useammin kuin aikaisemmin. -- Lähiympäristön kotitaloudet käyttävät puhdistamatonta kaivovettä omista kaivoistaan, joten pohjaveden pilaantumattomuus ei myöskään saisi vaarantua Kalpalinnassa. -- Samasta syystä Kalpalinnan jäteveden käsittely olisi järjestettävä jo ennen sen osa-alueiden (rakennusryppäiden) mahdollista kunnalliseen verkostoon liittämistä siten, että nykyistä vaaraa käsittelemättömän jäteveden valumisesta vanhoista 1960-luvulla naapurin rajalle rakennetuista sementtirengaslokakaivoista kiinteistöni Kansolan metsärinteeseen ("luo"-suppa) ei olisi. -- Kalpalinna Oy:n suunnitelmien mukaiset moottoriurheilutapahtumat ja niihin liittyvät harjoituspäivät, joiden lähiympäristölle ja sen asukkaille aiheuttama merkittävä melu-, pöly- yms. haitta on jo koettu kahtena kesänä, eivät sovi tälle harjualueelle. Kunnan tulisi selkeästi rajata harjualueen käyttö sekä alueen asukkaita että luonnonympäristöä vahingoittamattomaan käyttöön, ja valvoa velvoitteen toteuttamista. Alueella tapahtuva liiketoiminta on muuten mm. kaavan yleisten strategisten tavoitteiden ja velvoitteiden vastaista. -- Käsittääkseni myös harjualueelle suunnitellut rakennushankkeet, mikäli ne toteutuvat, tulevat laajalti turmelemaan harjualueen, jolla on mm. useita "luo"-alueiksi identifioituja alueita, sille rakennettavan infrastruktuurin, lisääntyvän autoilun, ja muilla moottoriajoneuvoilla tapahtuvan liikenteen, ja mahdollisesti jopa tuhansiin kasvavien alueella asuvien/liikkuvien henkilöiden ja heidän toimintansa vuoksi. Toivoisin kunnan olevan realistinen harjualueen kaavaan merkittävän kehittämispotentiaalin suhteen, ja ottavan huomioon tulevaisuuden kehittämisen kannalta jo yleisesti kaikista arvokkaimmaksi todetun luonnonympäristön säilyttämisen. Sen on todettu tuovan myöskin taloudellisesti parhaan tuoton aluekehityksessä pitkällä aikavälillä, myöskin ottaen

huomioon nykytrenditkin (ihmisten halu liikkua vapaasti turmelemattomassa luonnossa). Ilveslinnan ja mm. Ilveslinnan rannan asuinalueiden markkinoinnissa vieressä oleva moottoriurheilukeskus ja muut keskuksen lieveilmiöt, mm. lumetuksenkin talvella aiheuttama öinenkin melu ja kosteus, eivät huokuttele maaseudulta rauhaa ja terveellistä asuinympäristöä hakevia hyviä veronmaksajia, päinvastoin. -- Kalpalinna toimi talvisena hiihtokeskuksena 1960-luvulta viime vuosikymmeniin, jolloin sen aiheuttama häiriö rajoittui talveen, ja sitä siedettiin. Kaavassa tulisi rajoittaa harjualueen (Kalpalinna-kiinteistön alue) tulevaakin käyttö tasavertaisesti kaikille avoimeksi melua, pölyä ja muita ilmansaasteita ja häiriötä aiheuttamattomaksi, ja pohjavettä pilaamattomaksi virkistysalueeksi, joka saisi siten palata mahdollisimman luonnonvaraiseksi kuten oli jo tapahtumassa alueella viime vuosikymmeninä. Lukuisat alueen asukkaat ovat ilmaisseet tämän Janakkalan kunnalle jo useita kertoja. Sen tulisi heijastua myös kaavoituksessa. Alueelle kaavassa suunnitellut mm. lukuisat asuinkäyttöön tulevat alueet, yms. merkittävät muutoshankkeet tulisi rajoittaa aluetta turmelemattomaan mittakaavaan, ja rajata esimerkiksi nykyiselle Kalpalinnan hiekkakuoppa-alueelle, joka ensin metsitettäisiin ja ennallistettaisiin. -- Kalpalinnan rakennushankkeet vaarantavat myös alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävän arkeologisen perinnön. Se saattaa kadota lopullisesti, ellei ensin suoriteta perusteellisia arkeologisia identifiointeja ja tarvittaessa kaivauksia.

8. Kaikkien kuntalaisten, ja erityisesti vanhemman väestön, tasavertaisten kaavaehdotukseen tutustumismahdollisuuksien vuoksi toivoisin, että kaavavalmistelusta tiedotettaisiin edelleen kaikille kotiin kirjallisesti postitse. Edelleen on vanhempaa väestöä, joka eivät pysty hankkimaan tietoa netistä.

Kunnioittaen,

VASTINE
4.5.2023

Lausunto Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) (4.6.2021)

Vastine lausuntoon Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta Luonto ja virkistys

"ELY-keskus huomautti luonnosvaiheen lausunnossaan, että laajat matkailua palvelevat alueet pirstovat harjumaismaa. Rakennettuja alueita (APRA-3, RA-3) on edelleen lisätty, ja yhtenäiset viheralueet pienenevät erillisiin osiin ja katkaisevat harjun laella kulkevan ohjeellisen ulkoilureitin. Alue on maakuntakaavassa merkitty urheilutoimintojen alueeksi (VU 462). Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee tarpeellisessa määrin ottaa huomioon myös yleisen ulkoilun tarpeet. Rakentamismääräyksen mukaan alueelle on sallittua urheilu- ja virkistystoimintoja palveleva rakentaminen. Yleiskaavassa on esitetty asuinrakentamisen alueita maakuntakaavan mukaiselle urheilutoimintojen alueelle. Yleiskaava on tästä osin ristiriidassa maakuntakaavan kanssa ja edellyttää uutta harkintaa.

ELY-keskus katsoo, että harjun lakialueet tulee myös luonnon erityispiirteiden säilymiseksi jättää rakentamisen ulkopuolelle. Harjun laella olevan VU-1 alueen sisällä olevalla luo-alueella on paahdelajistoa, joka vaarantuu, jos alueella sallitaan määräyksen mukainen pienimuotoinen rakentaminen. (luo)-merkinnän määräykseen tulee lisätä, että alueen suojeluarvot tulee säilyttää.

Uuden AP-alueen laajuutta suhteessa maakuntakaavan urheilutoimintojen alueen rajaukseen ja tarkoitukseen tulee myös vielä harkita.

Hiidenjoen varressa on osoitettu AP ja RA/2 alueita osittain viitasammakon esiintymisalueille. Viitasammakon esiintymisrantaan rajautuvien rakennuspaikkojen ja tonttien käyttö on hyvin rajoitettua viitasammakon suojelustatuksen perusteella. Rantaan tukeutuva rakentaminen tulee lähtökohtaisesti sijoittaa alueille, joissa rantaa voidaan myös käyttää.

EV-alueiden määräyksiä tulee tarkentaa siten, että niiden todellinen käyttötarkoitus käy ilmi (esim. jos liittyy hulevesiin), muutoin määräys puustoisena säilytettävä alue.

Kaavaan olisi hyvä lisätä yleismääräys, jonka mukaan rantametsien hakkuissa tulee jättää puustoinen suojavyöhyke rantaa vasten.

Suunnittelualueella on Raimansuon Natura-alue. Natura-vaikutusten arviointia kaavaselostuksessa tulee täydentää. Natura-vaikutusten arvioimiseksi tulee olla riittävä tieto kaavan rakentamisen ja käytön aikaisista hulevesistä ja niiden mahdollisesti kaava-alueen ulkopuolelle aiheutuvista vaikutuksista. Hulevesiselvitys yleiskaavan vaikutusten arvioimiseksi näyttäisi tarpeelliselta. Natura-vaikutusten arvioinnissa ja johtopäätöksissä tulee ottaa huomioon myös Skanssin asemakaavoitus.

Yleiskaavassa on esitetty maakuntakaavaa laajempi alue teollisuustoiminnoille. Natura-arvioinnin yhteydessä tulee arvioitavaksi, ko. alueen rakentamisen edellytykset. Natura-alueeseen rajautuvan maa- ja metsäalueen merkintää ja määräystä tulee arvioinnin perusteella tarvittaessa tarkentaa.

Pohjavedet

Hämeen ELY-keskuksen luonnosvaiheessa antama lausunto on otettu kaavaehdotuksessa hyvin huomioon, mm. E1-alue on poistettu VT3:n ja Mt130 välisestä sorakuopasta.

Janakkalan kunta Kunnanvirasto
Juttulantie 1
14200 TurenkiPuh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

Kalpalinnan vedenottamon läheisyyteen sijoittuvien asuntoalueiden (AP) pohjavesivaikutusten arviointia tulee vielä tarkentaa alueella tehtävien maaperä- ja pohjavesitutkimusten perusteella. Samalla voidaan asuntoalueiden vedenottamon puoleisen rajan sijainti määrittää tarkemmin. Tämä todetaan kaavaselostuksessa.

Viralan eritasoliittymän pohjoispuolelle osoitetun EO-1/T-2 –alueen pohjavesiolosuhteet ja virtausyhteys eteläpuoliseen Tarinmaan 1E-luokan pohjavesialueeseen on selvitettävä viimeistään maa-ainestenoton ja asemakaavoituksen yhteydessä.

Liikenne

Hämeen ELY-keskuksen luonnosvaiheen lausunto on otettu kaavaehdotuksessa hyvin huomioon. Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelle on tehty maanteiden 130 ja 292 liikenneselvityksen päivitys vuonna 2020 (WSP). Liikenneselvityksen päivityksen lähtökohtana on ollut vuonna 2017 valmistunut Maanteiden 130 ja 292 liikenneselvitys (Trafix).

Liikenneselvityksessä on päivitetty tarkastelualueen liikennetuotokset, liikenne-ennusteet ja toimivuustarkastelut ja uudelleenarvioitu aiemmassa selvityksessä esitetyt toimenpidetarpeet. Liikennetilannetta on tarkasteltu kahdessa ajallisessa poikkileikkauksessa: ns. lähitulevaisuus noin vuonna 2030 sekä vuoden 2050 visio. Lopputuloksena on tuotettu selvitysalueen liikenteellinen kokonaisratkaisu.

Siankärsäntien eli mt 13839 osalta on kaavaselostuksen mukaan liikenneselvityksen valmistumisen jälkeen tarkasteltu vielä vaihtoehtoisia ratkaisuja tien linjaukseen. ELY-keskus ei ole ollut näissä keskusteluissa mukana eikä ole päässyt näkemään tehtyjä tarkasteluja. Koska ei ole tietoa millä tarkkuudella tien uutta sijaintia on tarkasteltu, ELY-keskuksen näkemyksen mukaan uusi linjaus tulee esittää yleiskaavassa ohjeellisena.

Kaavaselostusta koskevana yksityiskohtana ELY-keskus huomauttaa, että selostuksessa on esitetty vuoden 2017 liikennemäärät. Väylävirastolta on saatavilla jo vuoden 2020 liikennemäärätiedot mutta liikenteen osalta erilaisissa suunnitteluhankkeissa on yleisesti päädytty käyttämään vuoden 2019 liikennemäärätietoja, koska ne kuvaavat parhaiten ns. normaalia tilannetta ennen vallitsevaa koronapandemiaa.

Kaavaselostus

Kaavaselostuksen tulee kattaa MRA 17 § mukaiset asiat, mm. kuvauksen kaavan suhteesta maakuntakaavaan. Yleiskaavalla tulee edistää maakuntakaavan tavoitteiden toteutumista. Mahdolliset täsmennykset ja tarkempaan suunnitteluun perustuvat eroavuudet maakuntakaavan merkintöihin ja aluevarauksiin tulee perustella.”

Vastine lausuntoon

Hämeen ELY-keskuksen kanssa järjestettiin viranomaisneuvottelu 8.9.2021, jossa käsiteltiin osayleiskaavaa, sen etenemistä ja erityisesti Kalpalinnan alueen ja lähistön kehitysmahdollisuuksia sekä niiden suhdetta kaavoitukseen. Osayleiskaavassa varaudutaan ja mahdollistetaan Kalpalinnan alueen kehittäminen vetovoimaiseksi urheilun ja virkistykseen ympärivuotiseksi keskuksesi, joka voi samalla tarjota palveluita ja työpaikkoja. Alueen kehittämistä ja suunnittelua on osayleiskaavaan liittyen hahmoteltu alueen omistajien ja suunnittelusta vastaavien tahojen kanssa. Osayleiskaavaan osoitetut rakentamisen mahdollistavat alueet on osoitettu laajoiksi, koska Kalpalinnan alueen maastonmuodot ja alueen erityispiirteet vaativat rakentamisen hajauttamista ja tarkkaa suunnittelua. Nyt laadittava osayleiskaava mahdollistaa keskuksen laajamittaisen kehittymisen, joka tukee Janakkalan kunnan tavoitteita alueen suhteen. Osayleiskaavan mukaiset kehittämisen mahdollistavat alueet on osoitettu asemakaavoitettavaksi, jolloin niiden rakentamisen määrän,

tehokkuuden ja rakennusalueiden sijoittaminen tehdään tarkemmassa suunnittelun vaiheessa asemakaavoituksen avulla. Rakentamisen mahdollistavat alueet on sijoitettu pääosin laaksoihin ja notkoihin, joka mahdollistaa rakentamisen sopeuttamisen alueen ominaispiirteisiin ja maisemaan. Ko. alueet eivät ole nykyiselläänkään luonnontilaisia, vaan maa-aineisten oton ja urheilutoimintaan tehtyjen maan muokkausten jäljiltä olevaa muuntunutta maisemaa. Asemakaavoituksessa huolehditaan alueen viheralueiden jatkuvuudesta ja niiden välisistä yhteyksistä. Alueen rakentamismahdollisuudet ovat edellytys alueen kehittämiseksi ja toiminnan ylläpitämiseksi. Kalpalinnan alueen rakentaminen on suunniteltu toteutettavan sellaisin teknisin ratkaisuin, jotka vaativat mahdollisimman vähän maanrakennustöitä tai maaston leikkauksia.

Osayleiskaavassa on osoitettu maakuntakaavan mukainen ohjeellinen ulkoilureitti, eikä se katkea missään kohdin. Ulkoilureitti ei kulje harjun laella, vaan rinteiden polustoilla kulkien Kalpalinnan alueen läpi. Osayleiskaava turvaa osaltaan laajemmalla alueella kulkevan ulkoilureittiverkoston jatkuvuuden. Ulkoilureitti myös tukee alueen omistajien mukaan Kalpalinnan liiketoimintaa, ja sitä on suunnitelmassa kehittää. Ulkoilureitin linjaus osoitetaan myös alueen tulevassa asemakaavoituksessa.

ELY-keskuksen kanssa käydyn viranomaisneuvottelun jälkeen päädyttiin myös tarkentamaan RA-3 –alueen rajausta mahdollisen rakentamisen kannalta tarkoituksenmukaisemmaksi. RA-3 –alue rajataan siten, että rajauksesta jätetään pois alueella sijaitsevan supan pohja ja toisaalta läntisimmät alueet, joka takaa parempien perustamisolosuhteiden lisäksi paremman MUY-alueen jatkumisen sekä lisää Vähähiidentien asutuksen ja osoitetun rakentamisen väliin jäävän metsäisen vyöhykkeen leveyttä.

Maakuntakaavan VU-merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä, vapaa-ajan tai matkailun kannalta tärkeitä urheilupalvelujen alueita. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen mukaan ”urheilualueilla on pääsääntöisesti sallittua vain alueen toimintoja palveleva rakentaminen.” Eli maakuntakaavan mukaisesti pääsääntönä on, että rakentaminen keskittyy vapaa-ajan ja matkailun sekä urheilutoimintojen mukaiseen rakentamiseen. Mutta toisaalta mukana voi olla myös muunlaista rakentamista. Myös Hämeen liitto on katsonut ehdotusvaiheen lausunnossaan, että ”kaavaehdotus huomioi varsin hyvin voimassa olevan maakuntakaavan osoittaman maankäytön rakenteen, aluevaraukset ja merkinnät kaava-hierarkian mukaisesti niitä hiukan tarkentaen, eikä Hämeen liitolla ole kaavaehdotuksesta huomautettavaa.” Asiaa tukee myös se, että maakuntakaavan mukainen ohjeellinen ulkoilureitti on merkitty yleiskaavaehdotukseen asianmukaisesti ja yhtenäisesti. Tältä osin katsotaan myös, että yleiskaavaehdotuksen AP ja VL-aluerajaukset tarkentavat osaltaan tätä erilaisten toimintojen rajapintaa ja maakuntakaavan mukaista aluerajauksia. Kaavaehdotuksessa oleva kunnan omistama VL alue tukee mitä suuremmassa määrin yleisen ulkoilun tarpeita. Todettakoon myös, että maakuntakaavan VU-merkinnällä tarkoitetaan nimenomaan Kalpalinnan aluetta, ei kunnan omistamia, asumiselle asemakaavoitettavaksi hankittuja maa-alueita.

Osayleiskaavan ratkaisu pyrkii toteuttamaan maakuntakaavan ratkaisua mahdollistamalla samalla myös alueen kehittämisen. Alueen liiketoimintamahdollisuuksien mahdollistaminen on olennaista, jotta Kalpalinnan alue voi kehittyä merkittäväksi urheilu- ja virkistyspalvelujen keskuksiksi. Näin osayleiskaavan ratkaisu osaltaan tukee maakuntakaavaan osoitetun urheilutoimintojen alueen kehittämistä. Alueelle sijoittuva asuinrakentaminen mahdollistaa keskuksen kehittämisen liiketaloudellisenä kokonaisuutena. Ilman lisätoimintaa keskuksen kehittäminen ja ylläpito eivät ole pitkälläkään aikavälillä kannattavaa toimintaa. Tällöin alue jäisi joko oman onnensa nojaan tai voitaisiin jopa muuttaa omistajiensa toimesta yksityis-

alueeksi, jolla yleisen ulkoilun tarpeet eivät toteudu. Alueen kehittämisessä ja suunnittelussa on huomioitu ja turvattu yleisen ulkoilun mahdollisuudet. Harjuaalueen laajojen metsäisiksi osoitettujen alueiden lisäksi yleinen ulkoilu on mahdollista osoitetuilla VL- sekä VU-1 -alueilla, kunhan se ei vaaranna alueen käyttämistä päätarkoitukseensa tai aiheuta vaaratilanteita. Voidaan katsoa, että osayleiskaavan ehdotus on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa sen VU-merkintää mahdollistamalla alueen kehittämisen kokonaisvaltaisena urheilun, virkistykseen, asumisen ja palvelut yhdistävänä keskittymänä, sijaitessaan muun yhdyskuntarakenteen läheisyydessä / vieressä. Kunnan Ilveslinnan asuinrakentamisen alueet ja Kalpalinnan kehittyvät alueet yhdistyvät aikanaan yhtenäiseksi taajamarakenteeksi. Tätä kehitystä tuetaan myös Kalpalinnan uudelle tieliittymällä Turengintien varteen sekä risteykseen muodostuvalla lähipalveluiden rakentamisalueella.

ELY-keskus katsoo lausunnossaan myös, että harjun lakialueet tulee luonnon erityispiirteiden säilyttämiseksi jättää rakentamisen ulkopuolelle. Lausunnossa viitataan kaavan mukaisilla luo-alueilla olevaan paahdelajistoon ja sen vaarantumiseen. Lausunnon mukaan luo-merkinnän määräykseen tulee lisätä, että alueen suojeluarvot tulee säilyttää. Asiaa käsiteltiin viranomaisneuvottelussa 8.9.2021. Tällöin alueen omistaja kertoi alueen käytön ja hoidon merkityksestä alueen paahdelajistolle, sillä alueen avoimet osiot ovat viimeisen parikymmenen vuoden ajan olleet hiihtokeskustoiminnan hiipuesssa kasvamassa umpeen. Nyt alueita on avattu ja hoidettu, joka hyödyttää myös alueen reunoilla kasvavaa paahdelajistoa sen sijaan, että alue pusikoituisi ja metsittyisi. Neuvottelussa tarkasteltiin myös tarkemmin mm. alueen kehityssuunnitelmia ja niissä olevaa rakentamisen sijoittumista. Osayleiskaavan ehdotuksessa paahdelajisto on huomioitu luo-merkinnöin. Rakentamisen laajemmin mahdollistavat alueet on osoitettu luonnolle arvokkaiden alueiden ulkopuolelle, pääosin notkoihin, laaksoihin ja rinteisiin, jotka nykyisellään kasvavat eri-ikäistä paikoin tiheää puustoa. Näillä alueilla ei esiinny suotuisia paahdelajiston esiintymispaikkoja myöskään alueen luontoselvitysten mukaan. ELY-keskuksen erityisenä huomiona on VU-1 -alueelle sallittava pienimuotoinen rakentaminen ja sen vaikutukset. VU-1 – alueen kaavamerkintää muutetaan siten, että se turvaa paremmin alueen luontoarvojen säilymistä. Merkintään lisätään maininta: "Alueen toiminnoissa on otettava huomioon luo-alueiden säilyttäminen sekä paahdelajiston olosuhteiden turvaaminen". Lisäksi neuvottelun perusteella luo-merkintään lisätään maininta alueen suojeluarvojen säilyttämisestä. Tulee myös huomioda, että paahdelajisto säilyy vain avoimena säilyvillä alueilla. Paahdelajiston esiintyminen olisi siten saattanut alueen vuosikymmeniä jatkuneen umpeenkasvun myötä heikentyä alueella, mutta alueen uuden omistajan harjoittama toiminta ja avoimena säilyminen takaa avoimien kasvupaikkojen säilymistä alueella.

Lausunnon ja viranomaisneuvottelun johdosta Ilveslinnan ja Kalpalinnan harjuaalueen väliin sijoittuvan uuden AP-alueen laajuutta ja rajautumista tarkasteltiin uudelleen. Tarkastelun myötä AP-alueen pohjoisrajaa siirretään hieman etelämmäs, jotta harjuaalueen rinne ja metsä voidaan säilyttää laajemmin ulkoilu- ja virkistyskäytössä. Rakentamisalueet monipuolistavat kunnan tonttitarjontaa ja asumisvaihtoehtoja merkittävästi, tukien kunnan tavoitteita. Hiidenjoen varteen osoitetut AP-alueet ovat asemakaavoitettuja, joten asemakaava määrittää rakentamisen alueella. Näistä asemakaavoista viimeisimpänä Ilveslinnanranta (kvalt 23.12.2021 §174). RA-alueet määrittävät rantayleiskaavan mukaisten rakentamisalueiden sijainnin ja rakennuspaikkojen lukumäärän. Rakennuspaikat perustuvat maanomistajien tasapuoliseen kohteluun heidän omistaessaan rantoja Janakkalan alueella. Mitoitusperusteena on käytetty vuonna 2000 laadittuja mitoitusperusteita. Näiden yksittäisten rakennuspaikkojen määrää ei ole syytä muuttaa tämän kaava-alueen rantojen osalta suhteessa muihin Janakkalan ranta-alueisiin tasapuolisuusnäkökohdat huomioiden. Se, että viitasammakkoja esiintyy alueella, saattaa kuitenkin rajoittaa jonkin verran alueen käyttöä. Lisätään viitasammakoiden elinalueiden osalta kaavamääräyksiin " Luo-4 -rannanosilla ei saa suorittaa maan muokkausta, täyttöä tai ruoppausta."

Lisätään kaavamääräyksiin teksti: "Asemakaavoitettavalle alueelle saa sijoittaa maamassoja, ja tulee istuttaa suojapuustoa."

Kaavaehdotuksessa on yleismääräyksenä ranta-alueella: "Rakennuspaikkojen rakennusten ja rannan välisellä alueella tulee säilyttää tai istuttaa riittävä suojapuusto." Tältä osin katsotaan, että kyseessä on käytännössä sama asia, ehkä jopa laajempikin vaikutus, kuin mitä ehdotettu; hakkuissa tulee jättää puustoinen suojavyöhyke rantaa vasten.

Kaavan mukaisten, maa- ja metsätalousalueiden osalta metsien käyttöä ja hoitoa ohjaavat metsäisillä alueilla metsälaki sekä Metsänhoidon suositukset, jotka ohjaavat myös rantametsien käsittelyä. Osa metsäalan toimijoista kuuluu myös sertifiointijärjestelmiin, jotka asettavat tiukempia vaatimuksia rantametsiin liittyen. Rantametsien käsittelyssä maanomistajilla on valta ja vastuu lakien ja suositusten puitteissa toimien päättää omaisuutensa hoidosta. Asemakaavoitetuilla ja ranta-asemakaavoitetuilla alueilla toimenpiteet vaativat pääosin maisematyöluvan. Näin ollen todetaan, että esitetyn kaltaiselle määräykselle ei ole tarvetta.

Kaava-alueelle on tehty selvitys Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan vaikutukset Raimansuo-Miemalanharjun Natura 2000 -alueeseen (7.12.2021). Työssä keskitytään niihin suojelutyyppisiin eli luontotyyppisiin ja lajistoon, jonka perusteella Raimansuo-Miemalanharju on lisätty Suomen Natura 2000 -verkostoon. Natura-alueelle kohdistuvina mahdollisina vaikutuksina on tarkasteltu ensisijaisesti kaava-alueella muodostuvien hulevesien vaikutuksia. Hulevesien vaikutuksissa on otettu huomioon yhteisvaikutukset Kanssin asemakaavan hulevesivaikutusten kanssa. Vaikutusarvioinnissa on huomioitu myös Rastila-Rastikankaan osayleiskaavassa osoitetun uuden asuin- ja lomarakentamisen aiheuttaman lisääntyvän virkistyskäytön vaikutukset.

Raportin perusteella rakentamisen aikaisten hulevesien hallintajärjestelmien tulee olla käytössä heti rakentamisen alkaessa. Rakentamisen aikaisten hulevesien hallintajärjestelmiä tulee käyttää sekä katujen ja muun kunnallistekniikan että tonttien rakentamisessa. Teollisuusalueilla muodostuvien hulevesien laatua voidaan parantaa hiekan- ja öljynerotuksella. Hulevesien viivytysratkaisut tulee suunnitella siten että ne pienentävät virtaamapiikkejä ja hidastavat huleveden virtausnopeutta, jolloin veden sisältämä kiintoaines pääsee laskeutumaan.

Yhteisvaikutuksena alueen maankäyttöhankkeiden osalta voidaan todeta, että mikäli kaikkien suunnittelualueiden hulevesien hallintatoimet suunnitellaan ja mitoitetaan oikein, merkittäviä haitallisia yhteisvaikutuksia Raimansuo-Miemalanharjun Natura-alueelle ei normaalitilanteessa aiheudu. Tiedossa ei ole sellaisia hankkeita, millä olisi virkistyskäytön lisääntymisen tai muun vaikutustyyppin kautta yhteisvaikutuksia arvioitavana olevan Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan kanssa. Ilman hulevesien oikein mitoitettua hallintasuunnitelmaa hulevesien määrä tulee Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan mukaisten ratkaisujen myötä lisääntymään ja hulevesien laatu huononemaan. Tällöin Raimansuo-Miemalanharjun suojeluperusteena oleville luontotyypeille ja ominaislajistolle voi aiheutua lieviä, merkittävyydeltään vähäisiä haitallisia vaikutuksia ja Natura-alueen eheydelle voi aiheutua vähäisiä kielteisiä vaikutuksia. Valuma-alueen hulevesien hallintatoimien toteuttamisen tehokas valvonta ja toteuttamisen jälkeinen seuranta turvaavat sen, että normaalitilanteessa hulevesien hallintajärjestelmä toimii suunnitelmien mukaisella tavalla ja mahdollisimman tehokkaasti. Poikkeuksellisen voimakkaassa tulvatilanteessa suunniteltujen järjestelmien kapasiteetti ei välttämättä riitä, mikä aiheuttaa virtaamien kasvun.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Raimansuo-Miemalanharjun Natura-suojelun perusteena oleville luontodirektiivin luontotyypeille ei todennäköisesti aiheudu merkittävästi heikentäviä

vaikutuksia Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan mukaisista ratkaisuksista. Raimansuo-Miemalanharjun Natura-alueen suojelutavoitteisiin kuuluvat luontotyypit todennäköisesti säilyvät pitkällä aikavälillä. Johtopäätöksen edellytys on, että alueella toteutetaan kappaleessa 9 esitetyt toimenpiteet sekä kappaleessa 12 esitetty seuranta.

Myös Natura-alueen reunametsissä ja niiden läheisyydessä tehtävistä hakkuista tulee tehdä metsänkäyttöilmoitus, jolloin ne tulevat ao. viranomaisen tietoon. Toimenpiteestä, josta ei tarvitse tehdä metsänkäyttöilmoitusta, on ilmoitettava ELY-keskukselle, jos toimenpide tehdään Natura 2000 –verkostoon kuuluvalla alueella tai sen läheisyydessä, ja jos se saattaa heikentää merkittävästi alueen luonnonarvoja. Tältä osin katsotaan, että kyseessä ei ole yleiskaavallinen asia.

Kalpalinnan vedenottamon läheisyyteen sijoittuvien asuntoalueiden (AP) tarkempi maankäyttö tullaan ratkaisemaan asemakaavalla. Kalpalinnanmäen geologinen rakenneselvitys on valmistunut keväällä 2023. Tämä antaa osaltaan tietoa alueen pohjavesistä, jolloin selvityksen antama tieto voidaan ottaa asemakaavavaiheessa täysimääräisesti huomioon.

EO-1 ja T-2 –alueiden pohjavesiolosuhteet ja virtausyhteys eteläpuoliseen Tarinmaan 1E-luokan pohjavesialueeseen selvitetään ennen maa-ainestenoton aloittamista tai alueen asemakaavoituksen yhteydessä. Lisätään kaavamääräyksiinteksti: ”Alueen pohjavesiolosuhteet ja virtausyhteys eteläpuoliseen Tarinmaan 1E-luokan pohjavesialueeseen on selvitettävä maa-ainestenoton ja asemakaavoituksen yhteydessä.”

Kaavaselostuksessa kaavan kuvauksen osalta puhutaan uusista kokoojakaduista ohjeellisina yhteyksinä. Eli kyseessä on ohjeellinen uusi yhteys. Selvyyden vuoksi muutetaan myös kaavamääräyksen Uusi kokoojakatu -merkintä muotoon ”Ohjeellinen uusi kokoojakatu”.

Täsmennetään selostuksen kohtiin uudemmat liikennemäärät sekä liikenteelliset ratkaisut. Vuoden 2019 liikennemäärätietoja ei ole saatavissa kyseiseltä alueelta, joten siltä osin käytetään vuoden 2021 ja 2018 tietoja.

Lisätään kaavaselostukseen tekstiä, jossa kerrotaan kaavan suhteesta muuhun suunnitteluun, mm. maakuntakaavaan.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

VASTINE
4.5.2023

Lausunto Hämeenlinnan kaupunginmuseo (24.5.2021)

Vastine lausuntoon Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

"Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta osayleiskaavaa varten on laadittu arkeologinen inventointi (Mikroliitti Oy 2019), jossa tehdyt uudet löydöt sekä muinaisjäännösrekisterin tiedot muinaismuistolailla (295/1963) suojelluista kiinteistä muinaisjäännöksistä ja muinaismuisto-alueista sekä muusta arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ovat kahta poikkeusta lukuun ottamatta merkittyinä oikein kaavakarttaan sekä huomioitu kaavaselostuksessa.

*Muinaisjäännösalueeksi SM-merkinnällä määritelty **Vähä-Hiisi 1 ja 2** (mjtunnus 165010023, kohdetiedot: <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.165010023>) on kaavakartassa eteläosastaan rajattu virheellisesti. Museo esittää rajausta korjattavaksi muinaisjäännösrekisterin mukaiseksi tai sm-merkinnän lisäämistä alueen lounaiskulmaan, joka on nyt AP-alueena ilman muinaisjäännösmerkintää.*

*Vuoden 2019 inventoinnissa esitettiin harkittavaksi poistetuksi muinaisjäännökseksi määritellyn uhrilähteen **Vähä-Hiiden lähde** (mjtunnus 1000016658, kohdetiedot: <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000016658>) palauttamista kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Uhrilähde on palautettu kultti- ja tarinapaikkana muinaisjäännösrekisteriin kiinteänä muinaisjäännöksenä alkuvuodesta 2021. Kohteen sijainti on siis syytä lisätä kaava-karttaan (MY-alueita) sm-merkinnällä sekä mainita sen kohdetiedot kaavaselostuksessa.*

Museolla ei ole huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta."

Vastine

Muinaisjäännösalueeksi merkinnällä SM on osoitettu Vähä-Hiisi 1 ja 2 (165010023). Alue on myös eteläosastaan rajattu muinaisjäännösrekisterin rajauksen mukaisesti. Koska eteläisessä osassa muinaisjäännösalueella on päämaankäyttömuotona ja kaavamerkintänä AP (pientalovaltainen asuntoalue), on AP-merkinnän päällä rasterimerkintä (muinaismuistoalue). Kuvausteknisesti tämä ei valitettavasti kuitenkaan näy kovin hyvin. Kuvausteknisesti haasteellinen sm-kirjainmerkintä puuttuu kaavakartalta. Lisätään merkintä sm -kirjainmerkintä kaavaehdotuskartalle.

Vähä-Hiiden lähde (1000016658) merkitään kaavaehdotukseen. Kaavaselostusta täydennetään tekstiin mm. kohdetietojen osalta.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko**Janakkalan kunta**Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 TurenkiPuh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

VASTINE
4.5.2023

Lausunto Janakkalan Vesi (31.5.2021)

Vastine lausuntoon Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

”Janakkalan Vesi on lausunut aiemmin Rastila-Rastikangas osayleiskaavan luonnosvaiheeseen eikä näe tarvetta muuttaa tai täydentää aiempaa lausuntoa.

Osayleiskaavaluonnoksessa ja –ehdotuksessa esitetty Hiidenjoen rannan pientalovaltainen asuntoalue (Ilveslinnanranta) on edennyt asemakaavoituksen osalta luonnosvaiheeseen. Janakkalan Vesi on 19.11.2020 lausunut Ilveslinnanrannan asemakaavaluonnokseen ristiriidasta, joka muodostuu kun Janakkalan Veden jätevedenpuhdistamon purkualueelle kaavoitetaan rantatontteja rantasaunoineen. Lausunto on liitetty oheen.”

Vastine

Kyseinen Ilveslinnanrannan asemakaavaa koskeva lausunto sekä sen jälkeen tullut lausunto on käsitelty asemakaavoituksen yhteydessä. Asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.12.2021 § 174 ja saanut lainvoiman. Lausunto ei siten aiheuta muutostarpeita Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotukseen.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

Janakkalan kunta

Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 Turenki

Puh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

VASTINE
4.5.2023

Muistutus 1 (27.5.2021)

Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

"Kaavaehdotus on monipuolin erittäin kyseenalainen hanke. Ottaen huomioon mm:
-Kyseisellä alueella on jo aikaisempien rantatonttien käyttöönottoa eväty siellä elävien erittäin harvinaisten viitasammakoiden vuoksi.
-Alueella sijaitsee hyvin tärkeä pohjavesialue, joka on hankaloittanut jo nykyistenkin asukkaiden liiketoiminnan harjoittamista veden laadun ylläpitämisen suhteen.
-Hiidenjoen rehevöitymisen ennalta ehkäisyyn, sen varteen rakennettavia asutuksia olisi ehdoton välttää. Turengissakin on paljon vielä tilaa ilman vesistöjen holtitonta kuormittamista/ tuhoamista, jonka asutusten/rakennusten tolkuton lisääminen niiden varrelle ennenpitkää väistämättä aiheuttaa.
-Alueella on hiljattain lisätty hevosharrastetoimintaa, joka tukee paikan maalaisidylliä ja myös osaltaan lisää vetovoimaisuutta alueella. Jälleen asutusten lisääminen hankaloittaisi näitäkin toimintoja tilojen ahtaantumisella.
-Alueella on todella runsas eläimistö, joka elää tällä hetkellä täysin harmoniassa nykyisillä puitteilla. Tämäkin eittämättä kärsisi radikaalisti, mikäli alueesta tehtäisiin täyteen tungettu pientaloalue.
-Kalpalinnan alueen tapahtumatoiminta on jo nykyisellään häiritsevää sen tuottavan kohtuuttoman metelin vuoksi. Äänet kaikuvat todella ikävästi ympärillä oleviin asutuksiin. Lisäksi liikehdintä on alueella vilkastunut jo merkittävästi.
-Lisäksi alueella on uskomattoman upeita luonnon alueita, metsäteitä joiden suojassa käyskennellessä on monen ihmisen hyvinvointi eheytynyt. Olen huomannut, että liikehdinnän lisääntytyä alueella, olen joutunut keräämään lukuisia roskia metsistä."

Vastine

Muistutuksessa viitataan rantatontteihin liittyviin ratkaisuihin ja viitasammakoiden esiintymiseen alueella. Muistutuksesta ei käy ilmi mihin ranta-alueisiin tarkalleen ottaen viitataan. Yleisesti voidaan todeta, että osayleiskaavaa varten on tehty kattavat luontoselvitykset, joihin on kuulunut myös viitasammakoiden elinympäristöjen tunnistaminen. Havaitut alueet on osoitettu kaavaehdotuksessa aluetta turvaavalla kaavamerkinnällä luo-4, joka rajoittaa alueen käyttöä ja muokkaamista. Rannan rakentuneisuus ei yksinään poissulje viitasammakoiden esiintymistä, kunhan rannassa on riittävästi luonnontilaista ympäristöä ja suojaa lajille. Vesistöön ruopattavien pienialaisten poukamien voidaan arvioida jopa lisäävän viitasammakoiden elinympäristöjä. Joka tapauksessa lajin lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla suojeltuja. Alueet on huomioitu vahvasti myös kaavaratkaisuissa, joissa on pyritty ohjaamaan rakentamisalueet mahdollisuuksien mukaan viitasammakoiden elinalueen ulkopuolelle.

Asemakaava-alueita lukuun ottamatta, rantarakentaminen kuten muukin haja-asutusalueen rakentaminen tulee toteuttaa nykyisten jätevesien käsittelyvaatimusten mukaisesti, eikä kaavan toteutuminen tai rakentaminen tällöin heikennä muistutuksessa esitetyllä tavalla Hiidenjoen veden laatua. Jokivesistöillä on valtava laajat valuma-alueet, joista kuormitusta syntyy vesistöön. Hiidenjoen vedenlaatuun on hyvin vaikeaa vaikuttaa ainoastaan kaava-alueella tehtävillä toimenpiteillä.

Alueella sijaitsee kaavaehdotuksen mukaisesti Kalpalinnanmäen pohjavesialue, "Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Asemakaavoitettavaksi tarkoitettujen alueiden osalta tulee

Janakkalan kunta

Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 Turenki

Puh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

asemakaavoituksen yhteydessä laatia alueille hulevesien hallintasuunnitelma.” Kaavan yleismääräyksissä on lisäksi teksti:

”Alueella tapahtuvaa rakentamista ja muita toimintoja rajoittaa pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §) ja ohjaa vesitaloushankkeen yleinen luvanvaraisuus (VL 3.2 §).” Tämä määräys koskee kaikkea toimintaa kaava-alueella. Lisäksi Kalpalinnan hiihtokeskuksella on oikeus pohjaveden ottamiseen (Janakkalan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, 2014). Tämä lupa on tilapäiseen vedenottoon rinteiden lumettamiseksi marraskuun alusta maaliskuun loppuun enintään 4000 m³/d (kuukausikeskiarvona 500 m³/d). Kalpalinnan ravintolan vedenottamalla (noin 2 m³/d) ja Ski Cafen vedenottamalla (2 m³/d) on vähäistä vedenottoa. Janakkalan vesi on luonnosvaiheen lausunnossaan todennut, että ”Kalpalinnanmäen pohjavesialue on Janakkalan Veden vedenhankintaan käyttämistä pohjavesialueista ainoa, jonka sekä määrällinen että laadullinen tila on ongelmaton.” Tältä osin katsotaan, että kaavaratkaisu ei vaaranna pohjaveden tilaa alueella.

Alueen maanomistajille Hiidenjoen varteen osoitetut rakennuspaikat toteuttavat maanomistajien tasapuolista kohtelua. Nämä rakennuspaikat perustuvat alueelle laadittuun emätilaselvitykseen, joka takaa rakennusoikeuden mahdollisimman tasapuolisen jakautumisen. Siten näiden rakennuspaikkojen osoittaminen joen varteen on välttämätöntä. Paikkojen osoittamatta jättäminen edellyttäisi asiasta sopimista maanomistajien kanssa tai rakennusoikeuden korvaamista, joka ei ole kunnan tavoitteiden mukaista. Hiidenjoen varteen osoitettu pientalovaltainen asuinalue (AP) puolestaan monipuolistaa kunnan tonttitarjontaa merkittävästi tarjoamalla mahdollisuuden omantaraisiin tontteihin. Ilveslinnanrannan asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.12.2021 § 174. Yleiskaavaratkaisu on tehty lainvoimaiseen asemakaavoitukseen perustuen. Alue sijaitsee myös lähelle olemassa olevia kunnallistekniikan verkostoja ja katuja. Turenkin alueella ei ole paljoa jäljellä alueita, joille on mahdollista osoittaa omantaraisia asuintontteja. Kyseinen asumismuoto on varsin haluttu, ja parantaa entisestään kunnan mahdollisuuksia menestyä tonttimyynissä ja uusien asukkaiden saamisessa kuntaan.

Alueelle jää runsaasti rakentamattomia alueita, jotka säilyvät maa- ja metsätalouden käytössä. Vähähiidentien pohjoispuolen laajat peltoalueet säilyvät viljelykäytössä ja ne on osoitettu kaavamerkinnällä maa- ja metsätalousvaltainen alue (M). Lisäksi harjualueelle on osoitettu laajat metsäisenä säilyvät alueet kaavamerkinnöillä MUY ja MY. Näin ollen alueella tulee säilymään edelleen varsin runsaasti rakentamattomia alueita, jotka mahdollistavat mm. hevostoiminnan myös jatkossa. Myös Turengintien eteläpuoleisille alueille säilyy yhteys laajoihin metsäalueisiin. Osayleiskaavan ehdotuksessa alueelle ehdotetut muutokset ovat vähäisiä, lukuun ottamatta Kalpalinnan kehittämisen mahdollistavia ratkaisuja. Lähistön laajentuva asutus voi osaltaan olla hevosharrastustoiminnalle positiivista, tuoden alueelle lisää asukkaita, kysyntää harrastuksille ja hevostoiminnalle mahdollisia asiakkaita.

Muistutuksessa viitataan myös pientaloalueeseen ja sen vaikutukseen eläimistöön. Muistutuksesta ei kuitenkaan käy ilmi, mitä pientaloaluetta siinä tarkoitetaan. Yleisesti todetaan, että kaavaratkaisut perustuvat kattavasti laadittuihin luontoselvityksiin ja näiden perusteella tehtyihin ratkaisuihin. Osayleiskaava osaltaan turvaa uhanalaiset ja arvokkaat luonnonarvot. Lisäksi osayleiskaavassa osoitetaan laajoja rakentamattomia alueita, jotka säilyvät luonnollisina alueina pääosin maa- ja metsätalouden käytössä. Osayleiskaava turvaa siten eläimistön elämän ja säilymisen alueella.

Kalpalinnan toiminnan luonne urheilu- ja virkistyspalveluiden tarjoajana ei ole lähtökohtaisesti melua tuottavaa. Yksittäisiin enemmän melua tuottaviin päiviin ja tapahtumiin kaavamerkintä ei ota kantaa, koska kyseessä on luonteeltaan satunnainen toiminta. Tällainen satunnainen toiminta edellyttää toiminnanharjoittajalta erillisten lupien saamista. Toki Kalpalinnan tavanomainen yritystoiminta saattaa ajoittain aiheuttaa ääntä normaalin urheilukeskuksen toiminnan tavoin. Kalpalinnan kehittäminen on kunnan kannalta kuitenkin tärkeä ja mielen-

kiintoinen mahdollisuus, joten osayleiskaava pyrkii osaltaan mahdollistamaan alueen kehittämisen. Toisaalta osayleiskaava sovittaa yhteen kehittyvän Kalpalinnan alueen, olemassa olevan asutuksen, maa- ja metsätalouden, luonnonsuojelun sekä varautuu mahdollisiin tulevaisuuden asumistarpeisiin.

Muistutuksessa viitataan myös alueen metsäteihin, alueen lisääntyneeseen käyttöön ja roskaamiseen. Osayleiskaavaan on harjualueelle osoitettu laajat alueet merkinnöillä MUY ja MY, jotka säilyvät edelleen virkistys- ja jokamiehen käytön piirissä. Suuremmat muutokset kohdistuvat lähinnä Kalpalinnan keskuksen alueella, joka on jo nykyisellään varsin vahvasti ihmistoiminnan muokkaamaa aluetta. Alueella säilyy siis edelleen hyvin laajat mahdollisuudet luonnon virkistyskäyttöön. Roskaaminen on valitettava ilmiö, mutta osayleiskaavalla ei voida vaikuttaa aluetta käyttävien ihmisten toimintatapoihin maankäytön suunnittelun ratkaisuja laajemmin.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

Muistutus 2 (24.5.2021)

Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

"Uudessa kaavaehdotuksessa 7.4.2021 on Rastilantien alueella merkintä AT ja Siankärsäntien alueella merkintä AT1. Siankärsäntien asuinalueelle siis sallittaisiin ympäristöhäiriöitä aiheuttamaton pienyritystoiminta. Siankärsäntien asuinalueen merkintä on muutettava AT merkinnäksi kuten Rastilantien alueella eli ei sallita ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta pienyritystoimintaa. Nyt tällä uudella kaavaluonnoksella pyritään suojelemaan enemmän Rastilantien asutusta kuin Siankärsäntien asutusta. Alueet ovat aivan yhtä arvokkaita asukkaille. Tähän uuteen kaavaluonnokseen on onneksi jo saatu muutettua Siankärsäntiekin historialliseksi tieksi. Mitä kaavoittaja on tavoitellut muuttamalla Siankärsäntien asuinalueen statuksen AT1:ksi? Mitä edes on ympäristöhäiriöitä aiheuttamaton pienyritystoiminta? Liikenne ainakin lisääntyisi.

Ensisijaisesti tuntuu oudolta Siankärsäntien linjauksen muuttaminen, mutta saattaa olla hyvä ajatus tehdä kaavaselostuksen mukainen mutka Turengintielle. On kuitenkin ehdottomasti varmistettava, että missään vaiheessa ei avata yhteyttä Rastikankaalle, jotta Siankärsäntielle ei ohjautuisi mitään ylimääräistä läpiajoliikennettä. Väyläviraston sivuilta löytyy 8.10.2020 julkaistu ilmoitus Janakkalan kunnan aikeista rakentaa liittymä Välrastin kohdalle. Kuitenkaan kaavaehdotuksessa ei tällaista liittymää ole. Jos se on poistettu suunnitelmista, niin syntyykö Siankärsäntien linjauksen muutoksesta houkutus avata kulku Rastikankaalle joskus tulevaisuudessa? Kaavaselostuksessa sivulla 123 mainitaan, että uuden tielinjauksen vieminen Turengintieltä kohti Rastikankaan katuverkkoa läpiajotienä ei ole kuitenkaan mahdollinen. Tämä sivun viimeinen lause on hiukan epäselvä, mutta me tulkitsemme tämän tarkoittavan, että tästä kohdasta, jossa Siankärsäntie tulisi yhdistymään Turengintiehen ei ole mahdollista tehdä tielinjausta Rastikankaan katuverkkoon.

Kolmantena asiana haluamme tuoda esiin yleiskaava-alueen jatkuvasti lisääntyvän melun. Miten kunta aikoo puuttua asiaan? Nykyään jo tunnustetaan, että melu on terveysriski. Noin vuosi sitten keskustelimme kaavoittajan kanssa asiasta. Hän totesi, että alueella on ollut liikennemelua aiemminkin ennen moottoritietä nykyisen 130-tien ollessa valtaväylänä. Tästä ajasta on jo 30 vuotta ja Viralan risteys oli pelkkä kylätien risteys, jossa liikenne oli hyvin vähäistä. Nykyään liikennemäärät ovat aivan toista luokkaa ja moottoritien liittymän lisäksi myös 130-tien ja 292-tien risteyksessä on paljon liikennettä, joka tulee lisääntymään lähivuosina vaikka uusi moottoritien liittymä valmistuukin.

Yritysalueiden toiminnan aikainen melu on myös hyvin häiritsevää. Esimerkiksi Rastikaarentien varresta kuuluu aika ajoin todella kovaa ja häiritsevää kolinaa. Kunnan tavoitteena on ollut, että yritysalueella oleva toiminta on melua aiheuttamatonta. Onko niin, että melua silti saa olla, kunhan se ei ole jatkuvaa? Esimerkiksi kerran päivässä tapahtuva järkyttävä kolina. Toinen hyvin kiusallinen meteli syntyy yritysalueilla tapahtuvasta "rallista" iltaisin ja viikonloppuisin. Esimerkkinä juttu 6.5.2021 Janakkalan Sanomissa Tervakosken mopomiitistä. Tämä on todella ongelma. Kun muu liikenne hiukan hiljenee lauantai-iltaisin, niin Rastikankaalta alkaa kuulua järjetön moottorien ulina ja kuminkäry haisee. Kyllä tähän joku ratkaisu pitää löytää!

Vielä kommenttimme seuraaviin Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotuksen osioihin. Näitä asioita olemme jo kommentoineet Kanssin alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelman osalta, mutta haluamme tuoda ne esiin myös tässä.

2.1.1. maaperä, sivu 5 kuvassa 2 on merkitty maaperän koostumukset eri väreillä. Myös MT3 ja 130-tien välillä Kanssinvuorentien eteläpuolella oleva maaperän koostumus on ollut

Janakkalan kunta Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 TurenkiPuh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

tiedossa. Miksi piti helmikuussa 2021 vielä käydä urittelemassa aluetta vedoten maaperätutkimukseen, kun oli jo tiedossa alueen koostumus?

2.5.6. Kuvassa 16 esitetään toimenpidetarpeita mt 130 uusiin liittymiin. Miksi pitää tehdä seututiestä 130 liikennesumppu liian monella liittymällä? Turengintieltä Rastikankaalle on vain yksi liittymä. Aivan hyvin 130-tielle riittää yksikin liittymä alueelle esimerkiksi nykyisen Lähdelammintien kohdilta. Alueen liikenne kulkekoon sen sisällä mahdollisimman lähellä moottoritietä.

2.6.4. pohjavesialueet, sivu 30 kuva

Kanssin alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä tässä Rastila-Rastikan-kaan osayleiskaavaehdotuksessa tuodaan esiin, että Kanssinvuoren metsätien eteläpuolella on tärkeä pohjaveden muodostumisalue sekä pohjavesialue. Myös mainitaan, että tämän pohjavesialueen luokitus on muutettu I-luokasta luokkaan 1E. E-luokituksen perusteena on alueen keskivaiheilla sijaitseva laaja ja monipuolinen lähteikköalue (kaava-alueen ulkopuolella). Kyseinen alue on luonnontilaltaan hyvin säilynyt ja sen ekosysteemi on suoraan pohjavedestä riippuvainen sekä merkittävä. Alueella kasvaa myös uhanalainen, pohjavesivaikutteinen sammallaji. Lähteikköalue on suojeltu vesilain ja metsälain nojalla.

Ramboll on tehnyt vuonna 2019 hydrogeologisen lausunnon alueelle. Tämä lausunto käsittelee vain Kalpalinnan vedenottamo. Vaikka Kanssin alueen sekä tämän suuremman osayleiskaavan tekstissä mainitaan pohjavesialue, joka alkaa Kanssinvuorentien eteläpuolelta, niin nämä maininnat ovat lyhyitä ja ohimeneviä aivan kuin ujusteltaisiin niistä kertomista. Kerrotaan, että moottoritien Viralan liittymään tehdään pohjavesisuojausta aivan kuin se pelastaisi koko pohjavesialueen.

Paperilla tämä pohjavesisuojaus näyttää varmaan erittäin hienolta, mutta kuinka lienee todellisuus. Tie 292 ja seututie 130 kulkevat osittain pohjavesialueen päällä. Niille tuskin on tehty kummoistakaan suojauksia. Nyt moottoritien liittymän suojauksen rakentamisen aikana on "Hallenbergin monttuun" ajettu suuret määrät erilaista ainesta ja se on varastona rakentamisen aikaisille tarvikkeille. Roskiakin alueella näyttää olevan paljon. Alueella on käsittääksemme pohjavesi lähellä pintaa ja onko millään tavalla arvioitu rakentamisen aikainen vaikutus pohjaveden laatuun?

Pohjavesialueen keskivaiheilla oleva suojeltu lähteikköalue on pääpiirteiltään saman kaltainen kuin Kanssinvuorentien eteläpuolella oleva lähes satavuotias kuusikkoalue. Alue ei ole ihan niin synkkä, kuin mainittu lähteikköalue, mutta sekin on hyvin kostea. Jos Kanssinvuoren metsätien eteläpuoliseen pohjaveden muodostumisalueeseen puututaan minkäänlaisilla toimenpiteillä se vaarantaa ei vain pohjaveden laadun niin myös suojellun lähteikköalueen, koska nimenomaan pohjaveden laatu vaikuttaa sen alueen ekosysteemiin.

Janakkalan kunnan kuulutuksissa on 29.4.2021 julkaisu, jossa Janakkalan Vesi pyytää tarjouksia Tarinmaan vedenottamon rakennustöistä. Tämä herättää yhä enemmän ihmetystä siitä, mitä kummaa suunnitellaan tehtävän pohjavesialueen pohjoispäässä. Lait määrittävät pohjavesialueiden ja myös tiettyjen metsäalueiden sekä puiden suojelusta. Tällaisia lakeja ovat mm. YSL 17§, VL 2.luku 11§, VL 3.luku 2§ ja metsälaki 10§. Vaikka osayleiskaavaselostuksen sivulla 142 on otettu kantaa pohjavesialueiden suojeluun, niin tässä jälleen jätetään ottamatta pohjaveden laatu tärkeäksi ohjenuoraksi. Onko niin, että se mikä on suunnittelualueen ulkopuolella ei kiinnosta vähääkään?

2.7.4. Historialliset tied, sivu 40

On hyvä, että historialliset tied on selvitetty ja myös merkitty. Yksi on kuitenkin unohdettu täysin. Ikivanha kärrypolku, joka kulkee Kanssinvuorentien eteläpuolella. Kärrypolun alkua näkyy jo 1776-1805 kartassa ja se näkyy myös uudemmissa kartoissa. Maastossa polku katoaa pikkuhiljaa moottoritien läheisyydessä koivikkoon ja se on jäänyt osittain Kanssinvuorentien alle. Jostain syystä kärrypolku ei koskaan muodostunut tieksi kuten Siankärsäntie ja Rastilantie, mutta mielenkiintoista siinä on, että se näkyy edelleen satojen vuosienkin jälkeen. Koska se on karttoihin merkitty, se on ollut myös tärkeä reitti eikä sitä saisi

mitenkään enempää tuhota. Tällainen satojen vuosien ajan ihmisten käyttämä kulkureitti on mielenkiintoinen ja se olisi myös tärkeä merkitä ja säilyttää mahdollisimman hyvin vielä, kun se osittain on maastossa nähtävissä.

3.4. Janakkalan rakennemallit

Rakennemalleissa on osoitettu Rastilan kylämäisen asutuksen alue. Entä Siankärsäntien asuinalue? Eikö tämäkin alue ole kylämäinen? Näyttää olevan niin, että toisessa kohdassa annetaan arvoa Siankärsäntien alueelle ja toisessa kohdassa sivuutetaan täysin. Todella outoa!

8.7. vaikutukset maisemaan ja taajamakuvaan

Olemme huomauttaneet, että luontoselvitykset on tehty erittäin suppeasti koskien vain uhanalaisia lajeja. **Sen sijaan MRA 1§ mukaisia vaikutuksia ei ole arvioitu lähellekään oikean suuruksina. Mitenkään ei ole selvitetty sitä, miten metsän tuhoaminen lisää pölyä, melua ja saasteita lähialueelle. Lisäksi kallion murskaus, tasoitus ja sammaleiden peittäminen ja tasoittaminen muuttavat lähialueen ilmasto-olosuhteita peruuttamattomasti.**

8.8. vaikutukset luontoon ja luonnonvaroihin, sivu 141

Muuttuvan maankäytön alueiden osalta on syytä tehdä vielä uudet luontoselvitykset asemakaavoituksen yhteydessä, varsinkin, jos aikajänne on pitkä, jolloin luonnon erityispiirteet tulevat huomioiduksi myös asemakaavavaiheessa ja alueiden toteuttamisen yhteydessä. Kanssin asemakaava-alueen osalta tätä vaadetta ei kuitenkaan ole, sillä alue on tutkittu asemakaavan vaatimalla tarkkuudella yleiskaavoituksen yhteydessä.

Kommentti: erityisesti Kanssinvuoren metsätien eteläpuolen arviointi on erittäin suppea eikä oteta mitenkään esille pohjaveden muodostumisalueen ja pohjavesialueen erityispiirteitä eikä vaikutuksia suunnittelualueen ulkopuolelle.

Sivulla 91 mainitaan, että aluevaraukset Kanssin asemakaava-alueella on merkitty vastaamaan omistajan "tahtotilaa" alueen tulevasta kehityksestä. Olemme esittäneet, että koko alue Kanssinvuoren metsätiestä etelään pitäisi suojella tai ainakin osa siitä. Kanssinvuoren metsätiestä etelään 130-tien länsipuolelle pitää jättää luonnolliseksi meluvalliksi vähintään 50 metrin suojavyöhyke tien suoja-alueen lisäksi. Ehdotamme Kanssin alueen viheryhteydeksi ainakin alla olevaan karttakuvaan karkeasti keltaisella merkittyä aluetta, joka on pohjaveden muodostumisaluetta sekä pohjavesialuetta. Tämä alue tulee suojella kaikenlaiselta maankäytöltä ja rakentamiselta.

Lopuksi haluamme tuoda esiin vielä seuraavat seikat.

Hämeen Sanomissa 25.2.2021 kerrottiin, että Rastikankaalla on 23 rakennettua tonttia, 7 varattua tyhjää tonttia sekä yhteensä 41 vapaata tonttia. Tyhjiä tontteja on siis 2 kertaa enemmän kuin rakennettuja tontteja. Janakkalan kunta on kaavoittamassa yritysalueita myös lähelle Riihimäen rajaa. Rastikankaalla on siis lähes 50 tyhjää tonttia ja sen lisäksi on suunniteltu Punkan alue. Rastikangas on aloitettu jo 1990-luvulla ja sitä on kasvatettu ja kasvatettu ja vieläkin on suurin osa tonteista tyhjiä. Ja vielä pitäisi saada Kanssin alue, joka on lähes 100 ha. Suuri kysymys kuuluu: Mistä kunta luulee löytävänsä näille kaikille alueille yrityksiä edes sadan vuoden sisällä?

Mikäli esityksemme mukaisesti Kanssinvuorentien eteläpuolinen alue suojeltaisiin osittain tai kokonaan, niin tuskin se sata vuotta eteenpäin vaikuttaisi Janakkalan asukasmääriin ja työpaikkoihin yhtään mitään. Nykyään jatkuvasti tuodaan esiin kuinka tärkeitä ovat hiilinielut, pöriäisten ja muidenkin eliöiden suojelu sekä luonnon monimuotoisuuden varjelu ja lisääminen. Hämeen Sanomissa 20.5.2021 on artikkeli luonnon monimuotoisuuden heikosta suojelusta Kanta-Hämeessä. Nyt Janakkalan kunnalla on erinomainen hetki lähteä suojelun tielle ja todella jättää luonnon tilaan suojelluksi alueeksi Kanssinvuorentien eteläpuoli!

Vastine

Siänkärsäntien alueella toimii nykyisinkin yrityksiä, joiden toiminta on ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta. Merkintä AT-1 toteaa ja esittää alueen nykyistä maankäyttöä ja osoittaa sille mahdolliset laajentumisalueet. Kaavaehdotus ei siten merkittävästi muuta alueen maankäytön luonnetta nykyisestä väljästi rakentuneesta sekoittuneesta asumisen ja pienyritystoiminnan alueesta. Rastilantien alueen maankäyttö on huomattavasti vahvemmin painottunut pelkästään asumiseen, joka selittää erot alueiden käyttötarkoituksmerkinnöissä. Molempien alueiden osalta kaavaehdotuksen tavoite on pääosin samanlainen, todeta alueen nykyinen maankäyttö sekä osoittaa vastaavalle käyttömuodolle sopivat laajentumisalueet mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin. Kaavaehdotus ei siten pyri muuttamaan kyseessä olevien alueiden maankäyttöä, vaan mahdollistaa sen kehittymisen ja laajentumisen nykyisen kaltaisena. Kaavaehdotus mahdollistaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman pienyritystoiminnan alueella, koska alueella on yritystoimintaa nykyisinkin. Kaavaehdotuksen on tavoitteena olla luonteeltaan mahdollistava ja mahdollistaa alueiden kohdalla asumisen lisäksi myös pienimuotoisen yritystoiminnan harjoittaminen, johon alueen sijainti ja liikenne yhteydet tarjoavat hyvät mahdollisuudet. Yleiskaavoitus ei anna mahdollisuutta AT-1 –alueen laajempaan elinkeinotoimintaan, vaan uudet isommat yrityshankkeet ratkaistaan asemakaavatasolla.

Yleiskaavaehdotuksen tavoitteena on suunnitella alueen liikenneratkaisut yleispiirteisellä tasolla pitkälle tulevaisuuteen. Yleiskaavassa varaudutaan sekä tiedossa oleviin liikenneratkaisujen tarpeisiin että ennakoitaviin mahdollisista pitkän aikavälin muutostarpeista. Voimaan tullessaan tuore yleiskaava ohjaa vahvasti asemakaavoitusta. Sillä on siis vahva ohjaava vaikutus alueen maankäyttöön ja asemakaavoitukseen, tarkemman suunnittelun ja rakentamisen pohjaksi. Siänkärsäntien linjaus osoitetaan nykyisestä poikkeavasti, jotta voidaan muuttaa Turengintien risteysaluetta turvallisemmaksi ja toisaalta välttää mahdollinen valo-ohjaustarve Turengintien, Santasillan tien ja Siänkärsäntien kohdalla. Muutos nelihaararisteyksestä kahdeksi erilliseksi risteykseksi parantaa alueen liikenneturvallisuutta. Kaavaehdotuksessa ei osoiteta tieyhteyttä Siänkärsäntieltä Rastikankaan alueelle, eikä sellaisen avaaminen ole tarkoituksenmukaista. Rastikankaan alueen kulku osoitetaan kaavaehdotuksessa Rastikankaantieltä etelän ja pohjoisen suuntaan. Lisäksi yksittäisille tonteille voi kulkea uusien Siänkärsäntien sekä Välrastin liittymien kautta.

Kaavaehdotuksen liikenneratkaisut ovat muotoutuneet yhteistyössä eri viranomaisten, kunnan, suunnittelukonsulttien ja Kanssin alueen asemakaavoituksen suunnittelun yhteydessä. Liikenneratkaisut on suunniteltu mahdollistamaan alueiden toiminta sekä tehokas ja turvallinen liikenne. Viranomaisten ja suunnitteluun osallistuvien tahojen kanssa on varmistettu maantielle 130 osoitettujen liittymien sijainnin mahdollistavan tien turvallisen ja tehokkaan liikenteen. Liittymien tarkempi suunnittelu toteutetaan kuitenkin tarkemmassa suunnittelussa. Kaavaehdotus mahdollistaa kyseisen liikenneverkon muodostumisen, mutta ei ota kantaa sen toteuttamisen aikatauluun, joka riippuu alueiden maankäytön kehittämisestä.

Siänkärsäntien alue sijoittuu melun suhteen haastavalle paikalle, vilkkaiden liikenneväylien ja kehittyvän teollisuusalueen väliin. Alueen melutaso on ollut merkittävä myös aiemmin maantien 130 toimiessa vilkkaana Helsingin ja Tampereen välisenä pääväylänä ennen valtatie 3 rakentamista. Tuolloin voimakkaimman tiemelun lähde on sijainnut merkittävästi lähempänä asuttuja alueita kuin nykyisin. Ympäristön melutaso on siis ollut merkittävää jo pitkään, ennen nykyisen laajuisen asutuksen rakentamista alueelle. Nykyisiä asutuksen alueita on pyritty kaavaehdotuksessa suojaamaan melulta sekä osoittamalla liikenneväylien suuntaan suojaksi jäävä maa- ja metsätalousalue (M), jonka puusto heikentää melun kulkeutumista nykyisin asutuille alueille, että osoittamalla Rastikankaan alueen suuntaan suojaksi jäävä suojaviheralue (EV). Kaavaehdotukseen on osoitettu myöskin ohjeellinen melualue liikenneväylien suuntaan, jonka mukaan rakennuslupaa haettaessa on selvítettävä mahdollinen meluntorjuntatarve. Merkintä perustuu valtioneuvoston melutason ohjearvoja koskevaan päätökseen (N:o 993, 29.10.1992). Ohjeellisen melualueen raja ei pääsääntöisesti ulotu asutulle alueelle.

Teollisuusalueelta kuuluu toiminnan luonteen vuoksi ajoittain melua. Kaavaehdotuksessa valtaosa Rastikankaan alueesta on osoitettu teollisuus- ja varastoalueeksi (T). Suuri osa alueesta on jo asemakaavoitettu. Kaavaehdotuksen ratkaisu alueen kohdalla onkin muodostettu pitkälti vahvistuneiden asemakaavojen perusteella, joissa suunnitellaan tarkemmin alueen maankäytön ja sallitun toiminnan luonnetta. "Moporalli-ilmiö" on valitettava ja vaarallinen. Siihen ei ole kuitenkaan mahdollista puuttua yleiskaavoituksen keinoin, vaan asiattoman ajon estäminen edellyttää muita toimia, kuten tarkempaa liikennesuunnittelua, viestintää ja mahdollista valvontaa sekä kulun estämistä.

Maaperätutkimuksia tehdään tarpeen vaatiessa ja toisinaan ne edellyttävät myös tarkentamista. Viitattu kuva on peräisin GTK:n koko Suomea kattavasta maaperäkartasta, ei tarkemmasta selvityksestä. Maaperätutkimuksista ilmoitetaan maanomistajille ja asian osaisille asian mukaisesti.

Pohjavesialueiden luokitusmuutokset perustuvat Hämeen ELY-keskuksen tekemään päätökseen, josta on kuulutettu 10.3.2020. Kyseinen muutos ei liity itse pohjaveteen, vaan sen muodostamaan ekosysteemiin. Luokkaan 1 kuuluvat alueet ovat vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, joiden vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 m³. Lisäksi E-luokkaan luokitellaan pohjavesialueet, joiden pohjavedestä jokin muun lainsäädännön nojalla suojeltu pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. E-luokitus kuvaa siten pohjavedestä riippuvaisen ekosysteemin sijaintia alueella. Muistutuksessa esitetyt ekosysteemit muodostavat perusteen pohjavesialueen luokituksen muutokselle, jonka ELY-keskus on tehnyt.

Kaavaselostuksessa tuodaan esiin pohjavesialueiden sijoittuminen kaava-alueelle. Valtatien 3 liittymään tehtävä pohjavesisuojaus on merkittävä parannus pohjavesialueen nykytilaan ilman suojausta. Erityisesti vilkkaiden liittymäalueiden kohdalla korostuvat riskit sellaisista liikenneonnettomuuksista, joiden vuoksi maaperään voi päätyä pohjavettä haittaavia kemikaaleja ja aineita. Näitä riskejä pyritään pohjavesisuojauksella ehkäisemään. Maanteiden omistus ja kunnossapidon vastuu kuuluu ELY-keskukselle, eli kyseessä olevat tiet ovat valtion hoidossa. Valtio toteuttaa pohjavesisuojauksia resurssien ja riskiarvion perusteella muun tienpidon ohessa. Suojauksen rakentaminen toteutetaan asiasta laaditun suunnitelman mukaan, jossa huomioidaan myös rakentamisen aikaiset vaikutukset. Kyseessä ei ole asia, jota voitaisiin yksin kunnan ja yleiskaavoituksen keinoin edistää.

Kaavaehdotuksessa Tarinmaan pohjavesialue on osoitettu pohjavesialueen rajauksen mukaan kaavamerkinnällä pvE1 (Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen). Alueella on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Aluetta koskevat toimenpiteet tulee suunnitella siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää tai laatua. Alueella tulee erityisesti ottaa huomioon pohjavesien pilaantumiskielto ja niiden edellyttämät riskienhallintatoimet tulee selvittää tapauskohtaisesti. Koko kaava-alueella tapahtuvaa rakentamista ja muita toimintoja rajoittaa pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §). Asemakaavoitettavaksi tarkoitettujen alueiden osalta tulee asemakaavoituksen yhteydessä laatia alueille hulevesien hallintasuunnitelma. Kaavamerkintä on varsin kattava, ja suojaa kaavan keinoin pohjavesialueen.

Historialliseksi teiksi luokitellaan pääsääntöisesti pidemmät, eri paikkojen ja paikkakuntien väliset reitit, joilla on ollut laajempaa alueellista ja valtakunnallista merkitystä historiassa

osana liikkumista. Maastossa on ollut ja on edelleen havaittavissa runsaasti myös muita historiallisia kulkuväyliä, joita ei samassa suhteessa huomioda varsinaisina historiallisina kulkuväylinä, vaikka ne vanhoja liikkumisen väyliä ovatkin olleet.

Rakennemalli on hyväksytty Janakkalan kunnanvaltuustossa vuonna 2010. Mallissa on osoitettu pitkän aikavälin maankäytön tavoitteet aluevarausten muodossa, ja sen tavoitevuosi on 2030. Rakennemallia ei siten ole laadittu nyt käynnissä olevaa yleiskaavoitusta varten, vaan kyseessä on jo pidempään kunnan maankäytön tavoitteita kuvastanut strategia. Mallissa Rastilan alue on osoitettu kylämäisen asutuksen alueena. Siankärsäntien alueelle puolestaan ei ole pääosin osoitettu merkintöjä, vaan se on ns. ”valkoista aluetta”, eli siten aluetta, jolle ei rakennemallissa ole katsottu kohdistuvan kunnan maankäytön tavoitteita. Toisin sanoen kyseessä on katsottu olevan alue, jolle ei ole selkeää kehitystavoitetta tai –näkymää.

Yleiskaavaehdotuksessa on selvitetty luonnonarvot ja erityispiirteet suunnitelmataason edellyttämällä tarkkuudella sekä arvioitu kaavaehdotuksen mahdollisia vaikutuksia varsin kattavasti. Kanssin alueen asemakaavoituksen yhteydessä hyödynnetään yleiskaavaan tehtyjä selvityksiä sekä tehdään tarvittaessa tarkentavia selvityksiä. Kaavaehdotuksessa Kanssin alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi alueeksi, ja tarkempi suunnittelu, mahdolliset lisäselvitykset sekä tarkemmat vaikutusten arvioinnit toteutetaan asemakaavoituksen yhteydessä. Kanssin alueen yleiskaavaratkaisun perustana on toiminut alueen omistajan näkemys alueen kehittämisestä, joka on myös kunnan tavoitteiden suuntainen. Asemakaavoituksen yhteydessä huomioidaan alueeseen kohdistuvat ristiriitaiset tavoitteet sekä osallisilla on mahdollisuus vaikuttaa alueen suunnitteluun. Yleiskaavatason suunnittelu on yleispiirteistä pitkän aikavälin tarpeisiin varautuvaa suunnittelua, ja tarkemmat ratkaisut alueen suunnittelusta ja esimerkiksi mahdollisista viheralueista tehdään asemakaavoituksen yhteydessä.

Janakkalan kunta kehittää yhteistyössä Hämeenlinnan kaupungin kanssa kasvavaa MORE-yritysaluetta, jonka tavoitteena on kasvaa Etelä-Suomen suurimmaksi yritysalueeksi erityisen hyvän logistisen sijainnin varrelle. Kunnan tavoitteena on mahdollistaa riittävä yritystonttien tarjonta, ja mahdollistaa mahdollisimman monipuolinen tonttivalikoima yritystonteille. Punnan kaavoitettavalle alueelle ovat aluetta jo omistavat yritykset tehneet runsaasti kaavoitusaloitteita. Punnan suunnittelulla mahdollistetaan näiden yritysten sijoittuminen kuntaan, lähelle Riihimäen kaupunkia. Rastila-Rastikankaan yleiskaavoituksella puolestaan pyritään varautumaan yritystonttien pitkän aikavälin tarpeisiin. Yleiskaavalla voidaan mahdollistaa ja varautua, mutta se ei ota kantaa toteutuvatko kaikki hankkeet ja kohteet.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

VASTINE
4.5.2023

Muistutus 3 (29.5.2021)

Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

"Kaava ei saa sallia Kalpalinnan alueella moottoriurheilutoimintaa missään muodossa. Melu on todellinen ympäristöhaitta, mikä on ehdottomasti huomioitava alueen suunnittelussa. Alue on myös tärkeää pohjavesialuetta.

Hyvin laajat Kalpalinnan alueelle suunnitellut rakentamispaikat rikkovat toteutuessaan kulttuurihistoriallisesti arvokasta luonnonmaisemaa ikävällä tavalla. Rakentamisalueita tulisi keskittää, eikä levittää sinne tänne Kalpalinnan alueelle. Vastustan Epinmäen ympäristöön suunniteltuja rakennusalueita. Ne ovat tulossa liian lähelle maaseutumiljöökseksi luokiteltuja olemassa olevia asuinkiinteistöjä."

Vastine

Kalpalinnan alue on rakentamisalueita lukuun ottamatta osoitettu merkinnällä VU-1 Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue. Alueen kaavamerkintä sallii urheilu- ja virkistyspalvelut sekä tätä pääkäyttötarkoitusta varten tapahtuvan pienimuotoisen rakentamisen. Alueen yksityiskohtaisempi käyttö tulee järjestää asemakaavalla. Aluetta suunniteltaessa ja hoidettaessa on turvattava maiseman ja luonnon erityispiirteiden säilyminen. Kaavamerkintä ei mahdollista alueen muuttamista moottoriurheilutoimintaan, johon tarvitaan ympäristölupa. Maastoliikenneluvan ja meluilmoituksen mukaan tapahtuvaan satunnaiseen toimintaan kaavamerkinnällä ei oteta kantaa. Lähtökohta on se, että alueen pääkäyttömuoto on ilman moottorikäyttöisiä ajoneuvoja tapahtuva toiminta, joka edellyttää siten toiminnanharjoittajalta yo. erillisten lupien saamista.

Osayleiskaavaan osoitettuja rakentamisalueita on nimenomaisesti keskitetty jo ihmistoiminnan vahvasti muokkaamille alueelle, urheilu- ja virkistyspalveluiden alueiden lomaan. Osayleiskaavaratkaisussa on tavoiteltu tehokasta keskusmaista ratkaisua Kalpalinnan alueelle, jossa sekä urheilun ja virkistykseen toiminnot että loma-asumisen ja mahdollisen asumisen toiminnot on mahdollista keskittää pinta-alaltaan rajatulle alueelle. Ratkaisu mahdollistaa Kalpalinnan alueen kehittämisen lisäksi suuren osan harjualueesta jättämisen nykyiseen käyttöönsä, erityisesti virkistystä ja ulkoilua varten. Kalpalinnan kohdalla on kyseessä varsin vahvasti ihmistoiminnan muovaama alue. Kyse ei ole luonnontilaisesta ympäristöstä, vaan vuosikymmenten soranoton, laskettelukeskustoiminnan, maansiirtotöiden ja myös pienimuotoisen rakentamisen muokkaamasta alueesta. Osayleiskaavan mahdollistama keskuksen kehittäminen ja rakentaminen on sijoitettu pääosin juuri näille ihmistoiminnan vahvasti muovaamille alueille. Alueen kulttuurihistoriallinen maisema on siten muodostunut ihmistoiminnan seurauksena viime vuosikymmenten kuluessa. Tällaisen vahvan ihmistoiminnan muovaaman maiseman kehittymisen alueen uudistumisen myötä voidaan katsoa olevan osa jatkumoa, joka on alkanut laskettelukeskuksen ja soranoton toimintojen alkaessa.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko**Janakkalan kunta**Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 TurenkiPuh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

VASTINE
4.5.2023

Muistutus 4 (29.5.2021)

Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta**"MUISTUTUS RASTILA-RASTIKANKAAN OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA****ALUEEN NIMEÄMINEN**

Ensinnäkään en lainkaan pidä siitä, että läpi koko aineiston puhutaan "Kalpalinnan alueesta", kun tarkoitetaan myös muiden lähistön maanomistajien alueella olevia asioita. Meidän muiden kiinteistöt ja tilat eivät millään tavalla kuulu Kalpalinnaan. Kalpalinnan alueen rajautuminen on täälläpäin ristiriitainen asia jo valmiiksi, joka näkyy esimerkiksi siten, että kun sieltä on saatu lupa moottoriajoneuvolla ajamiseen "Kalpalinnan alueella", niin nämä luvan saaneet käsittävät koko lähiympäristön Kalpalinnaan kuuluvaksi, mikä ei tietenkään pidä paikkaansa. Vastaava ongelma on tällä hetkellä myös esim. suunnistuskartoissa. Käsitteistöä tulisi muutettavan siten, että puhuttaisiin esimerkiksi Kiianlinnan alueesta, korkeimman huipun ja historiallisen nimen mukaan, tai vaihtoehtoisesti alueen pääharjun, eli Annakantornin alueesta, eikä minkään yksittäisen yrityksen tai omistajan nimen mukaan, varsinkaan, kun tosiaan tästä harjualueesta Kalpalinnan tontilla on ehkä korkeintaan kolmannes. Kun jatkossa tässä tekstissä puhun Kalpalinnasta, tarkoitan nimenomaan kyseisen yrityksen alueita ja toimintoja.

KALPALINNA

Olen huolissani Kalpalinnan alueen, eli nimenomaan heidän kiinteistöjensä/tonttiensa, suunnitelluista vakituisen ja loma-asumisen rakentamisen vaikutuksista. En lainkaan ymmärrä tällaista tarvetta kokonaisille laajoille asuntoalueille urheilukeskuksessa. Ei kukaan kaavoita asuntoja raviradalle tai golf-kentällekkään, tai keskelle yleisurheilualuetta. Kalpalinnan alue on maaseutua, ei taajamaa. Kunnan maille ihan viereen on jo kaavoitettu asuntoalueita ja kyliin ja teiden varsille vielä lisää. On täysin tarpeetonta käynnistää mittavaa asuntotuotantoa alueelle, joka on osoitettu vapaa-ajan, virkistys- ja urheilun toiminnoille ja joka on lisäksi merkittävä pohjavesien muodostumisen kannalta, puhumattakaan valtavista vaikutuksista maisemaan ja geologisten muodostelmien säilymiseen. Kalpalinnan alueen toiminta on muutenkin jo vaikuttanut luonnonarvojen katoamiseen, kuten alueelta tehdyistä selvityksistäkin voidaan lukea, ja nyt se tämän suunnitelman mukaan levittäytyisi vielä suuremmalle alalle tuoden ihmisiä, koneita, maamassoja ja muokkauksia sellaisiin paikkoihin, joissa luonto on vielä toistaiseksi hallitseva elementti ja muodostelmat koskemattomia.

Todella erittäin jyrkkiin rinteisiin kaavaillaan asuntoja. Mitä järkeä tällaisessa on? Sään ääri-ilmiöt ovat voimistumaan päin ja jo nyt voidaan sateiden jälkeen havaita paljailla rinteillä voimakasta eroosiota. Ei niihin taloja kuulu rakentaa, vaan käsiteltyjen rinteiden maamassa pitää sitoa kasvillisuuden ja puuston avulla, ja vielä käsittelemättömiin ei pidä lainkaan koskea. Soraharjut ovat arvokas luonnonvara, näiden harjujen suojelun pitäisi olla myös Kalpalinnan asia. Myös muualta tuodut ja tuotavat maamassat ja niiden puhtaus mietittyvät. Petaako jyrkkiin rinteisiin asuintonttien kaavoitus mahdollisuutta täyttää aluetta muualta tuotavalla täyttömaalla? Jälleen herää kysymys luonto- ja luonnonperinnön arvojen säilyttämisestä, pohjavesien suojelusta, haitallisista vieraslajeista ja luonnonvarojen kestävästä käytöstä.

En lainkaan hyväksy pohjoisimman APRA-3 alueen ja RA-3 suunnitelmia, enkä yllä olevan perusteella käsitä suurta osaa (rinteet) keskimmäisestä APRA-3-alueesta. Pidän erittäin kyseenalaisena myös R-1, eli Ebbin majan ympäristön rakentamista. Esimerkiksi RA-3 on keskellä jyrkkää Kiianlinnan luoteisrinnettä, ja sen välittömässä läheisyydessä yläpuolella on Kiianlinnan huippu, jonka nyt tehdyssä luontoselvityksessä havaittiin edustavan uhanalaista luontotyyppiä ja sitä pidetään arvokkaana elinympäristönä

Janakkalan kunta Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 TurenkiPuh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

harvinaisine kasvi- ja hyönteislajeineen. RA-3 alueen välittömässä läheisyydessä alapuolella meidän maalla sijaitsee Suomen syvimmäksi supaksi mainitun Vorokkilukon satumaisen kaltainen maailma, elinympäristö, joka on toistaiseksi ollut suurelta yleisöltä rauhassa ja jonka luonnonrauhan säilyminen on minusta niin tärkeää, että jätämme sen omissakin metsätalouden suunnitelmissa edelleen täysin koskematta. En pidä mitenkään mahdollisena, että näiden kahden arvoalueen väliin voi rakentaa minkäänlaista asuinalueita vaarantamatta niitä aivan välittömästi, joten vastustan tätä RA-3 aluetta jyrkästi.

Se, että juuri Kiianlinnan huipulla ja rinteillä on säilyneitä luo- ja sm-kohteita, johtuu todennäköisesti siitä, ettei siihen ole aiemmin rakentamisella ja maapohjan muotoilulla juuri kajottu, toisin kuin on käynyt Kilpivuoren ja Inkolinnan kohdalla. Mielestäni mahdollinen uusi rakennustoiminta on perustellusti syytä ohjata kokonaan pois luontoarvoiltaan vielä ainutlaatuisen arvokkaana säilyneeltä harjulta ja näin ollen myös sen rinteiltä.

Mitään vakituista moottoriurheilua ei Kalpalinnan alueella edelleenkään pidä sallia. Olemme huomanneet, että jo satunnaisestakin toiminnasta aiheutuu merkittävää meluhaittaa ja häiriötä. En missään tapauksessa hyväksy suurten yleisö- ja konserttitapahtumien järjestämistä, sillä nämä aiheuttavat edellämäinittujen meluhaittojen lisäksi mittavaa roskaantumista, puhumattakaan suoranaista vaarasta, jonka humalaiset tai huumaaavan aineen vaikutuksen alaiset kulkijat aiheuttavat lähialueen asukkaille ja esimerkiksi laiduntaville eläimille, meidän tapauksessa siis Vähähiidentien varressa laiduntaville hevosille. Viime vuonna me naapurit "pääsimme" kuulemaan ravintolalta kantautuvaa meteliä, jota jopa markkinoitiin "mökämusana", ja ainakin itse "sain" ohjata useampia eksyneitä tapahtumaosallistujia pois pihamaaltamme. Alueemme lkaaloinen on ollut tähän asti rauhallinen, turvallinen, terveellinen ja viihtyisä ja haluan sen säilyvän sellaisena.

Kalpalinnan toimintaan on syytä suhtautua erittäin suurella varauksella eikä sille pidä sallia liian suuria vapauksia. Toivottavasti ulkopuolinen valvonta pelaa, koska pelkään nykyistä tilannetta, jossa on pukki kaalimaan vartijana. Toivon yritykselle kaikkea hyvää, mutta menestys ei saa tulla kaikkien muiden kustannuksella. Uudet yrittäjät ovat kuuleman mukaan olleet päättäjiin aktiivisesti yhteydessä, mutta eivät nauti naapuruston luottamusta eikä tätä luottamusta lisää aiemman ympäristör rikostauhan ohella sekään, että yrityksestä ei olla lainkaan yhteydessä edes merkittävimpiin rajanaapureihin toimintaa suunniteltaessa. Pidän perin erikoisena ja ylimielisenä, että lehtiin annetaan kartta, johon on piirretty harhaanjohtavasti mökkejä/taloja myös Kalpalinnan oman alueen rajojen ulkopuolelle, ja että asiat esitetään väheksyvästi niin, että eihän naapurustossa asu "ketään".

RAKENTAMINEN MAATALOUSMAALLE

Kaava-alueen pellot ovat ja ovat olleet Suomen parhaita viljelysmaita. Esitän jälleen huoleni Suomen maatalousmaan häviämisestä. Maailmalla siitä ollaan huolissaan maapallon ruokittavan väestön kasvaessa. Suomessa maatalousmaa näyttäytyy tyhjänä kohtana kartassa, rakennuskelpoisena mutta muuten liki arvottomana. Siihen voidaan talojen ja teollisuuskiinteistöjen lisäksi vetää surutta ja helposti tiet, kevyenliikenteenväylät, sähkölinjat ja täysin luonnottomat "maisemoinnit" maavallit, joita meluaidoiksikin kutsutaan. Kun pellot jäävät rakentamisen alle, ne menetetään, niitä ei tule mistään lisää, ne poistuvat ikiajoiksi ekosysteemistä, maisemasta ja ruoantuotannosta. En lainkaan pidä tällaisesta peltöjen tuhoamisen kulttuurista.

METSÄALUEIDEN PIENENEMINEN JA PIRSTALOITUMINEN

Olen todella huolissani myös yhtenäisten metsäalueiden pienenemisestä paitsi eläinten ja ekosysteemien kannalta, mutta myös ihmisten kannalta. Luonto on tärkeä asia janakkalaisille ja ensiarvoinen vetovoimatekijä. Metsät ovat merkittävä paitsi taloudellinen mutta ennen kaikkea henkinen voimavara, moninaisine harrastusmahdollisuuksineen. Onko valtaisa teollisuusalue todella tarpeen Turenkin pääväylän varrelle Hiidenkorven puolelle? Luodaanko Janakkalan kunnan elinvoimaa

kaventamalla elinvoimaa yksityisiltä maanomistajilta? Suunnitellut suojaviheralueet vaikuttavat minusta kovin kapeilta ja riittämättömiltä, mikäli rakentamista tapahtuu kartan osoittamassa laajuudessa. Miksi Ilveslinnan pohjoispuolen metsä kunnan nykyään omistamalla alueella on merkitty VL eikä MUY? Muutetaanko metsä siltä kohden puistoksi? Miksi? Lisäksi mahdollinen uusi sähkölinja on piirretty halkaisemaan vielä toistaiseksi pirstaloitumaton harjuinen metsäalue Annakantornilla ja sen välittömässä läheisyydessä jättäen alleen valtaisan johtoaukean reunavyöhykkeineen. Vanhat rumat sähkölinjat hallitsevat jo peltomaisemaa ja hankaloittavat työskentelyä pellolla, ja sinnekin niitä haluttaisiin vielä lisää? Tänä päivänä olisi mahdollisuus maakaapelointiin, toivon että sitä voitaisiin sähköyhtiöiltä vaatia jo kaavoituksen yhteydessä.

MAISEMA, HISTORIA, HARJUT, SUOJELU JA YHDENVERTAISUUS

Maiseman, historian ja metsien arvo pitää ottaa huomioon. En kannata mitään täydellistä suojelua ja ymmärrän kehitystarpeita elinkeinotoiminnan kannalta, mutta tällä hetkellä näyttää siltä, että tämän harjualueen alkuperäisten luontoarvojen ja elinympäristöjen säilyttämisestä olemme pääasiassa vastuussa me, alle viisi yksityistä maanomistajaa, koska Janakkalan kunnan ja Kalpalinnan intresseissä ne eivät näytä olevan. Myös harjujen suojelu maanainesten ottamiselta on yhteinen asia. Viitasammakot estävät yksityisen maanomistajan loma-asunnon sijoittamisen rantaan, mutta eivät kunnan Ilveslinnanrannan vakituisen asumisen kaavoittamista. Miten se voi olla niin, että toisilla on vastuut ja velvollisuudet ja toisilla oikeudet ja vapaudet?

KAVAHDOTUS HEVOSTALouden NÄKÖKULMASTA

Meidän tilan yksi merkittävä tuotantosuunta on hevostalous. Hevostalouden elinvoimaisuuden kannalta lisääntyvä asutus, liikenne, meteli, harrastustoiminta ja metsien virkistyskäyttö esim. maastopyöräillen ja (luvottomasti irrallaan kulkevien) koirien kanssa lenkkeileminen (edellä mainitusta luvottomasta moottoriurheilusta puhumattakaan) muodostavat merkittävän uhan sekä meidän että toisen alueellamme toimivan hevosyrittäjän toiminnan kannalta. Hevonen on eläin, joka pakenee säikähtäessään, vaikka se olisi kuinka turvallinen ja hyvin koulutettu.

On vaikea ymmärtää, että omassa metsässä kulkua ei voi muilta kieltää tai rajoittaa, vaikka se olisi häiriöksi ja jopa vaaraksi itselle ja omille toiminnoille. Voisi olla tarpeen miettiä osoitetun ulkoilureitin kunnostusta ja merkitsemistä maastoon, saisiko sillä rauhoitettua harjualueen muut polut (ja piha-alueen), että pääsisimme myös jatkossa ratsastamaan turvallisesti edes omiin metsiin? Myös esimerkiksi metsästys alkaa jo nyt olla mahdotonta meidän metsissä, kun siellä on niin paljon ihmisiä.

Jo nyt alueen maastoratsastusmahdollisuudet ja -reitit ovat merkittävästi kaventuneet aiemmasta asunto- ja teollisuusrakentamisen myötä, esimerkiksi Rastikankaalla kulki aiemmin hyvä ja paljon käytetty reitti Kilpiälästä Matikan kautta Lemolaan, ja sieltä pääsi esimerkiksi Santasillantielle pikkuteitä ja pellonreunoja pitkin. Nykyään Rastikankaalle ei ole enää mitään asiaa hevosilla melun ja liikenteen vuoksi eivätkä entiset polut edes yhdisty mihinkään lenkkiin. Rastilasta tullessa vastassa on meluvalli ja Kilpiälästä Lidlin keskusvaraston verkkoaita.

Hevosalan pitkän linjan ammattilaisena arvioin, että todennäköisesti Kalpalinnan alue muuttuu lisääntyvien toimintojen myötä ennen pitkää mahdottomaksi kulkea hevosien kanssa (se on sitä jo nyt, paitsi aukioloaikojen ulkopuolella), vaikka maastoratsastus- ja ratsastustilatoiminta näemmä mainitaan Kalpalinnan suunnitelmassa. Asuntoalueen rakentuminen ja Kalpalinnan toiminta blokkavat jatkossa hevosella kulkukelpoiset reitit Turengintien eteläpuolelle Hiidenkorpeen ja Iso-Hiiteen. Meille tällä hetkellä tärkeimpiä reittejä (oman tontin ulkopuolella Vähähiidentien lisäksi) ovat mm. polku Nurkkalan pellonreunassa Vähähiidentieltä Kalpalinnaan (keskellä nykyistä Ilveslinnan pohjoisosan aluetta), polku Nurkkalan ladon takaa harjua pitkin Kalpalinnan takaravintolalle (itse asiassa koko matkalta vihreällä pallonauhalla piirretyt ohjeelliset ulkoreitit, lukuunottamatta suota, jonne ei voi hevosella tietenkään mennä, eikä Mäntyniemeä, joka on liian kansoitettu että siellä olisi

turvallista kulkea), yhteys Kalpalinnasta eteläpuolitse Kiianlinnantielle, sekä Kiianlinnantie ja Sälilammentie polkuyhteyksineen. Toivoisin selvitetävän mahdollisuutta kaavoittaa erillinen ratsastuspolku/polkuja esimerkiksi Nurkkalan pelloille VL-merkitylle alueelle ojan varteen, mikäli tämä nykyinen polku häviää kokonaan tai muuttuu asfaltoiduksi. Polkua ei tarvitse erikseen rakentaa, sillä esim. kantava (heinäpellonkaltainen, juuristoltaan tiheä) nurmipohja riittää hevosten kulkuun, mutta olisi edes reitti jolla on turvallista ja luvallista hevosella jatkossakin kulkea.

MUUT ASIAT

Lisäksi haluaisin, että tutkittaisiin mahdollisuutta siirtää omistamani emätila Rekolan 2:61X yksi lomarakennuspaikka tilalle 165-443-2-88. Tätä asiaa täydennetään tarvittaessa, mikäli xxxxxxxx niin toivoo."

Vastine

ALUEEN NIMEÄMINEN

Osayleiskaavan maankäytön muutokset kohdentuvat Kalpalinnan yrityksen/keskuksen toimintojen ympärille ja siksi asiasta puhutaan kaikkien ymmärtämällä nimellä. Kaavan kuvausten pääpaino tulee niin ikään laittaa niille asioille, joita maankäytölliset muutokset etupäässä koskevat.

KALPALINNA

Hämeen ELY-keskuksen kanssa järjestettiin viranomaisneuvottelu 8.9.2021, jossa käsiteltiin osayleiskaavaa, sen etenemistä ja erityisesti Kalpalinnan alueen ja lähistön kehitys- mahdollisuuksia sekä niiden suhdetta kaavoitukseen. Osayleiskaavassa varaudutaan ja mahdollistetaan Kalpalinnan alueen kehittäminen vetovoimaiseksi urheilun ja virkistykseen ympärivuotiseksi keskukseksi, joka voi samalla tarjota palveluita ja työpaikkoja. Alueen kehittämistä ja suunnittelua on osayleiskaavaan liittyen hahmoteltu alueen omistajien ja suunnittelusta vastaavien tahojen kanssa. Osayleiskaavaan osoitetut rakentamisen mahdollistavat alueet on osoitettu laajoiksi, koska Kalpalinnan alueen maastonmuodot ja alueen erityispiirteet vaativat rakentamisen hajauttamista ja tarkkaa suunnittelua. Nyt laadittava osayleiskaava mahdollistaa keskuksen kehittymisen, joka tukee Janakkalan kunnan tavoitteita alueen suhteen. Osayleiskaavan mukaiset kehittämisen mahdollistavat alueet on osoitettu asemakaavoitettavaksi, jolloin niiden rakentamisen määrän, tehokkuuden ja rakennusalueiden sijoittaminen tehdään tarkemmassa suunnittelun vaiheessa asemakaavoituksen avulla. Rakentamisen mahdollistavat alueet on sijoitettu pääosin laaksoihin ja notkoihin, joka mahdollistaa rakentamisen sopeuttamisen alueen ominaispiirteisiin ja maisemaan. Ko. alueet eivät ole nykyiselläänkään luonnontilaisia, vaan maa-aineisten oton ja urheilutoimintaan tehtyjen maan muokkausten jäljiltä olevaa muuntunutta maisemaa. Asemakaavoituksessa huolehditaan alueen viheralueiden jatkuvuudesta ja niiden välisistä yhteyksistä. Alueen rakentamismahdollisuudet ovat edellytys alueen kehittämiselle ja toiminnan ylläpitämiselle. Kalpalinnan alueen rakentaminen on suunniteltu toteutettavan sellaisin teknisin ratkaisuin, jotka vaativat mahdollisimman vähän maanrakennustöitä tai maaston leikkauksia.

Samoin Kalpalinnan alueen luonnonarvoja ja arvokkaan lajiston säilymistä käsiteltiin viranomaisneuvottelussa 8.9.2021. Tällöin alueen omistaja kertoi alueen käytön ja hoidon merkityksestä alueen paahdelajistolle, sillä alueen avoimet osiot ovat viimeisen parinkymmenen vuoden ajan olleet hiihtokeskustoiminnan hiipuessa kasvamassa umpeen. Nyt alueita on avattu ja hoidettu, joka hyödyttää myös alueen reunoilla kasvavaa paahdelajistoa sen sijaan, että alue pusikoituisi ja metsittyisi. Neuvottelussa tarkasteltiin myös tarkemmin mm. alueen kehityssuunnitelmia ja niissä olevaa rakentamisen sijoittumista. Osayleiskaavan ehdotuksessa paahdelajisto on huomioitu luo-merkinnöin. Rakentamisen laajemmin

mahdollistavat alueet on osoitettu luonnolle arvokkaiden alueiden ulkopuolelle, pääosin notkoihin, laaksoihin ja rinteisiin, jotka nykyisellään kasvavat eri-ikäistä paikoin tiheää puustoa. Näillä alueilla ei esiinny suotuisia paahdelajiston esiintymispaikkoja myöskään alueen luontoselvitysten mukaan.

Kalpalinnan alue on rakentamisalueita lukuun ottamatta osoitettu merkinnällä VU-1 Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue. Alueen kaavamerkintä sallii urheilu- ja virkistyspalvelut sekä tätä pääkäyttötarkoitusta varten tapahtuvan pienimuotoisen rakentamisen. Alueen yksityiskohtaisempi käyttö tulee järjestää asemakaavalla. Aluetta suunniteltaessa ja hoidettaessa on turvattava maiseman ja luonnon erityispiirteiden säilyminen. Kaavamerkintä ei mahdollista alueen muuttamista moottoriurheilutoimintaan, johon tarvitaan ympäristölupa. Maastoliikenneluvan ja meluilmoituksen mukaan tapahtuvaan satunnaiseen toimintaan kaavamerkinnällä ei oteta kantaa. Lähtökohta on se, että alueen pääkäyttömuoto on ilman moottorikäyttöisiä ajoneuvoja tapahtuva toiminta, joka edellyttää siten toiminnanharjoittelun erillisten lupien saamista.

RAKENTAMINEN MAATALOUSMAALLE

Janakkalan kunta on ostanut aikoinaan Ilveslinnan peltoalueen taajaman asuinalueiden laajentamista varten. Kunnan Ilveslinnan asuinrakentamisen alueet ja Kalpalinnan kehittyvät alueet yhdistyvät aikanaan yhtenäiseksi taajamarakenteeksi. Kaava-alueelle jää runsaasti rakentamattomia alueita, jotka säilyvät maa- ja metsätalouden käytössä. Vähähiidientien pohjoispuolen laajat peltoalueet säilyvät viljelykäytössä ja ne on osoitettu kaavamerkinnällä maa- ja metsätalousvaltainen alue (M).

METSÄALUEET, MAISEMA, HARJUT JA HEVOSTALOUS

Harjualueelle on osoitettu yleiskaavan ehdotuksessa laajat metsäisenä säilyvät alueet kaavamerkinnöillä MUY ja MY. Näin ollen alueella tulee säilymään edelleen varsin runsaasti rakentamattomia alueita, jotka mahdollistavat mm. hevostoiminnan myös jatkossa. Myös Turengintien eteläpuoleisille alueille säilyy yhteys laajoihin metsäalueisiin. Osayleiskaavan ehdotuksessa alueelle ehdotetut muutokset ovat vähäisiä, lukuun ottamatta Kalpalinnan kehittämisen mahdollistavia ratkaisuja. Kalpalinnan alueen maastonmuodot ja alueen erityispiirteet vaativat rakentamisen hajauttamista ja tarkkaa suunnittelua. Rakentamishankkeista päätetään tarkemmin alueen asemakaavoituksen yhteydessä. Nyt laadittavana oleva osayleiskaava mahdollistaa keskuksen kehittymisen, joka tukee myös Janakkalan kunnan tavoitteita alueen suhteen. Rakentaminen kohdentuu ihmisen muovaamille alueille, ja rakentaminen sopeutetaan alueen ominaispiirteisiin sekä maisemaan mahdollisimman vähäisin maastonmuutoksia. Ilveslinnan asuinalueen pohjoispuolitse on jätetty viherysteys kohti Turengintietä ja alikulkua pitkin Hiidenkorpeen. Kun alueelle asemakaavoitetaan lisää toimintoja, niin ko. reitin säilyvyys huomioidaan asemakaavoituksessa. Alueen ulkoilureitit on varmasti syytä merkitä maastoon, mutta se ei ole yleiskaavallinen asia.

MUUT ASIAT; RANTARAKENTAMINEN, SUOJELU JA YHDENVERTAISUUS

Alueen maanomistajille Hiidenjoen varteen osoitetut rakennuspaikat toteuttavat maanomistajien tasapuolista kohtelua. Nämä rakennuspaikat perustuvat alueelle laadittuun emätilaselvitykseen, joka takaa rakennusoikeuden mahdollisimman tasapuolisen jakautumisen. Siten näiden rakennuspaikkojen osoittaminen joen varteen on välttämätöntä. Paikkojen osoittamatta jättäminen edellyttäisi asiasta sopimista maanomistajien kanssa tai rakennusoikeuden korvaamista, joka ei ole kunnan tavoitteiden mukaista. Aluetta kokevat rakennuspaikamuutokset olisi tullut esittää viimeistään kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen, koska oleelliset muutokset kaavaan tehdään sen valmisteluvaiheessa (kaavaluonnos). Rakennuspaikkojen siirto vaikuttaa yleensä aina myös naapuritiloihin. Hiidenjoen varteen osoitettu pientalovaltainen asuinalue (AP) puolestaan monipuolistaa kunnan tonttitarjontaa merkittävästi tarjoamalla mahdollisuuden omavarantaisiin tontteihin. Ilveslinnanrannan asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.12.2021 § 174. Yleiskaavaratkaisu on tehty lainvoimaiseen asemakaavoitukseen perustuen.

Yleiskaavoituksen yhteydessä tehdyn luontoselvityksen mukaisesti osaan Hiidenjoen rannoista rajautuu luo-4 -alueita luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueina. Merkinällä on osoitettu EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajin (viitasammakko) esiintymis-alueet. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat luonnonsuojelulain (49§) nojalla suojeltuja. Luo-4 -rannanosilla ei saa suorittaa maan muokkausta, täyttöä tai ruoppausta, ja siten ko. luontoarvosta aiheutuu joidenkin rannanosien maanomistajille haittaa/rajoitteita. Uudet rakennuspaikat pyritään aina sijoittamaan luontoarvojen kanssa eri paikkaan, mutta aina se ei ole mahdollista maanomistajien tasapuolinen kohtelu huomioiden. Silloin rakennuspaikalle aiheutuu väistämättä rajoitteita luontoarvon huomioimisesta. Ympäröivät luontoarvot voidaan myös nähdä alueen rikkautena ja rakentaminen piha-alueineen voidaan toteuttaa monella tapaa ympäristö huomioiden.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

VASTINE
4.5.2023

Muistutus 5 (27.5.2021)

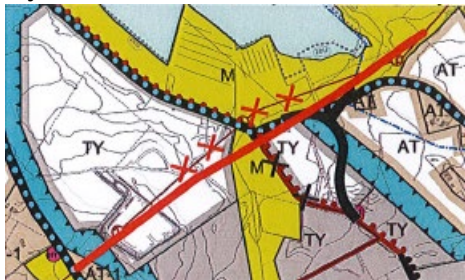
Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

"Haluamme ystävällisesti tuoda kaavoituksen suunnittelijoille tiedoksi oman ehdotuksemme osayleiskaavasunnitelmasta.

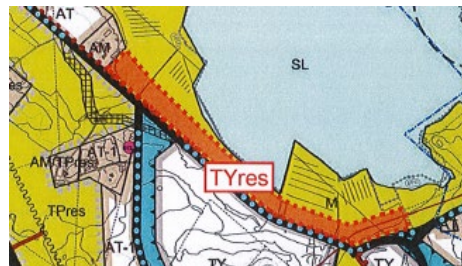
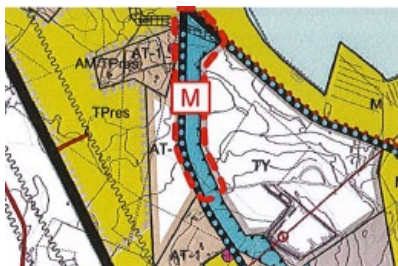
1. Rastikankaantien jatke Rastilantielle: Vastustamme jyrkästi Rastikankaantien jatkeen suunniteltua linjausta pellon läpi Rastilantielle. Esitämme vaihtoehtoista tielinjausta oheisesti.

2. Ohjeellinen uusi voimajohtolinja 110 kV: Haluamme tarkentaa ohjeellisen voimajohtolinjan linjausta oheisesti.

3. Maa- ja metsätalouden toiminnan turvaaminen: Haluamme Siankärsäntien varresta EV alueen muutettavaksi M-alueeksi. Näemme tärkeäksi, että osayleiskaavalla ei rajoiteta alueella normaalin metsätaloussuunnitelman mukaista metsänhoitoa.

4. TPres tai TYres alueen lisäys: Rastilantien varteen ehdotamme TPres ja/tai TYres merkintää. Natura-alue ei ole rajoittava, kun väliin jää M-alue. On huomattavaa, että on myös rakennettuja tontteja, jotka ovat kiinni Natura-alueessa.

Toivomme että osayleiskaava ottaa huomioon alueella tapahtuvan maa- ja metsätalouden harjoittamisen mahdollisen teollisuustoimintaan varatun alueen rinnalla."

Janakkalan kunta

Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 Turenki

Puh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

Vastine

1. Esitetty tielinjaus ei ole liikenteen sujuvuuden sekä asumiselle aiheutuvien haittojen vuoksi mahdollinen. Esitetty tielinjaus sijoittuu liian lähelle Rastilan kylää ja sen kylämäisen asutuksen (AT) alueita. Lisäksi esitetty linjaus tuottaa tiegeometriaan ylimääräisiä mutkia. Tielinjaus on yleiskaavatasolla ohjeellinen ja sen sijainti täsmennetään asemakaavoituksen yhteydessä sekä tie-/katusuunnitelmaa tehtäessä. Tielinjausta voidaan todennäköisesti asemakaavoituksessa muuttaa sen verran, että Rastikankaantien loppupää jatkuu pidempään kunnan maalla ja kääntyy vasta sitten länsi-luoteeseen kohti Rastilantien tiukkaa mutkaa.

2. Myös voimajohtolinjan merkintä on ohjeellinen tällä yleispiirteisellä suunnittelutasolla. Voimajohtolinjan mahdollisesta rakentamistarpeesta tai ajoittumisesta ei kunnalla ole tietoa. Todennäköisesti tarve tulee maankäytön riittävän kehityksen myötä laajemmalla alueella. Voimajohtolinjojen sijaintia voidaan tarkentaa niin ikään asemakaavoituksen yhteydessä. Lisäksi voimajohtolinjan sijoittamisen suunnittelussa tulee tehtäväksi ympäristövaikutusten arviointi, joten monessa kohdassa voi jatkossa vielä vaikuttaa lopputulokseen. Tällöin voidaan myös vaikuttaa esim. voimajohdon pylvästyyppeihin ja muihin ominaisuuksiin, joilla on erityisesti vaikutusta maanomistajan alueiden käyttöön (mm. maanviljelys).

3. Suojaviheralueella EV tarkoitetaan yksityisillä alueilla käytännössä samaa kuin maa- ja metsätalousalueilla (M). Kaavan merkintöjen alueellisen yhtenäisyyden vuoksi EV-alue kuitenkin kuvaa paremmin kyseisen alueen tarkoitusta asutuksen viereisenä suojana teollisuusalueeseen nähden. Rastikangasta ympäröi kauttaaltaan kapea EV-alueen vyöhyke tai laajempi metsäalue. EV-alueella ei kuitenkaan estetä yksityisten metsätaloustoimia.

4. Rastilantien koillispuolelle, Natura-alueen viereen ei ole mahdollista osoittaa uutta rakentamista. Natura-alueessa sijaitsee kiinni loma-asuntotontteja, joiden vaikuttavuus Natura-alueeseen on aivan eri luokkaa kuin teollisuus- tai työpaikka-alueen tonttien. Kaava-alueelle on tehty selvitys; Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan vaikutukset Raimansuon-Miemalanharjun Natura 2000 -alueeseen (7.12.2021). Rastilantien koillispuolen rakentaminen edellyttäisi alavuutensa vuoksi laajoja maantäyttöjä, jotka vaikuttaisivat erittäin todennäköisesti haitallisesti Natura-alueen arvoihin; alueen vesitasapainoon, hulevesien määrään ja laatuun. Myös kauempana sijaitseville alueille on selvityksessä osoitettu tiukkoja vaatimuksia hulevesiasioiden selvittämisestä, suunnittelusta ja haitallisten vaikutusten estämisestä. Samoin tulee huomioida kaikkien rakentamishankkeiden yhteisvaikutukset, jotka eivät nekaan saa aiheuttaa haittaa Natura-alueen luonnontilalle. Lisäksi Rastilantien varren tiivis rakentaminen poistaisi seudullisen viheryhteyden muodostumisen ja riistaeläinten kulkumahdollisuuden aina vt 3:n länsipuolelta Harvialaan.

Yhteenvetona voidaan todeta osayleiskaavan olevan varsin yleispiirteinen maankäytön suunnittelun taso. Yleiskaavoitus antaa suuntaviivoja asemakaavoitukselle, mutta ei poista muutosten ja täsmennysten mahdollisuutta perustelluista syistä. Perusteluja varten teetetään yleensä erilaisia selvityksiä ja suunnitelmia mm. liikenteellisten ratkaisuiden toimivuudesta. Kaavojen aluevarausten muutokset pyritään aina tekemään kaavan valmisteluvaiheessa, koska silloin myös naapuritilojen maanomistajilla on mahdollisuus esittää kannanottonsa asiaan sekä viranomaisilla mahdollisuus lausua asiasta. Kaavaehdotukseen tulevat merkittävät muutokset joudutaan laittamaan uudestaan ehdotuksena nähtäville. Kaavaehdotukseen ei esitetä tehtävän muutoksia muistutuksen johdosta.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

VASTINE
4.5.2023

Muistutus 6 (28.5.2021)

Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

"Emme hyväksy Iso-Hiiden Kartano Oy:n (165-403-3-33) omistamien Turengintien eteläpuolisten alueiden kaavoittamista kaupallisten palveluiden, teollisuus ja varasto sekä asuntoalueiksi. Vaadimme alueen kaavamerkintöjen muuttamista KM, TY, EV, Tres, TYres ja APres-alueiden osalta M-alueeksi. Vaadimme myös palauttamaan osayleiskaavaluonnoksessa 6.5.2019 esitetyn AP-alueen Hakoistentien itäpuolelle Kanta-Hiisi –tilalle (165-403-3-16).

Perustelut

Osayleiskaavaluonnos ei toteuta "Valtioneuvoston päätöstä valtakunnallista alueidenkäyttötavoitteista" (14.12.2017), joissa suunnittelualueilla mm:

"Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta. Huolehditaan maan ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden säilymisestä.

Hiidenkorven kaavoittaminen pirstoisi yhtenäisen metsäalueen. Ilmastomuutoksen torjunnassa metsien muodostamat hiilinielut ovat avainasemassa. Yhtenäinen metsäalue on tärkeä ympäristön eläin- ja kasvilajeille. Rakentamisella eläinten luontaiset reitit muuttuvat mikä vaikuttaa myös liikenneturvallisuuteen. Alue palvelee ympäristön asukkaita lähivirkistysalueena, siellä marjastetaan, sienestetään, ulkoillaan, hiihdetään ja suunnistetaan. Hiidenkorpi yhdessä naapureiden metsäalueiden kanssa muodostaa luonnollisen melumuurin moottoritien ja läheisten kylien asukkaille. Metsätalous on Iso-Hiiden Kartanon toiminnan vankka kulmakivi. Uuden moottoriteliittymän myötä työpaikka-alueen kehittämisen painopiste luontaisesti siirtyy lähemmäksi Hämeenlinnaa. Osayleiskaavaehdotus on siinä mielessä Iso-Hiiden Kartanon osalta vanhentunut.

Osayleiskaavaluonnoksessa 6.5.2019 esitetty AP alue tukeutuisi olemassa olevaan Nuolialan nykyiseen kylärakenteeseen. Nuolialan kylä on 1800-luvun loppupuolelle sijainnut ko. AP-alueen vieressä. Nykyinen Nuolialan kylä on rakentunut viime sotien jälkeen Iso-Hiiden Kartanosta lohkaistuille karjalaisten asustustiloille. Museoviraston lausunto (18.06.2019) "ei pidä hyvänä merkittävän maisema-alueen uhraamista pientaloasutukselle" on ristiriitainen. Kanta-Hämeen maakunnallisten arvokkaiden maisema-alueiden rajausta kattaa myös osayleiskaavaehdotuksessa Iso-Hiiden Kartanon alueelle merkityn APres alueen. Saman rajauksen sisäpuolelle jää myös Ilveslinnan, Kalpalinnan, Nuolialan ym alueita, yhteensä kymmeniä neliökilometrejä.

Lopuksi ote Hämeen liiton vastineesta 23.4.2019 Iso-Hiiden Kartano Oy:n muistutukseen Kanta-Hämeen Maakuntakaava 2040:sta

"Kyseiset maakuntakaavan aluerajaukset (Ar ja TP) edellyttävät toteutuakseen kunnan yksityiskohtaisempaa ja maanomistajan myötävaikutuksella laadittavaa yleiskaavoitusta ja asemakaavoitusta. Mikäli kunta ja maanomistaja eivät juuri nyt löydä yhteisiä perusteita, voi maankäyttö jatkua nykyisenä maa- ja metsätalouden harjoittamisena. Kunta ja maanomistaja voivat palata asiaan tulevaisuudessa vapaaehtoisten neuvotteluiden merkeissä. Kyseiset maakuntakaavan aluevaraukset tulee nähdä lähinnä tulevaisuuden mahdollisuuksina ja alueiden kehittäminen ratkaistaan kuntakaavoituksessa yhteistyössä maanomistajien kanssa, jossa määritetään eri maankäyttömuotojen rajaukset ja sijoittuminen."

Janakkalan kunta Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 TurenkiPuh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

Janakkalan kunnan yhteistyö maanomistajan kanssa osayleiskaavaprosessin eri vaiheissa on ollut niukkaa. Pyydämme että muistutuksemme otetaan huomioon kaavan jatkokäsittelyssä ja että meille lähetetään kirjallinen vastaus muistutukseen. Aitoa yhteistyötä odottaen.”

Vastine

Turengintien eteläpuoliselle alueelle on osoitettu kaavaehdotuksessa enää varsin pieni alue kaupallisille palveluille (KM) sekä teollisuus- ja varastoalueeksi (TY). Tavoitteena on saada muodostettua Rastikankaantien risteyskosen molemmin puolin toimiva työpaikka-alueen kokonaisuus ja tavallaan ”portti” Turenkiin saavuttaessa. Yleiskaavoituksen tavoitevuosi on pitkällä tulevaisuudessa ja sillä varaudutaan mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin. Aivan välitöntä ko. alueen kehittämistarvetta ei ole lähivuosina näköpiirissä, etenkin kun uutta eritasoliittymää valmistellaan Hämeenlinnan rajan tuntumaan ja maankäytön painopiste saattaa siirtyä hetkellisesti sinne päin. Kaavallinen varautuminen ehdotuksessa esitettyihin toimintoihin (KM, TY) on nähty kunnan kehityksen kannalta tarpeellisenä, mutta toistaiseksi alue voi olla edelleen tavanomaisessa metsätalouskäytössä.

Turengintien eteläpuolisia alueita on osoitettu laajasti merkinnöillä TRes ja TYRes. Merkinnöillä on osoitettu pääosin rakentumattomat, pitkän aikavälin teollisuus- ja varastotoimintaa varten varattavat alueet. Alueelle saa sijoittaa päämaankäyttömuotoon liittyviä toimisto- ja myymälätiloja. Alueen yksityiskohtaisempi käyttö tulee järjestää asemakaavalla. Tres-merkinnällä olevat pitkän aikavälin rakentamisalueet on osoitettu maa- ja metsätalousalueina M (vihreä väri), joiden päällä on aluevarausta kuvaava viivamerkintä (harmaa leveä katkoviiva) osoittamassa pitkän aikajänteen muuttuvan maankäytön (T). Nämä alueet ovat lyhyellä aikajänteellä maa- ja metsätalousalueita (M). Merkintä turvaa maanomistajien metsätalouskäytön alueella.

Osayleiskaavalla varaudutaan pitkän aikavälin mahdollisiin kehityskulkuihin ja tarpeisiin. Näin ollen siinä varataan alueita erinäisiin käyttötarkoituksiin yhteensovittaen erilaisia tarpeita. Kaavaa laadittaessa ei voida varmuudella ennustaa tulevaisuutta, joten siinä pyritään varautumaan ja mahdollistamaan mahdollista kunnan alueellista maankäyttöä. Osayleiskaavan kaavamerkintä ei siten tarkoita alueen rakentamista eikä sitä, että sille olisi juuri nyt havaittavissa olevaa kysyntää. Kyseessä on pitkälle tulevaisuuteen varautuvia aluevarausmerkintöjä, joissa alueen käyttö ja rakentaminen saattaa tulla jossakin vaiheessa ajankohtaiseksi, mikäli kysyntää ilmenee. Kyseessä on siis alueen asemakaavoituksen ja rakentamisen mahdollistavia merkintöjä, eikä päätös tämän tekemisestä.

Ensisijaisten rakentamisalueiden ympärille on osoitettu laajoja virkistyskäyttöön tarkoitettuja lähivirkistysalueita (VL) sekä hieman kauemmas harjualueelle metsätalouskäytössä säilyviä alueita (M, MY ja MUY), jotka myös mahdollistavat metsätalouden, ulkoilun ja alueen jokamiehen oikeudella tapahtuvan käytön. Laajat metsäalueet jatkuvat kaava-alueen ulkopuolella. Näin ollen rakentamisalueista huolimatta, alueelle on osoitettu varsin laajoja yhtenäisiä viheralueita. Myös rakentamisen reservialueet voivat em. mukaisesti olla toistaiseksi metsätalouskäytössä. Alueiden mahdollisesta tulevasta käyttötarpeen muutoksesta keskustellaan ensimmäisenä alueen maanomistajan kanssa, ja ko. laajat maa-alueet edellyttävät toteutuakseen asemakaavoitusta, jota ei lähdetä edistämään ilman maanomistajan suostumusta tai tehtyjä maakauppoja.

Kaavaluonnoksessa Hakoistentien itäpuolelle osoitettu AP-alue poistettiin maakunnallisesti merkittävältä maisema-alueelta Museoviraston asiasta antaman lausunnon johdosta. On totta, että maakunnallista maisema-aluetta on laajemmin, kattaen myös muita rakentamisalueita kaava-alueen ulkopuolella. Asiaa on sivuttu myös käydyissä viranmaisneuvotteluissa. Museoviraston kannan mukaan kaava-alueelle sijoittuva Hakoistentien itäpuoli on

tarkoituksenmukaista säilyttää maisema-alueen osalta ilman uudisrakentamista. Myöskään länsipuolen maisema-alueelle ei ole osoitettu uudisrakentamista. Sitä vastoin maisema-alueen länsipuolella rakentaminen on mahdollista. Ko. alue on osoitettu kaavamerkinnällä APRes. Merkinnällä on osoitettu pitkän aikavälin rakentumattomat, pääasiassa vakituiseen asutukseen tarkoitetut alueet. Alueen yksityiskohtaisempi käyttö tulee järjestää asema-kaavalla. APRes-merkinnällä olevat pitkän aikavälin rakentamisalueet on osoitettu maa- ja metsätalousalueina M (vihreä väri), joiden päällä on aluevarausta kuvaava viivamerkintä (ruskea leveä katkoviiva) osoittamassa pitkän aikajänteen muuttuvan maankäytön (AP). Nämä alueet ovat lyhyellä aikajänteellä maa- ja metsätalousalueita (M) eli voivat säilyä toistaiseksi nykykäytössään. Ko. alueelle ei ole lähivuosina näköpiirissä välitöntä kehittämistarvetta.

On valitettavaa, että muistuttaja näkee kaavasta käydyin keskustelun ja yhteydenpidon maanomistajaan niukkana. Tämä johtunee yleiskaavatyön aikana vaihdelleista työntekijöistä, joka johtuu osaltaan myös osayleiskaavoituksen ajallisesti pitkästä prosessista. Kaavaehdotuksessa on kuitenkin pyritty huomioimaan maanomistajan näkemykset sekä yhteensovittamaan tavoitteita kunnan alueellisten kehittämistarpeiden kanssa.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

VASTINE
4.5.2023

Muistutus 7 (28.5.2021)

Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

"Vastustan uutta kaavaehdotusta: se ei ota huomioon kaikkia alueen olemassa olevia asukkaita tai yrityksiä. Olen muuttanut Janakkalaan sekä perustanut yritykseni tänne vuonna 2016. Janakkala on kertonut olevansa paikka, jossa on mukava asua. Siitä huolimatta olemme viimeiset pari vuotta eläneet täällä jatkuvan uhan alla, Ikaaloisten maalaisrauhan ja lähialueiden metsien menettämisen pelossa.

Kalpalinna

Vastustan ehdottomasti Kalpalinnan metsäalueiden muuttamista asuntoalueeksi tai loma-asuinalueeksi.

RA-3, R-1 sekä APRA-3 alueet sijoittuvat aivan oman maani rajalle.

Talojen tai mökkien rakentaminen ja niiden asutusvaikutukset aiheuttavat meille merkittävää haittaa sekä lisääisivät liikennettä, joka ei alueelle kuulu ollenkaan.

Alueen metsät ovat todella suosittua ulkoilualuetta, samoin Kalpalinnan hiekkakuopan ympäristö, sinne ei kuulu rakentaa.

Esimerkiksi RA-3 on suunniteltu syvään solaan, jossa on suuret korkeuserot, mm. pystysuoria seinämiä. Lenkipolut menevät molemmin puolin aivan välittömässä läheisyydessä.

Mikä on todellinen rakennustarve tälle alueelle? Nykyisellään alue ei kelpaa minkäänlaiseen rakennuttamiseen, halutaanko sinne tuoda mahdollisesti muualta jättemaata täytteeksi tai viedä nykyistä maata pois myyntitarkoituksella?

Näitä metsän polkuja käyttää myös yritykseni ja jos kaava menee tällaisenaan läpi sekä rakentamiset alkaa, tarkoittaa se yritykseni toiminnan loppumista.

Jo nykyisellään Kalpalinnasta kuuluu ympärivuoden ääniä Ikaaloisten alueelle (varmasti muuallekin), näiden ei siis kuulu lisääntyä entisestään asukkaiden viihtyvyyttä ajatellen.

Mahdolliset vuosien rakennustyöt ovat pelkästään jo suuri haitta. Jos alueelle kaavaillaan mökkejä (esim.vuokrattavaksi), sieltä kantautuva meteli sekä häiriökäyttäytymiset vaikuttavat suuresti meidän maalaismiljööseen sekä rauhaan.

Ikaaloisten maalaismaisema tulee ehdottomasti pitää nykyisellään. Alueemme kehittämistä ei ole se, että tänne suunnitellaan isompaa asuinalueutta ja liikenteen lisäämistä.

Alueen luonto eläimiseen, historia sekä suojelukohteet ovat tärkeitä ja niistä tulisi pitää huolta. Ehdottomasti painotan myös, että alueen muutkin yrittäjät pitää huomioida. Kalpalinnaa ei tule suosia kunnan toimesta. Koko kaava-alueella toimii usea maatalousyrittäjä sekä muita eri alan yrityksiä.

Vähähiidentie

Uuden kaavan mukaan Vähähiidentie katkaistaisiin ennen yksityistien alkua.

Miten on mahdollista, että näin suuri asukkaisiin vaikuttava ehdotus on tehty kysymättä sitä asukkailta? Vähähiidentie on alkuperäinen tie, eikä osaa sen asukkaista saa pakottaa kiertämään Ilveslinnan kautta.

Vastustan tätä muutosta tällaisenaan ja haluan että asia otetaan vielä esiin kaikkien vaikutuksen alla olevien asukkaiden kanssa, sekä perustellaan syy tähän muutokseen huolellisesti että annetaan asukkaille mahdollisuus vaikuttaa asiaan.

Ilveslinnanranta

Rantaan kaavaillaan kymmenkunta asuintaloa. Huomautan että tämäkin vaikuttaa Ikaaloisten ja Vähä-Hiiden asuinalueeseen sekä maisemiin, liikenteeseen sekä nykyiseen asumisrauhaan.

Janakkalan kunta

Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 Turenki

Puh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

Hiidenjoen kunto on myös huolestuttanut jo pidemmän aikaa (esim. jätevedenpuhdistamon vedet). Onko rakennustarve todellinen näin suurella mittakaavalla? Onko joen kunnan takia ostajilla kiinnostusta alueeseen? Hiidenjoen rannalla on esiintynyt rauhoitettua viitasammakkoa.

Ilveslinna

Metsään kaavailtu asuinalue (AP sekä myös APRA-3) on tällä hetkellä suosittua ulkoilualuetta. Tämänkin alueen menettäminen talojen alle huolestuttaa myös. Ilveslinnan peltotontit eivät ole suurta suosiota osoittaneet, onko järkevää laajentaa asuinaluetta metsän puolelle välittömään Kalpalinnan läheisyyteen? Onko niille kysyntää? Miksi alueen ulkoilumahdollisuuksiin ei voida panostaa rakentamisen sijaan? Ilveslinnan metsissä liikkuu ulkoilijoita niin Vähähiidentien varrelta, Rastilasta kuin Mäntyniemenkin alueelta päivittäin. Alue on monelle lähin metsäinen ulkoilualue.

Voimalinja

Kaavassa on myös tuloillaan uusi linja. Miksi linja pitää sijoittaa läpi metsän sekä viljelymaan? Tämänkin rakennus ja olemassaolon vaikutus kohdistuu suoraan puhuttuihin metsä- sekä maalaismaisemiin, samoin alueen omistavaan maatalousyrittäjään. Metsäalue, josta linja laskeutuu Kinnarin tilan pelloille, on kaunis korkea kaistale, josta on upeat maisemat (Annakkatorni). Tämä on osa suosittua ulkoilualuetta, josta syystä linjan sijainti tulisi tarkoin harkita uudelleen. Harju on myös merkittävä alue luonnon sekä eläinten kannalta.

Loppusaate

Tämän kaavan ehdotukset ovat siis vaikutukseltaan todella suuret asuinalueelleni. Kaavaa ei tule tällaisenaan hyväksyä, vaan sen kuuluu ottaa huomioon myös alueella jo asuvat ihmiset sekä yrittäjät.

Toimin hevosalan yrittäjänä ja tarjoan asiakkailleni hevoselämyksiä näissä kauniissa maalaismaisemissa sekä upeissa harjuisissa metsissä. Kuten jo mainitsinkin, rakentaminen alueelle vie minun toimintani mahdollisuudet. Luonnollisesti olen hyvin huolissani niin omasta hyvinvoinnistani sekä yritykseni toiminnasta.

Kalpalinnassa on järjestetty uusien omistajien toimesta myös moottoriurheilutapahtumia. Kalpalinna sijaitsee joka suunnasta asuinalueiden keskellä ja tapahtumien metelihaitta vaikuttaa suureen määrään ihmisiä. Moottoriurheilun jälkeen myös metsäpolut ovat olleet pilalla eikä niitä ole kunnostettu. Kalpalinnan suunnitelmissa on myös ollut järjestää konsertteja ym. kovia ääniä aiheuttavia tapahtumia. Nämä kaikki vaikuttavat suoraan asumisen lisäksi myös minun yritykseeni; jos suurta meteliä tai tärinää oleva tapahtuma on tiedossa, minä joudun pitämään oman toimintani kiinni sen ajan. Yritykseni on siis menettänyt tulonsa noilta päiviltä eikä sitä kukaan korvaa. Moottoriurheilutapahtumat avaavat ovet myös luvattomille ajajille, näitä on jo tähän mennessä ollut useita tapauksia. Lisäksi Kalpalinnan tapahtumasuunnitelmat ovat ristiriidassa alueen rakennuttamisen suhteen.

Onko asuinalueelle kysyntää suurten tapahtumien keskelle?

Haluaako kukaan ylipäättään muuttaa asumaan ympärivuotisen hissien kolinan, talvella lumitykkien äänen äärelle tai asiakasliikenteen keskelle?

Edes alueen asukkaita ei informoida tapahtumista, joudumme itse päivystämään mitä seuraavaksi on tuloillaan, näin joudumme myös kunnan tekemisiä seuraamaan. Olen monesti ihmetellyt, että miksi suurista muutoksista ei voida tiedottaa suoraan asukkaille? Oli sitten kyseessä asuinalueeseen vaikuttava asia tai yksittäinen tapahtuma Kalpalinnassa. Lain mukaan naapureita pitää monessa asiassa kuulla, miksi ei tässäkin?

Tämä tuntuu todella epärealiselta toiminnalta kaikin tavoin. Eikö muutoksista haluta läpinäkyvästi informoida alueilla joita ne koskee, vaan pyritään pitämään hiljaiseloä valitusajan umpeutumiseen saakka?

Lisäksi usein kuulee puhuttavan ”Kalpalinnan maista”, joita myös mainostetaan kertomalla heidän upeista maastoista. Tämä tulisi ehdottomasti korjata, sillä vain osa alueesta kuuluu Kalpalinnan omistukseen, muut alueet ovat yksityisten omistuksessa. Kalpalinnan suunnitellut muutokset vaikuttavat suoraan muiden maiden omistajiin, eikä heitä ole kuultu mikä on tahtotila maiden käytön ja suosion suhteen.

Hämmästelenn suuressi näin valtavaa talorakennustarvetta ylipäättään. Janakkala ei ole kaupunki, tänne muuttavat ihmiset todennäköisemmin hakeutuvat ennemmin rauhallisen asuinalueen pariin kuin jatkuvaan vilinään. Ilveslinnan alue kokonaisuudessaan Kalpalinnan kera sijaitsee ison tien varrella, jossa vilkas liikenne. Samoin tehdasalueen meteli kantautuu hyvin alueelle. Vähähiidentien maalaisidyllin sekä asuinrauhan vuoksi me tänne muutimme ja toivon suuressi että näin saamme elää Janakkalassa jatkossakin.”

Vastine

Osayleiskaavan tavoitteena on sovittaa yhteen erilaiset maankäyttömuodot ja alueiden kehittämiseen kohdistuvat ristiriitaiset tavoitteet. Muistutuksessa tarkoitetun Kalpalinnan ja Ikaaloisten alueen osalta osayleiskaava sovittaa yhteen niin Kalpalinnan kehittyvän alueen mahdollistamisen kuin virkistyskeskustuksen, luonnonsuojelun, lähialueen olemassa olevan asutuksen, varautumisen mahdollisiin tulevaisuuden asumistarpeisiin sekä alueen maalaismaiseman ja –miljöö. Osayleiskaavan tavoitteena on siten erilaisten, kunnan tavoitteen mukaista kehitystä toteuttavien toimintojen mahdollistaminen ja yhteensovittaminen. Osayleiskaava ottaa huomioon Ikaaloisten ja Vähähiidentien nykyisen alueen ja asutuksen, alueelle on osoitettu varsin vähän muutoksia ja uutta rakentamista. Lisäksi Kalpalinnan alueen rakentamisalueet on rajattu siten, että niiden jo olemassa olevan asutuksen väliin jää häiriöitä ehkäiseviä tekijöitä, kuten maastonmuodot harjun muodossa ja metsäisenä säilyvä kaistale MUY-alueita.

Rakentamiseen osoitettujen alueiden kulku on tälläkin hetkellä osoitettu Kalpalinnan alueen kautta, eikä Vähähiidentien kautta. Näin on tarkoitus olla myös jatkossa. Alueen kulkuyhteydet tullaan järjestämään urheilu- ja virkistyspalvelujen VU-1 –alueen kautta kulkien Kalpalinnan alueen kautta Turengintielle. Osayleiskaavaan osoitettujen rakentamisalueiden rakentaminen ei siten lisää Vähähiidentien liikennettä tai sen aiheuttamia haittoja. Rakentamisalueet ja VU-1 –alueen käyttö tulee suunnitella tarkemmin asemakaavoituksen muodossa ennen alueiden rakentamista. Asemakaavoituksessa ratkaistaan alueen kunnallistekniikka ja kulkuyhteydet. Asemakaavoituksen keinoin on tarkoitus ohjata alueen tuottama liikenne alueen sisällä ja johtaa se Turengintielle.

Kyseessä on ihmistoiminnan vahvasti muokkaama alue. Kalpalinnan kehittäminen on kunnan kannalta hyvä ja mielenkiintoinen mahdollisuus. Osayleiskaavassa on pyritty mahdollistamaan alueen kehittäminen sovittaen se yhteen muiden lähistön toimintojen kanssa. Rakentaminen on järkevää keskittää jo muokatuille alueille, jotka ovat muodostuneet vuosikymmenten soranoton, maanrakennustöiden ja laskettelukeskustoiminnan seurauksena.

Harjualueella on pyritty sovittamaan yhteen erilaisia tarpeita. Kalpalinnan alueelle on osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen (VU-1) lisäksi alueen kehittämistä varten rakentamisalueita. Nämä alueet on osoitettu yksityisen maanomistajan alueelle, joka on varsin vahvasti muokattua ja syntynyt vuosikymmenten ihmistoiminnan vaikutuksen myötä. Alueella ei myöskään tällä hetkellä kulje yleisiä ulkoilureittejä, vaan kyse on yksityisellä maalla kulkevista yksityisteistä sekä poluista, joita ulkoilijat hyödyntävät. Tämän vahvasti kehittyvän alueen lisäksi harjualueelle on osoitettu varsin laajat metsäisiksi jäävät alueet.

RA-3 alue on arvioitu maastonmuodoiltaan ja rakennettavuudeltaan tarkoitukseen sopivaksi. Kalpalinnan omistajan tavoitteena on rakentaa alueelle erityisesti rinne- ja sisämaarakentamiseen soveltuvia ratkaisuja, joihin alue hyvin soveltuu. Rakentaminen on tarkoitus toteuttaa siten, että tarvitaan mahdollisimman vähän maaston muokkausta. Luonnossa liikkujia varten

valtaosa harjualueesta on osoitettu säilytettävän maankäytöltään ennallaan, metsäisenä alueena (kaavamerkinnöillä MUY ja MY), joka palvelee luonnossa liikkuja, virkistyskäyttöä ja alueen käyttöä jokamiehen oikeudella. Lisäksi todettakoon, että RA-3 –alueeksi osoitetun alueen sivuilla ei tälläkään hetkellä kulje yleisiä lenkkipolkuja, vaan kyse on yksityisen maanomistajan alueella kulkevista yksityisteistä, joita ulkoilijat hyödyntävät.

Muistutuksessa viitataan myös muistutuksen jättäjän yritystoiminnan edellytyksiin ja harjualueelle sijoittuvan rakentamisen vaikutuksesta siihen. Muistutuksessa tarkoitettu yritystoiminta tarkoittaa ilmeisesti ratsastusta ja muuta hevosiin liittyvää toimintaa. Todettakoon, että säännöllinen ratsastaminen, varsinkin yritystoimintana järjestettynä, ei ole katsottu kuuluvan jokamiehen oikeudenkäytäntöihin. Osayleiskaavalla ei arvioida olevan merkittävää haitallista vaikutusta tarkoitettuun yritystoimintaan, koska valtaosa harjualueesta jää edelleen metsäksi metsätalouden käyttöön. Alueelle on osoitettu myös ohjeellisia ulkoilureittejä. Tämän alueen käyttäminen on siten yritykselle edelleen mahdollista, mutta lähtökohtaisesti ei jokamiehen oikeuden perusteella, vaan alueen maanomistajien kanssa tehtävien sopimusten mukaan. Lisäksi yritystoiminta perusluonteeltaan sisältää oletuksen siitä, että toimintaa voidaan kehittää ja mukauttaa vallitseviin olosuhteisiin nähden. Kalpalinnan alueen kehittyminen voidaan nähdä hevospalveluiden tarjoajan näkökulmasta myös mahdollisuutena laajentaa toimintaa ja tehdä yhteistyötä alueen yrittäjien kanssa.

Loma-asutus ei luonteeltaan ole lähtökohtaisesti häiritsevää melua tuottavaa, kuten ei myöskään urheilu- ja virkistysalue. Lisäksi Vähähiidentien varren asutuksen ja Kalpalinnan alueelle osoitettujen rakentamisalueiden väliin jää kaavaehdotuksessa keskimäärin noin 100 m leveä metsäisenä säilyvä vyöhyke, joka osaltaan myös vähentää äänien kulkeutumista alueiden välillä. Myös alueen maastonmuodot toimivat osaltaan äänien kulkeutumista ehkäisevänä luonnollisena ääniesteinä. Vähähiidentietä läheisimmistä rakentamisalueista pääosa on sijoitettu siten, että ne sijoittuvat hiihtokeskusalueelle tai suppaan avautuvaan rinteeseen. Näiden rakentamisalueiden ja Vähähiidentien varren asutuksen väliin jää suurimmaksi osaksi harjualue, joka ehkäisee äänen kulkeutumista olemassa olevan asutuksen suuntaan. Voidaan siis arvioida, että osoitetuista rakentamisalueista ei aiheudu merkittäviä meluhaittoja tai muitakaan haittoja Vähähiidentien olemassa olevaa asutusta kohtaan. Kaavaehdotuksessa ei myöskään esitetä suuria muutoksia Ikaaloisten alueelle.

Osayleiskaavan ehdotuksessa ei esitetä merkittäviä muutoksia Ikaaloisten alueen maalaismaisemaan. Ikaaloisten aluetta koskevat muutokset ovat varsin pieniä nykytilanteeseen verrattuna. Alue on osoitettu osayleiskaavassa pääosin maa- ja metsätaloustaloustalouteen, maatilojen talouskeskuksiksi sekä kylämaiseksi asuinalueeksi, nykytilanteen mukaisesti. Merkittävimpiä muutoksia ovat Hiidenjoen varteen osoitettavat rantarakennuspaikat, jotka tulee kaavan emätilaselvityksen perusteella osoittaa maanomistajien tasapuolisen kohtelun takaamiseksi sekä nykyisen voimajohtolinjan viereen osoitettu uuden voimajohtolinjan ohjeellinen linjaus, joka toteuttaa maakuntakaavassa osoitettua yhteystarvetta. Näiden muutosten osoittaminen alueelle on välttämätöntä toisaalta maakuntakaavan toteuttamiseksi, toisaalta maanomistajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi. Näin ollen Ikaaloisten alueelle ja sen maalaismaisemaan on kaavaehdotuksessa esitetty niin vähän muutoksia kuin se on osayleiskaavan tavoitteiden toteuttamisen näkökulmasta mahdollista. Ikaaloisten alueen maalaismaisema ja -ympäristö tulee hyvin pitkälti säilymään nykyisen kaltaisena.

Osayleiskaavan tavoitteena on ollut sovittaa yhteen alueiden kehittämiseen ja käyttöön liittyviä, osin ristiriitaisia, tavoitteita. Osayleiskaavalla ei suositeta yksittäisiä yrittäjiä, vaan pyritään toimintojen yhteensovittamiseen siten, että alueella toimivan elinkeinotoiminnan edellytykset säilyvät ja kehittyvät. Muistutuksessa tarkoitettulla alueella tavoitteena on ollut yhteensovittaa niin kehittyvän Kalpalinnan alueen mahdollistaminen kuin myös huomioida muun yritystoiminnan sekä maa- ja metsätalouden harjoittamisen edellytykset mahdollisimman hyvin.

Vähähiidentietä ei ole tarkoitus katkaista, vaan kyseessä on jatkossa asuinpientaloalueen (AP) sisälle jäävä katu, joka on jo nykyisellään todettu melko kapeaksi. Kaavassa ei ole esitetty erikseen asemakaavoitettujen alueiden katuja, vain isommat väylät, kokoojakadut ja uudet linjaukset. Vähähiidentien linjaaminen Ilveslinnan alueen kautta on tulevaisuuteen varautuva ratkaisu, jonka perusteluja ovat mm. alueen lisääntyvä liikenne, Vähähiidentien alkupään kapeus ja kulkeminen aivan asutuksen vieressä sekä Vähähiidentien ja Turengintien liittymän vaarallisuus ja epäselvyys. Vähähiidentien alkupää on kapeuden lisäksi turvaton väylä esimerkiksi kevyelle liikenteelle. Osayleiskaavan ratkaisu on siis tulevaisuuteen varautuva ratkaisu, jolla on pyritty löytämään mahdollisimman hyvä ja hyväkuntoinen kulkuyhteys tielle. Muistutuksessa viitataan myös matkan lisääntymiseen. Todettakoon, että kyseinen tien linjaus lisää matkaa Turengin suuntaan n. 200 m ja valtatie 3 suuntaan matka pysyy ennallaan, joten voidaan arvioida vaikutuksen ajoneuvoliikenteelle olevan vähäinen. Kevyen liikenteen käyttöön on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti, joka kulkee Kalpalinnan alueelta Vähähiidentietä pitkin kohti Mäntyniemen aluetta ja sitä kautta Turenkia. Reitti on lyhyempi kuin ajoneuvoliikenteen reitti, joten se myös osaltaan kannustaa kävelyyn tai pyöräilyyn.

Ilveslinnanrannan alueen osayleiskaavaratkaisu perustuu alueella vireillä olevaan asemakaavoitukseen. Kyseessä on alue, joka osaltaan monipuolistaa Janakkalan kunnan tonttien ja asumisen mahdollisuuksia merkittävästi. AP-alueen ja pellon väliin jää puustoinen kaistale M-alueelta, joka vähentää ratkaisun maisemavaikutusta olennaisesti sekä ehkäisee häiriöiden kantautumista suunnitellulta alueelta Vähähiidentien varren nykyiseen asutukseen. Alueen liikenne on suunniteltu ohjattavan Mäntyniemen aluetta kohden ja sieltä Vähähiidentielle ja osayleiskaavaratkaisun mukaisesti Ilveslinnan katuverkolle. Alueen liikennetarkistusta ja liikennetarkistusta käsitellään tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä, mutta alueelle suunniteltujen asuintalojen määrä on maltillinen, ja sen vaikutukset liikenteeseen on arvioitu vähäisiksi. Arvioidaan myös, että liikennettä ei juuri suuntaudu Vähähiidentietä pohjoiseen, joten vaikutus tien varren nykyisille asukkailla arvioidaan vähäiseksi.

Hiidenjoen kuntoa ja rannan soveltuvuutta asumiseen tarkastellaan alueen asemakaavaprosessissa tarkemmin. Osayleiskaavaratkaisu mahdollistaa alueen kehittämisen asumiseen. Mikäli asemakaavoituksen yhteydessä joen kunto todetaan rantarakentamiseen soveltumattomaksi, hankkeesta luovutaan. Ilveslinnanrannan asemakaava on hyväksytty valtuustossa 13.12.2021 § 174. Huomautettakoon myös, että Hiidenjoen varressa sijaitsee jo asutusta ja loma-asutusta, ja veden laadun ei yleisesti tiedetä aiheuttaneen suurempia ongelmia. Yleisesti ottaen voidaan todeta myös, että taajamien läheisyydessä sijaitsevat omarantaiset asuinrakennuspaikat ovat hyvin haluttuja, ja että ne monipuolistavat kunnan tonttitarjontaa merkittävästi. Tähän osayleiskaavaan on tehty myös kattavat luontoselvitykset, joissa on tutkittu viitasammakon esiintymistä Hiidenjoella. Lajin esiintymät on osoitettu kaavakartalle lajin esiintymät turvaavin kaavamerkinnöin ja –määräyksin. Asia huomioidaan myös alueen asemakaavoituksessa.

Osayleiskaavalla varaudutaan pitkälle tulevaisuuteen. Niinpä siinä varaudutaan mahdollisiin asumisen tarpeisiin pitkälle tulevaisuuteen. Osayleiskaavassa on tutkittu asuinrakentamiselle sopivia alueita, ja todettu muistutuksessa tarkoitetun AP-alueen olevan sellainen, sekä sijaintinsa, ominaisuuksiensa kuin infrastruktuurin läheisyyden vuoksi. AP-alueen osoittamisella varaudutaan mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin asumiseen liittyen. Kaavaa laadittaessa ei voida varmuudella ennustaa tulevaisuutta, joten siinä pyritään varautumaan ja mahdollistamaan mahdollisia kehityspolkuja. Osayleiskaavan kaavamerkintä ei siten tarkoita alueen rakentamista eikä sitä, että sille olisi juuri nyt havaittavissa olevaa kysyntää. Kyseessä on pitkälle tulevaisuuteen varautuva AP-alueen osoittaminen, jonka rakentaminen ja käyttö saattaa tulla jossakin vaiheessa ajankohtaiseksi, mikäli asiaan ilmenee kysyntää. Kyseessä on siis alueen asemakaavoituksen ja rakentamisen mahdollistava merkintä, ei päätös näin tekemisestä. APRA-3 alue puolestaan liittyy Kalpalinnan alueen kehittämisen suunnitelmiin. Muistutuksessa tarkoitettujen alueiden ympärille ja ulkopuolelle on osoitettu laajoja virkistys-

käyttöön tarkoitettuja lähivirkistysalueita (VL) sekä hieman kauemmas harjualueelle metsätaloustaloudessa säilyviä alueita (MY ja MUY), jotka myös mahdollistavat ulkoilun ja jokamiehen oikeudella tapahtuvan käytön. Harjualueelle on lisäksi osoitettu ohjeellisia ulkoilureittejä. Näin ollen rakentamisalueista huolimatta, alueelle on osoitettu varsin laajoja ja kattavia virkistykseen soveltuvia alueita. Todettakoon myös, että valtaosa muistutuksessa tarkoitettua AP-alueesta on osoitettu peltoalueelle. Osa alueesta sijoittuu nykyään metsää kasvavalle alueelle, jossa tällä hetkellä sijaitsee mm. hakkuuaukea. AP-alueen kohdalla ei siten pääosin ole kysymys erityisen hyvin virkistykseen soveltuvasta alueesta. Alue on lisäksi tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Asemakaavoituksen yhteydessä suunnitellaan tarkemmin alueen rakenne, kunnallistekniikka ja mm. virkistysalueet.

Muistutuksessa toivotaan muuttamaan kaavaehdotukseen osoitettua uuden ohjeellisen voimajohtolinjan sijaintia. Merkinnällä on osoitettu maakuntakaavan mukainen ohjeellinen uusi voimajohtolinja (110 kV). Maakuntakaavan merkintä perustuu Elenia Oy:n ilmoittamaan tarpeeseen. Linjan sijainti on merkitty ohjeellisenä sijaintina tähän osayleiskaavaan. Osayleiskaavan ehdotus toteuttaa merkinnän osalta maakuntakaavaa, eikä muutoksia tehdä. Kaavaehdotukseen osoitettu uuden voimajohtolinjan sijainti on ohjeellinen, ja tarkemmat ratkaisut voimajohtolinjan sijoittumisesta maastoon tehdään linjan mahdollisessa suunnittelu- vaiheessa, jos linjaa aletaan toteuttamaan.

Muistutuksessa viitataan Kalpalinnan alueella järjestettyihin moottoriurheilutapahtumiin ja niiden melulupiin sekä mahdollisiin muihin melua aiheuttaviin tapahtumiin, kuten konsertteihin. Kalpalinnan alue on rakentamisalueita lukuun ottamatta osoitettu merkinnällä VU-1 Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue. Alueen kaavamerkintä sallii urheilu- ja virkistyspalvelut sekä tätä pääkäyttötarkoitusta varten tapahtuvan pienimuotoisen rakentamisen. Alueen yksityiskohtaisempi käyttö tulee järjestää asemakaavalla. Aluetta suunniteltaessa ja hoidettaessa on turvattava maiseman ja luonnon erityispiirteiden säilyminen. Kaavamerkintä ei mahdollista alueen muuttamista moottoriurheilutoimintaan, johon tarvitaan ympäristölupa. Maastoliikenneluvan ja meluilmoituksen mukaan tapahtuvaan satunnaiseen toimintaan kaavamerkinnällä ei oteta kantaa. Lähtökohta on se, että alueen pääkäyttömuoto on ilman moottorikäyttöisiä ajoneuvoja tapahtuva toiminta, joka edellyttää siten toiminnanharjoittajalta yo. erillisten lupien saamista. Kaavamerkintä ei mahdollista myöskään suurten ja runsaasti melua tuottavien konserttien järjestämistä, joihin toiminnanharjoittajalta vaaditaan erillisten lupien saamista. Näin ollen kyseisiin asioihin ei voida ottaa kantaa kaavamerkinnöissä osayleiskaavan voimin, vaan alueen pääkäyttötarkoituksesta poikkeavaan, melua aiheuttavaan toimintaan, tarvitaan erillisiä lupia, jotka käsitellään eri lupaprosesseissa.

Osayleiskaavasta, sen vaiheista ja myöskin muista julkisista lupaprosesseista tiedotetaan alueen maanomistajia asianmukaisesti lakien edellyttämällä tavalla, joihin kuuluvat mm. kirjeet ja kuulutukset. Kunta ei ota kantaa Kalpalinnan yrittäjien toiminnasta liittyvään tiedottamiseen. Kyseessä on asia, joka ei kuulu osayleiskaavan laatimisen piiriin.

Osayleiskaavoituksessa on nimenomaisesti pyritty kuuntelemaan alueen maanomistajia ja yhteensovittamaan alueiden käyttöön liittyviä erinäisiä tavoitteita. Osayleiskaavaratkaisussa tämä voidaan havaita siten, että Kalpalinnan alueella mahdollistetaan nykyaikaisen urheilu- ja virkistyspalvelujen keskuksen kehittäminen yhdessä rakentamisalueiden kanssa, mutta toisaalta lähistön muiden maanomistajien alueet on osoitettu pääosin maa- ja metsätaloustalouteen sekä kylämaiseen asutukseen. Yleiskaavoituksessa on kyse tavoitteiden yhteensovittamisesta ja mahdollistamisesta yhden toimijan näkemysten toteuttamisen sijaan.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö Piia Tuokko

VASTINE
4.5.2023

Muistutus 8 (27.5.2021)

Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

"Vastustan Kalpalinnan VU-1 alueen kaavoittamista alueen pohjoislaidalta APRA-3 ja RA-3 alueiksi. APRA-3 alue rajautuu oman tonttini rajaan ja kyseinen kaavamerkintä mahdollistaisi tuolle alueelle loma- ja vakituisen asutuksen rakentamisen. RA-3 alue on aivan oman tonttini rajan tuntumassa ja kyseiselle alueelle jatkossa olisi mahdollista rakentaa vapaa-ajan asutukseen soveltuvia rakennuksia.

Jos alueelle rakennetaan asutusta, siitä aiheutuu varmasti Vähähiidentielle jatkossa häiriö-ääntä ja liikennettä. Sillä tämä nykyinen maalaismaisema pilataan. Huoli on myös että jos alueelle tulee loma-asutusta, varsinkin vuokramökkejä, niistä kantautuu varmasti suurta meteliä sekä häiriökäyttäytymisiä. Ikaaloisten alueen maalaisidylli tulee siis pitää nykyisellään.

Kalpalinnan hiekkakuopalta tuleva tie tulee myös osittain tonttini läpi ja menee rajaa pitkin. Tämä tie ei ole moottoriajoneuvoille olevassa käytössä, mutta tälle tielle tulee varmasti lisää liikennettä, jos näille alueille aletaan rakentamaan. RA-3 alueeksi kaavoitettu alue on todella syvä ja jyrkkä sola, joka pilataan rakentamalla siihen rakennuksia. Näillä alueilla on paljon luonnossa liikkujia. Liikkujia on niin kävelijöitä, pyöräilijöitä kuin ratsastajia, joten alue pitää pitää Urheilu ja virkistys palvelujen alueena ja kehittää sitä."

Vastine

Rakentamiseen osoitettujen alueiden kulku on tälläkin hetkellä osoitettu Kalpalinnan alueen kautta. Liikenne alueelle ei tälläkään hetkellä kulje Vähähiidentien kautta. Näin on tarkoitus olla myös jatkossa. Alueen kulkuyhteydet tullaan järjestämään urheilu- ja virkistyspalvelujen VU-1 –alueen kautta kulkien Kalpalinnan alueen lävitse Turengintielle. Osayleiskaavaan osoitettujen rakentamisalueiden rakentaminen ei siten lisää Vähähiidentien liikennettä tai sen aiheuttamia haittoja. Rakentamisalueet ja VU-1 –alueen käyttö tulee suunnitella tarkemmin asemakaavoituksen muodossa ennen alueiden rakentamista. Asemakaavoituksessa ratkaistaan alueen kunnallistekniikka ja kulkuyhteydet. Asemakaavoituksen keinoin on tarkoitus ohjata alueen sisäinen liikenne ja johtaa se Turengintielle.

Loma-asutus ei luonteeltaan ole lähtökohtaisesti melua tuottavaa. Lisäksi Vähähiidentien varren asutuksen ja muistutuksessa tarkoitettujen Kalpalinnan alueelle osoitettujen rakentamisalueiden (RA-3, R-1 ja APRA-3) väliin jää kaavaehdotuksessa keskimäärin noin 100 m leveä metsäisenä säilyvä vyöhyke, joka osaltaan myös vähentää äänien kulkeutumista alueiden välillä. Myös alueen maastonmuodot toimivat osaltaan äänien kulkeutumista ehkäisevänä luonnollisena ääniesteenä. Muistutuksessa tarkoitetuista rakentamisalueista pääosa on sijoitettu siten, että ne sijoittuvat hiihtokeskusalueelle tai suppaan avautuvaan rinteeseen. Tarkoitettujen rakentamisalueiden ja Vähähiidentien varren asutuksen väliin jää suurimmaksi osaksi harjua, joka ehkäisee äänen kulkeutumista olemassa olevan asutuksen suuntaan. Voidaan siis arvioida, että osoitetuista rakentamisalueista ei aiheudu merkittäviä meluhaittoja tai muitakaan haittoja Vähähiidentien olemassa olevaa asutusta kohtaan. Kaavaehdotuksessa ei myöskään esitetä suuria muutoksia Ikaaloisten alueelle.

Janakkalan kunta Kunnanvirasto
Juttulantie 1
14200 TurenkiPuh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

RA-3 -alueen on arvioitu olevan maastonmuodoiltaan ja rakennettavuudeltaan tarkoitukseen sopivaksi. Kalpalinnan omistajan tavoitteena on rakentaa alueelle erityisesti rinnerakentamiseen soveltuvia ratkaisuja mahdollisimman vähin maaston muokkauksin. Sellaiseen alueen on todettu soveltuvan hyvin. Luonnossa liikkujia varten valtaosa harjualueesta on osoitettu säilytettävän maankäytöltään ennallaan, metsäisenä alueena (kaavamerkinnoillä MUY ja MY), joka palvelee luonnossa liikkujia, virkistyskäyttöä ja alueen käyttöä jokamiehen oikeudella. Lisäksi todettakoon, että RA-3 -alueeksi osoitetun alueen sivuilla ei tälläkään hetkellä kulje yleisiä lenkkipolkuja, vaan kyse on yksityisen maanomistajan alueella kulkevista yksityisteistä, joita ulkoilijat hyödyntävät. Ulkoilureittien säilyminen ja kehittäminen on myös alueen toiminnanharjoittajien etu eli reitit ja niiden jatkumo eivät ole häviämässä alueelta minnekään.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

VASTINE
4.5.2023

Muistutus 9 (28.5.2021)

Vastine muistutukseen Rastila-Rastikankaan osayleiskaavan ehdotuksesta

Esitän seuraavat huomioni muistutuksena Rastila-Rastikankaan osayleiskaavaehdotuksesta:

1. Rantarakennuspaikka:

Kiitän Kansola-tilan perustamista koskevien tietojen huomioon ottamisesta rantarakennuspaikan määrittämisessä. Pyydän kuitenkin, että rakennuspaikka siirretään keskelle Kansolan rantamaa-alueetta (rantasuota). Siten mahdollistetaan helpompi (lyhyempi) kulku (tieyhteyden luominen) omaa kiinteistöäni käyttäen sekä kylätieltä (Vähähiidentie) että tilan talouskeskuksesta rantarakennuspaikalle. Samalla mökille syntyisi mahdollisuus parempaan yksityisyyteen ja rauhaan suhteessa vieressä oleviin rantarakennuspaikkoihin (mökkeihin).

2. Kansolan metsä ja Kansolan harjulle esitetty ulkoilureitti:

Metsän yleiskaavaklassifiointi muutetaan kaavaehdotuksessa metsätalouskäyttöä tarkoittaneesta merkinnästä merkinnäksi MY alueelle identifioidujen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden ("luo") vuoksi (kolme aluetta). Lisäksi Kansolan harjulle on merkitty ulkoilureitti. Vastustan ehdottomasti ulkoilureittimerkintää, ja pyydän sen poistamista Kansolan harjulta. Sen sijaan reitille voidaan helposti löytää vaihtoehtoinen, ja tarkoitukseensa paremmin sopiva reitti Kalpalinna-kiinteistön ja Janakkalan kunnan omistuksessa olevan metsän kautta (esimerkiksi Kalpalinna Oy:n alueen kehittämissuunnitelmassa olevan näköalaravintolan kautta, mikä samalla hyödyttäisi Kalpalinna Oy:n liiketoimintaa, tai hyödyntäen Kalpalinna-kiinteistölle raivattuja kulkyhteyksiä ja alueen uusia suunnitelmia täten edelleen yhdistäen Raimansuolta päin tulevan reitin Ilveslinnan asuinaluepellon luo johtavalle rinnepolulle, joka on nykyisin Janakkalan kunnan omistuksessa.) Reittiä ei tule merkitä Kansolan harjulle, koska se on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi. Erittäin kapean harjun laella kulkeva ulkoilureitti, jota lisääntyvät ulkoilijamäärät – myöskin maastopyöräilijät ja valitettavasti jotkut moottoripyöräilijät - käyttävät, tuhoaa erittäin herkkää harjuluontoa (mm. jäkäliä, sammalia, muita herkkiä "luo"-alueen kasveja), ja täten myös sitä hyödyntäviä eliöitä (hyönteisiä, jne). Luonnollisesti myös alueen puusto kärsii puunjuurien vaurioituessa ja alueen puuston luonnollinen uusiutuminen häiriintyy puuntaimien kärsiessä. Tämä kehitys on jo nähtävillä alueella parin viime vuoden aikana huomattavasti lisääntyneen ulkoilijamäärän seurauksena (mm. isoja koiria juoksutetaan vapaana harjulla ja rinteillä, vaikka se on lainvastaista). Kansolan harjua ei oltu identifioitu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi ("luo") silloin, kun maakuntakaava tällä ulkoilureittimerkinnällä on valmisteltu. Täten reitin poisto harjulta on mahdollista. Reittimerkintä vaikeuttaisi myöskin omia suunnitelmiani metsäni käytön osalta. Jo aikaisemmassa kaavassa myöskin kiinteistöni päälle erheellisesti tehty Kalpalinnan hiihtokeskuksen aluetta tarkoittanut merkintä ja muut vastaavat virheelliset ilmaisut ovat jo useasti estäneet metsälleni suunnittelemani toimenpiteet. Näin ei tule tapahtua vastaisuudessa.

3. Harjualueesta käytetty nimistö:

Pyydän, että kaavassa käytetään harjualueen erillisharjuista ja mäenhuipuista niiden alkuperäisiä, vuosisatoja vanhoja historiallisia nimiä, jotka ovat esiintyneet kautta vuosisatojen kartoissa ja mm. historiallisessa tutkimuksessa ja kirjoituksessa: esimerkiksi Kiianlinna, Ingosenlinna, ja erityisesti Kansolan harju, joka ei ole osa Kalpalinnaa. Kalpalinna on 1960-luvulla muodostettu kiinteistö, ja tällä hetkellä myös liikeyritys, mutta ei koko harjualueen nimi eikä kata alueen muiden maanomistajien alueita. Kaavassa oleva nimistö on tärkeä mm. omistuspohjan ja siihen liittyvän päätäntävällän selventämiseksi alueen yrittäjien ja alueella liikkuvien mielissä.

Janakkalan kunta Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 TurenkiPuh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

4. Uusi voimajohtolinja:

Toivon, että Janakkalan kunta pyrkii muuttamaan kaavassa olevan uuden voimajohtolinjauksen, joka ilmeisesti syöttäisi sähköä Harvialasta joen yli Ikaaloisten, mm. Raition ja Kansolan peltoja pirstoen, Moreenin teollisuusalueelle päin, siten, että linjalle etsitään vaihtoehto muualta kuin joen yli Harvialasta sähköä syöttäen. Täten Ikaaloisten peltoja pirstoisi ainoastaan jo nykyisin oleva voimajohtolinja, jonka varoalueita mm. levennettiin kymmenisen vuotta sitten. Linja jo nykyisellään vaikeuttaa alueen maanomistajien maankäyttöä, ja voimajohtolinjoilla oletetaan olevan kielteisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen.

5. Yhdystie Kauriinmaa-Virala harjuaalueen yli:

Kuvassa nro 55 sivulla 59 on edelleen yhdystieluonnos Harvialan (Kauriinmaan/Harvialan ja Viralan yhdistämiseksi rautatien, joen ja harjuaalueen yli). Jo aikanaan Pöyryn konsulttiselvityksen käsittelyn yhteydessä on käsitteäkseni todettu tien olevan epärealistinen, mitä se mm. linjauksensa osalta onkin nyt ja tulevaisuudessa entistä pahemmin alueen asutuksen lisääntyessä nykyisen osayleiskaavan mukaisesti. Linjaus tulisi poistaa.

6. Kiianlinnan rinteessä oleva Ebbien perheen pojan hauta:

Kiianlinnan rinteessä ns. Ebbin majalta jonkin matkaa rinnettä alaspäin oleva Ebbin perheen pojan hautapaikka tulisi merkitä karttaan asianmukaisin merkinnöin sen lainmukaisen hautarauhan turvaamiseksi.

7. Kalpalinnan hiihto- ja alamäkipyöräilykeskuksen kehittämiselle varattu harjuaalue:

Kalpalinnan liiketoiminnasta kaavaehdotuksessa esitetyt suunnitelmat voimistavat alueen asukkaissa parin viime vuoden aikana heränneen huolen harjuaalueen turmelemisesta ja huolen sen vaikutusalueen säilymisestä terveellisenä, rauhallisena ja turvallisena asuinaalueena siellä jo oleville asukkaille ja alueelle suunniteltujen uusien asuinaalueiden, kuten Ilveslinna ja Ilveslinnan ranta, asukkaille. -- Olemme jo moninaisissa aikaisemmissa lausunnoissamme Janakkalan kunnalle (mm. mielipiteet kunnan myöntämistä meluluvista Kalpalinnassa järjestettyjä moottoriurheilutapahtumia varten) ilmaisseet huolestamme Kalpalinnan liiketoiminnan kielteisistä vaikutuksista, mm. riski pohjavedelle (sekä laadullisesti että jopa määrällisesti). Kalpalinnan hiihtokeskukselle aikanaan myönnettyä vedenottolupaa tulisi tarkastella uudelleen ottaen huomioon, että mm. hiihtokeskuksen nykyisten lukuisten lumetustyykkien vedenkulutus lienee suurempi kuin aikaisempien, ja lähistön kotitalouksien kaivojen veden riittävyys tulee turvata myöskin hyvin alhaisen pohjaveden korkeuden talvina (kuten 2019-20), joita sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä todennäköisesti tulevaisuudessa on useammin kuin aikaisemmin. -- Lähiympäristön kotitaloudet käyttävät puhdistamatonta kaivovettä omista kaivoistaan, joten pohjaveden pilaantumattomuus ei myöskään saisi vaarantua Kalpalinnassa. -- Samasta syystä Kalpalinnan jäteveden käsittely olisi järjestettävä jo ennen sen osa-alueiden (rakennusryppäiden) mahdollista kunnalliseen verkostoon liittämistä siten, että nykyistä vaaraa käsittelemättömän jäteveden valumisesta vanhoista 1960-luvulla naapurin rajalle rakennetuista sementtirengaslokakaivoista kiinteistöni Kansolan metsärinteeseen ("luo"-suppa) ei olisi. -- Kalpalinna Oy:n suunnitelmien mukaiset moottoriurheilutapahtumat ja niihin liittyvät harjoituspäivät, joiden lähiympäristölle ja sen asukkaille aiheuttama merkittävä melu-, pöly- yms. haitta on jo koettu kahtena kesänä, eivät sovi tälle harjuaalueelle. Kunnan tulisi selkeästi rajata harjuaalueen käyttö sekä alueen asukkaita että luonnonympäristöä vahingoittamattomaan käyttöön, ja valvoa veloitteen toteuttamista. Alueella tapahtuva liiketoiminta on muuten mm. kaavan yleisten strategisten tavoitteiden ja veloitteiden vastaista. -- Käsitteäkseni myös harjuaalueelle suunnitellut rakennushankkeet, mikäli ne toteutuvat, tulevat laajalti turmelemaan harjuaalueen, jolla on mm. useita "luo"-alueiksi identifioituja alueita, sille rakennettavan infrastruktuurin, lisääntyvän autoilun, ja muilla moottoriajoneuvoilla tapahtuvan liikenteen, ja mahdollisesti jopa tuhansiin kasvavien alueella asuvien/liikkuvien henkilöiden ja heidän toimintansa vuoksi. Toivoisin kunnan olevan realistinen harjuaalueen kaavaan merkittävän kehittämispotentiaalin suhteen, ja ottavan

huomioon tulevaisuuden kehittämisen kannalta jo yleisesti kaikista arvokkaimmaksi todetun luonnonympäristön säilyttämisen. Sen on todettu tuovan myöskin taloudellisesti parhaan tuoton aluekehityksessä pitkällä aikavälillä, myöskin ottaen huomioon nykytrenditkin (ihmisten halu liikkua vapaasti turmelemattomassa luonnossa). Ilveslinnan ja mm. Ilveslinnan rannan asuinalueiden markkinoinnissa vieressä oleva moottoriurheilukeskus ja muut keskuksen lieveilmiöt, mm. lumetuksenkin talvella aiheuttama öinenkin melu ja kosteus, eivät huokuttele maaseudulta rauhaa ja terveellistä asuinympäristöä hakevia hyviä veronmaksajia, päinvastoin. -- Kalpalinna toimi talvisena hiihtokeskuksena 1960-luvulta viime vuosikymmeniin, jolloin sen aiheuttama häiriö rajoittui talveen, ja sitä siedettiin. Kaavassa tulisi rajoittaa harjuaalueen (Kalpalinna-kiinteistön alue) tulevaakin käyttö tasavertaisesti kaikille avoimeksi melua, pölyä ja muita ilmansaasteita ja häiriötä aiheuttamattomaksi, ja pohjavettä pilaamattomaksi virkistysalueeksi, joka saisi siten palata mahdollisimman luonnonvaraiseksi kuten oli jo tapahtumassa alueella viime vuosikymmeninä. Lukuisat alueen asukkaat ovat ilmaisseet tämän Janakkalan kunnalle jo useita kertoja. Sen tulisi heijastua myös kaavoituksessa. Alueelle kaavassa suunnitellut mm. lukuisat asuinkäyttöön tulevat alueet, yms. merkittävät muutoshankkeet tulisi rajoittaa aluetta turmelemattomaan mittakaavaan, ja rajata esimerkiksi nykyiselle Kalpalinnan hiekkakuoppa-alueelle, joka ensin metsitettäisiin ja ennallistettaisiin. -- Kalpalinnan rakennushankkeet vaarantavat myös alueen kulttuuri-historiallisesti merkittävän arkeologisen perinnön. Se saattaa kadota lopullisesti, ellei ensin suoriteta perusteellisia arkeologisia identifiointeja ja tarvittaessa kaivauksia.

8. Kaikkien kuntalaisten, ja erityisesti vanhemman väestön, tasavertaisten kaavaehdotukseen tutustumismahdollisuuksien vuoksi toivoisin, että kaavavalmistelusta tiedotettaisiin edelleen kaikille kotiin kirjallisesti postitse. Edelleen on vanhempaa väestöä, joka eivät pysty hankkimaan tietoa netistä."

Vastine

1. Tilalle osoitettu rantarakennuspaikka on osoitettu tilan itälaitaan, koska nykyisen rantasuunnittelukäytännön mukaan pyritään rantojen suunnittelussa mahdollisuuksien mukaan luomaan rakennuspaikoista yhtenäisiä laajempia korttelialueita, joka mahdollistaa vapaana ja luonnonmukaisena säilyvien rannanosien suuremman osuuden. Sen vuoksi muistutuksen antajan tilan 165-443-2-69 rantarakennuspaikka on osoitettu tilan 165-443-2-90 rajalle, jolloin molemmille tiloille osoitetut rakennuspaikat muodostavat laajemman rantarakentamisen korttelin. Toisaalta, muistutuksen antajan tilan rakennuspaikkaa ei ole järkevää osoittaa myöskään tilan länsiosaan, tilan 165-443-2-83 rajalle rakennetun rakennuspaikan viereen, koska tilan 165-443-2-69 ranta-alueen länsiosassa on kaavaehdotuksessa luo-4 merkintä kuvaten viitasammakon esiintymisaluetta, joka rajoittaa rannan käyttämistä. Kaavaehdotukseen osoitetun rakennuspaikan siirtäminen tilan ranta-alueen keskelle muistutuksen mukaisesti ei ole rantasuunnittelukäytännön mukaan tavoiteltavaa. Myöskään alueen rakennettavuudessa ei ole suuria eroja, joka perustelisi ratkaisua siirtää rakennuspaikka keskelle. Kaavaehdotukseen osoitettu rakennuspaikan sijainti on siten ainoa järkevä sijainti tilan rakennuspaikalle. Rakennuspaikalle kulkeva tie lienee mahdollista tarvittaessa toteuttaa myös yhteistyönä viereisen tilan 165-443-2-90 rakennuspaikan kanssa. Näin ollen, tilan 2-69 rakennuspaikka on järkevää säilyttää kaavaehdotuksessa esitetyllä sijainnilla.

2. Muistutuksessa tarkoitetun tilan alue on kaavaehdotuksessa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Alueella on sallittu vain maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Kaavaluonnoksessa alue oli osoitettu merkinnällä maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta sekä erityisiä ympäristöarvoja (MUY). Kaavaluonnoksessa ei ollut osoitettu ko. merkinnän alueille ulkoilun ohjaamisen keinoja (esim. ulkoilureittejä), vaan ohjaamisen tarve oli osoitettu kaavamerkinällä. Kaavaehdotukseen ratkaisua on tarkennettu osoittamalla kaavakartalle ohjeellisia ulkoilureittejä, ja vaihtamalla kaavamerkintä MY:ksi. Alueella on havaittu kaavan selvityksissä

monipuolisia luonnonarvoja (osoitettu kaavaan luo-alueina), joiden vuoksi alue osoitetaan MY-merkinnällä tavanomaisen maa- ja metsätalousalueen sijaan. Kaavaselostuksen mukaan Kansolansuon lähialueen ympäristö on osoitettu MY-alueena, koska alueella on luontoselvityksen perusteella todettu olevan luontoarvojen keskittymä (supat, harjanne, lajisto). Kyseinen merkintä ei rajoita metsien käyttöä metsätalouteen, metsien käyttöä kaava-alueella ohjaa edelleen kaavan vahvistumisen jälkeen metsälaki.

Muistutuksen kohteena olevan tilan eteläreunan läpi on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti. Kyseinen reitti on osoitettu kulkemaan polkua pitkin, joka on jo nykyisin alueella jokamiehen-oikeuden perusteella liikkuvien runsaassa käytössä. Nyt ulkoilureitti vain osoitetaan ohjeellisesti kaavakartalle, maastoon kaavaehdotuksen mukainen merkintä ei tuo muutoksia. Mahdollinen ulkoilureitin rakentaminen/parantaminen ja esimerkiksi opasteiden asettaminen on edelleen maanomistajan tahdon varassa, ja edellyttää sopimusta asiasta. Vaikka ulkoilureittiä ei osoitettaisi kaavaehdotuksessa, kyseisen polun käyttö jatkuisi jokamiehen-oikeuden perusteella edelleen. Merkintä ei siten aiheuta tilalla muutoksia, mutta selkeyttää harjua-alueen ulkoilureitistön tilannetta ja jatkuvuutta. Ohjeellinen ulkoilureitti kulkee kaavaehdotukseen osoitetun luo-alueen läpi. Kyseinen kohde on esitetty kaavan luontoselvityksessä (Kotkansiipi, 2020) kohteena 8, Kansolan harjumetsä, jonka luonnonarvot muodostuvat pääosin alueen puustosta ja lahoppuustosta, joihin ohjeellisella ulkoilureitillä ei ole merkittäviä vaikutuksia. Osoitetun ohjeellisen ulkoilureitin linjaus toteuttaa myös maakuntakaavan linjausta.

3. Muistutuksessa esitetään harjua-alueesta käytettävän nimistön muuttamista. Kaavakartalla ei erikseen käytetä paikannimistöä. Kaavaselostuksessa puolestaan käytetään alueen vakiintuneita ja maantieteellisiä nimiä.

4. Muistutuksessa toivotaan muutettavan kaavaehdotukseen osoitettua uuden ohjeellisen voimajohtolinjan sijaintia. Merkinnällä on osoitettu maakuntakaavan mukainen ohjeellinen uusi voimajohtolinja (110 kV). Maakuntakaavan merkintä perustuu Elenia Oy:n ilmoittamaan tarpeeseen. Linjan sijainti on merkitty ohjeellisena sijaintina tähän osayleiskaavaan. Osayleiskaavan ehdotus toteuttaa merkinnän osalta maakuntakaavaa, eikä muutoksia tehdä. Kaavaehdotukseen osoitettu uuden voimajohtolinjan sijainti on ohjeellinen, ja tarkemmat ratkaisut voimajohtolinjan sijoittumisesta maastoon tehdään linjan mahdollisessa suunnitteluvaiheessa, jos linjaa aletaan toteuttamaan. Myös ympäristövaikutusten arviointi tulee toteutettavaksi voimajohtohankkeissa.

5. Muistutuksessa viitataan kaavaehdotuksessa esitettyyn kuvaan, jossa on esitetty ote Hattulan, Hämeenlinnan ja Janakkalan yhteisestä kasvukäytävä-rakennemallista. Kyseessä on vuonna 2014 tehdyn rakennemallin tieyhteyden selvitystarve. Kyseessä on varsin yleispiirteinen selvitystarve, ja konkreettista tarvetta ei ole ilmennyt, joten tässä kaava-alueen maankäyttöä pitkällä tähtäimellä ohjaavassa osayleiskaavassa ei nähdä tarpeelliseksi varautua kyseiseen tieyhteyteen. Tieyhteyden selvitystarve on siten edelleen olemassa rakennemallin mukaan, mutta sille ei ole nähtävissä konkreettista tarvetta. Osayleiskaavaan kyseistä yhteyttä ei ole osoitettu.

6. Kiianlinnan rinteessä olevaa hautapaikkaa ei ole tunnistettu kaava-alueelle v. 2019 tehdyssä arkeologisessa inventoinnissa muinaisjäännöskohteeksi, eikä sitä näin ollen ole osoitettu kaavan sm-merkinnällä.

7. Muistutuksessa myös viitataan vahvasti ja pitkästi Kalpalinnan toimintaan, jonka katsotaan olevan alueelle varsin kielteistä ja aiheuttavan monenlaisia haittoja, mm. terveydelle, turvallisuudelle, pohjavedelle, luonnonympäristölle ja ihmisille muutenkin esimerkiksi melu- ja pölyhaittojen muodossa. Muistutuksessa kritisoidaan alueen kehittämistä ja vaaditaan mm. Kalpalinnan alueelle osoitettujen rakentamisalueiden poistamista osayleiskaavasta.

Osayleiskaavaa varten on tehty kattavat luontoselvitykset, turvattu luontoarvot osoittamalla ne kaavamerkinnoin ja -määräyksin sekä yhteensovitettu alueella ja sen lähiympäristössä kohtaavat monipuoliset tavoitteet maankäytölle asumisen, virkistykseen, luonnonsuojelun ja

kehittyvän Kalpalinnan alueen muodossa. Alueen arvokkaiden luontoarvojen säilyminen on turvattu osayleiskaavalla. Kalpalinnan kaltainen kehittyvä virkistys- ja matkailualue, jolla on merkittävää kehityspotentiaalia, on kunnan kannalta hyvä, mielenkiintoinen ja tärkeä mahdollisuus. Osayleiskaavassa onkin pyritty mahdollistamaan alueen kehittäminen veto-voimaiseksi urheilun ja virkistyskeskukseksi. Merkittävästi kehitettävät ja muuttuvat alueet on kuitenkin osayleiskaavassa rajattu nykyisen hiihtokeskusalueen sisään ja ympäristöön siten, että ne sijoittuvat jo nykytilassaankin varsin muokattuun ja ihmistoiminnan vahvasti muovaamaan maastoon. Kehittyvän Kalpalinnan alueen vastapainona harjualueelle on osoitettu varsin laajasti metsäisenä säilyviä alueita kaavamerkinnoilla maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta sekä erityisiä ympäristöarvoja (MUY) ja maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Nämä laajat metsäiset alueet turvaavat harjualueen säilymisen metsäisenä alueena, joka on sekä lähialueen nykyisten asukkaiden että mahdollisten uusien asukkaiden virkistyskäytössä alueen ulkoilureittejä ja polkuja sekä jokamiehenoikeutta hyödyntäen.

Muistutuksessa viitataan Kalpalinnan alueella järjestettyihin moottoriurheilutapahtumiin ja niiden melulupiin. Tapahtumien ja harjoitusten todetaan aiheuttavan meluhaittojen lisäksi myös pölyhaittoja. Kalpalinnan alue on rakentamisalueita lukuun ottamatta osoitettu merkinnällä VU-1 Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue. Alueen kaavamerkintä sallii urheilu- ja virkistyspalvelut sekä tätä pääkäyttötarkoitusta varten tapahtuvan pienimuotoisen rakentamisen. Alueen yksityiskohtaisempi käyttö tulee järjestää asemakaavalla. Aluetta suunniteltaessa ja hoidettaessa on turvattava maiseman ja luonnon erityispiirteiden säilyminen. Kaavamerkintä ei mahdollista alueen muuttamista moottoriurheilutoimintaan, johon tarvitaan ympäristölupa. Maastoliikenneluvan ja meluilmoituksen mukaan tapahtuvaan satunnaiseen toimintaan kaavamerkinnoilla ei oteta kantaa. Lähtökohta on se, että alueen pääkäyttömuoto on ilman moottorikäyttöisiä ajoneuvoja tapahtuva toiminta, joka edellyttää siten toiminnanharjoittajalta yo. erillisten lupien saamista.

Muistutuksessa ollaan huolissaan myös Kalpalinnan alueen toiminnan vaikutuksista pohjavesiin. Osayleiskaavassa ei oteta kantaa Kalpalinnan alueelle myönnettyyn vedenottolupaun, joka on yleiskaavoituksesta erillinen ja irrallinen lupaprosessi. Vedenottoluvan mahdollinen uudelleen tarkistelu on erillinen asia ja sitä tulee edistää muita reittejä pitkin. Osayleiskaavalla ei osoiteta sellaista nykytoiminnoista poikkeavaa toimintaa, jolla olisi vaikutusta alueen ja lähistön pohjaveden tilanteeseen. Kalpalinnan VU-1 ja rakentamisalueiden tarkempi käyttö ja suunnittelu tulee järjestää kaavamerkintöjen mukaan asemakaavalla. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jonka ratkaisuja tarkennetaan ja toteutetaan asemakaavalla. Alueen vesihuollon ja jätevesien ratkaisut ja järjestäminen suunnitellaan siten tarkemmin asemakaavavaiheessa, jossa turvataan alueen pohjavesien säilyminen, tarkastellaan veden käyttöä ja varmistetaan asianmukainen jätevesien käsittely. Alueen asemakaavoitus toteutetaan todennäköisesti vaiheittain, ja se tulee toteuttaa ennen rakentamisen aloittamista. Asemakaavoituksen yhteydessä ratkaistaan alueen kunnallistekniikan ja katujen järjestäminen. Näin ollen osayleiskaava turvaa alueen pohjavesien tilan sekä jätevesien asianmukaisen käsittelyn edellyttämällä alueiden asemakaavoitusta ennen niiden rakentamista.

Kalpalinnan kohdalla on kyseessä varsin vahvasti ihmistoiminnan muovaama alue. Kyse ei ole luonnontilaisesta ympäristöstä, vaan vuosikymmenten soranoton, laskettelukeskustoiminnan, maansiirtotöiden ja myös pienimuotoisen rakentamisen muokkaamasta alueesta. Osayleiskaavan mahdollistama keskuksen kehittäminen ja rakentaminen on sijoitettu pääosin juuri näille ihmistoiminnan vahvasti muovaamille alueille, jotka nykyisin koostuvat entisistä maa-ainestenottoalueista, muokatuista laskettelurinteistä, nuorista puustoista ja vahvasti muokatuista alueista. Osayleiskaava-alueen luonnonarvot on kattavasti selvitetty ja turvattu kaavamerkinnoin- ja määräyksin. Rakentaminen ei siten tule merkittävästi heikentämään alueen luonnonympäristöä, sijoituessaan ihmistoiminnan valmiiksi muokkaamaan maastoon.

8. Muistutuksessa esitetään myös toive liittyen kaavavalmistelun tiedottamiseen. Toivotaan, että valmistelusta tiedotettaisiin edelleen kaikille kotiin kirjallisesti postitse. Kaavavalmistelusta on tiedotettu postitse kaava-alueen maanomistajia vähintäänkin maankäyttö- ja rakentamislain sekä -asetuksen mukaisesti. Lisäksi kaavan eri vaiheista on kuulutettu Janakkalan Sanomissa sekä kunnan virallisella ilmoitustaululla. Osayleiskaavan valmistelusta on siten tiedotettu asianomaisia myös netin ulkopuolella, kaikin käytettävissä olevin keinoin.

Janakkalassa 4.5.2023

maankäyttöpäällikkö
Piia Tuokko

